NATIONAL LIBRARY
APR 7 1971
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St. Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephones: 921—7121: 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

WEDNESDAY, MARCH 17, 1971

LATVIJA AMERIKĀ

22. N-RS TREŠDIENA, 1971. GADA 17. MARTS 21. GADS

SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 25 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRISS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5744. Redaktora Eiropā: V. SKULTANS, 695 Offenbach/Main,

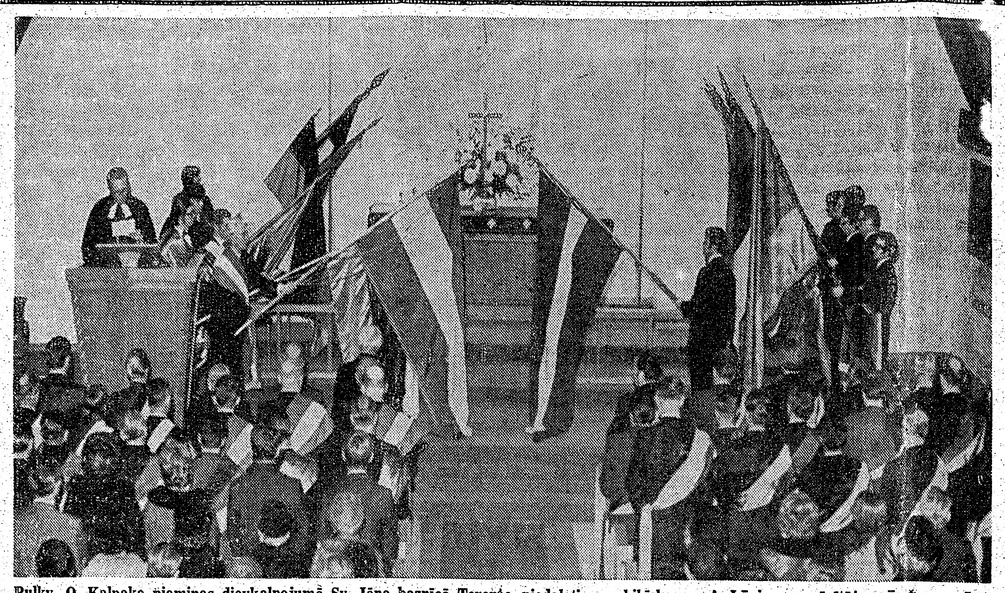

Pulkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā Toronto, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un mācītājam Ā. Čopam. Latvijas un korporāciju karogi noliecās sērās pieminot kritušos un aizsaulē aizsauktos brīvības cīnītājus.

Pirmie goda dalībnieki

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ JAUNĀS PADOMES SESIJA TORONTO

Pilnīgi izmainījies padomes prezidijs

LNAK jaunievēlētās 10 padomes pirmā sesija, kuŗa sākās 13. martā Sv. Jāņa baznīcas telpās, bet turpinājās 14. martā DV namā Toronto, atšķirās no iepriekšējām ar mazo rezolūciju skaitu, toties ar visai gaŗām debatēm, bieži nelietišķām, liekām un skarbi personīgām, novirzoties no apspriežamā jautājuma. Patīkama iezīme bija gados jauno darbinieku ienākšana Kanadas latviešu centrālās organizācijas forumā un tiem dāvātais uzticības apliecinājums, viņus ievēlot padomes prezidija un valdes amatos. Vēlēšanās pilnīgi mainījās padomes prezidijs, kamēr valde turpinās darbu tikai nedaudz izmainītā sastāvā. Pieņemot attiecīgus statūtu papildinājumus, sesija ievēlēja pirmos divus LNAK goda dalībniekus, kā arī apstiprināja valdes iecerēto „simtdolārnieku" fondu, konstatējot, ka tajā ar 100 dol. iemaksām par LNAK mūža dalībniekiem jau kļuvuši 29 tautieši.

LNAK revīzijas komisija, kuŗu izraudzīja par sesijas mandātu komisiju, konstatēja, ka jaunajā 10. LNAK padomē darbosies 48 locekļi — 30 pērnā gada vēlēšanās ievēlētie un 18 organizāciju un draudžu deleģētie.

Ievēlētie padomes locekļi alfabēta sekā ir: Imants Alksnis, Ādolfs Čops (abi Toronto), Aleksis Dreimanis, Roberts Epneris (abi Londonā), Jāzeps Grodnis (Mofatā), Voldemārs Gulēns jun. (Toronto), Ojārs Ieviņš (Hamiltonā), Aleksandrs Joma (Toronto), Aleksandrs Kazāks (Otavā), Tālivaldis Kronbergs, Elmārs Krūka, Guntis Liepiņš, Valdis Liepiņš, Linards Lukss, Austra Martinsone, Jānis Mežaks, Zigurds Miezītis, Rūdolfs Noritis, Auseklis Pērkons, Alfrēds Rāviņš (visi Toronto), Mārīte Sausiņa (Otavā), Ādolfs Svenne (Toronto), Baiba Šmita - Kalēja (Burlingtonā), Žanis Šmits (Toronto), Ādolfs Šteins (Boltonā), Eduards Upenieks, Viktors Upeslācis (abi Toronto), Artūrs Voitkus (Montrealā), Auseklis Zaķis un Irmands Zamlovskis (abi Toronto).

Organizāciju un draudžu jaunajā padomē deleģētie locekļi alfabēta sekā ir: V. Bernāns (Vindzoras latviešu biedrība), R. Bērziņš (Londonas latviešu kreditsabiedrība), E. Bite (Londonas latviešu kopa), G. Brikmanis (DV Londonas nodaļa), A. Budrēvics (Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā) no Toronto, O. Grebže (Toronto latviešu biedrība), M. Jonāne (DV Britu Kolumbijas nodaļa) no Toronto, V. Kaļiņš (Toronto korporāciju kopa), V. Miklaševics (Toronto latviešu katoļu vienība), M. Ozols (Hamiltonas latviešu biedrība), B. Senkēviča - Ziemane (Kanadas latviešu katoļu apvienība) no Toronto, J. Skrastiņš (Sv. Jāņa draudzes Toronto), Ilze Šmite (Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā) no Toronto, A. Sproģis (Sv. Andreja draudze Toronto), H. Vilks (Hamiltonas latviešu kreditsabiedrība), T. Zandersons (Latviešu kara veterānu - strēlnieku biedrība Kanadā) no Londonas, K. Znotiņš (Toronto latviešu kreditsabiedrība) un O. Zvirgzdgrauds (DV Toronto nodaļa).

No vēlētajiem padomes locekļiem pirmajā sesijā nepiedalījās A. Zaķis, bet pirmajā dienā iztrūka A. Pērkons; no deleģētajiem nebija ieradušies R. Bērziņš un T. Zandersons, pirmajā dienā trūkstot arī M. Ozolam. Tā no jaunās padomes 48 locekļiem sesijas pirmās dienas gaitā piedalījās 43, bet otrā dienā 45 „deputāti".

Sesija pieņēma valdes ierosinājumu, papildināt LNAK statūtu 6. pantu ar diviem apakšpunktiem: a) LNAK valde izrauga LNAK goda dalībniekus, kuŗiem lieli nopelni LNAK mērķu un darba veicināšanā. Uz valdes priekšlikumu tos apstiprina LNAK padome. b) LNAK var būt arī mūža dalībnieki. Par LNAK mūža da-

(Beigas 3. lpp.)

Jaunu kandidātu nebūs

KĀDI PĀRSTEIGUMI GAIDĀMI ALAs KONGRESA

Divi mēneši pirms Amerikas latviešu apvienības kongresa ir laiks, kad parasti sāk iezīmēties jaunais ALAs valdes sastāvs. Pirms diviem gadiem, martā, notika slavenais Katskilu kongress, kas iesāka pārmaiņas nākamo divu gadu ALAs darbā. Pagājušo gadu Vilmingtonā, arī ap to pašu laiku, radās ierosinājums atvietot ALAs priekšsēdi P. Lejiņu pēc 19 darba gadiem ar citu kandidātu. Arī šogad uzpeldējuši minējumi par nākamās ALAs valdes sastāvu, it sevišķi mēģinot zīlēt, kas būs nākamais priekšsēdis un viņa vietnieks.

Kādā privātā izdevumā ir izteikta iespēja, ka līdzšinējais ALAs priekšsēdis U. Grava un viņa vietnieks G. Meierovics varētu izšķirties nekandidēt un pēc tam minēti trīs vārdi, kas varētu būt nākamie kandidāti. Divi mēneši pirms kongresa Grand Rapidos varētu būt tikai minējumi, kādi varētu būt valdes kandidāti, kas kongresam jāievēl, resp. jāapstiprina.

Šajā gadā pārmaiņas valdē, laikam, nebūs pārāk lielas. Lai gan ALAs valdes priekšsēdis U. Grava privātās sarunās izteicis vēlēšanos, ka dažiem valdes locekļiem vajadzētu no savas kandidatūras atteikties, lai dotu vietu jauniem darbiniekiem, zīmes rāda, ka šim padomam būs maz sekotāju. Gandrīz droši varētu runāt tikai par viena valdes locekļa nekandidēšanu. Pašreizējā kasiera vietniece, Vašingtonas pilsētas latviešu draudzes delegāte Maija Ekšteina ir maz piedalījusies ALAs valdes darbā. Viņa nav redzēta valdes sēdēs un viņai nav speciālu uzdevumu. Varētu domāt, ka pagājušā gada kongresa nominācijas komisija uzstādījusi viņas kandidatūru varbūt tāpēc, ka ALAi bija sarunas ar Vašingtonas draudzi par kopēja īpašuma izbūves projektiem un viņa varētu koordinēt abu organizāciju vēlmes. ALA nav savus plānus grozījusi un jāpieņem, ka pagājušā gadā pieņemtais lēmums par telpu īri jaunceļamajā Vašingtonas draudzes īpašumā vēl ir spēkā.

Reti valdes sēdēs redzēts arī sporta biroja vadītājs, Vašingtonas pilsētas DV apvienības delegāts Arvīds Zāģeris. Daži to varbūt varētu iztulkot kā pazīmi, ka radušies kādi apstākļi, kas kavē vai traucē sporta biroja vadītāja ierašanos sēdēs. Tomēr nav pazīmju, ka valde viņu gribētu atvietot ar kādu citu kandidātu. Liekas, ka arī sportisti viņu vēlētos redzēt par savu pārstāvi mūsu cenrālajā organizācijā, kaut arī pats jau agrākajos gados izteicis vēlēšanos redzēt savā vietā kādu citu darbinieku. A. Zāģeris ir pēc amata vecākais ALAs valdes loceklis. Iespējams, ka nākamajā kongresā aprūpes biroja vadītājs A. Valters vairs nereprezentēs Indianapoles DV apvienību, bet kādu citu organizāciju, jo viņš dzīvo Nujorkā.

Spriežot pēc pašreizējiem apstākļiem, uz valdi kandidēs kā līdzšinējais priekšsēdis U. Grava, tā viņa vietnieks G. Meierovics. U. Grava arī šogad vēlas pārstāvēt individuālos biedrus. Kā pārsteigums būtu jāuzskata tas, ja viņu par individuālo biedru delegātu neievēlētu. G. Meierovics nesen pārcieta operāciju, bet tagad jūtas labi un ticams, ka viņš kandidēs. Iespējams gan būtu, ka šie abi kandidāti varētu uzdevumiem apmainīties. G. Meierovics bijis ļoti sekmīgs sarunās ar kaimiņtautu un ASV valdības pārstāvjiem. Priekšsēdis U. Grava savukārt apmeklējis daudzus latviešu centrus un sekmīgi izlīdzinājis domstarpības, kur tādas bijušas. Ja vecie valdes locekļi no kandidēšanas neatsakās, tad nav iemesla meklēt jaunus. Ar diezgan lielu drošību var pieņemt, ka kongress viņus amatā ievēlēs.

Dažam varbūt būs jautājums, no kā nominācijas komisija vadīs, izvēloties kandidātus nākamajai valdei. Pieņemams, ka ALA kā centrālā latviešu organizācija vēlas, lai valdē būtu pārstāvēti dažādi apgabali un dažādas organizācijas. No rietumkrasta Vašingtonas pavalsts latviešu biedrības ALAs valdē darbojas trīs locekļi, kas varētu savukārt pacelt jautājumu, vai viena organizācija nesāk diktēt ALAs valdes darbību? Vašingtonas pavalsts latviešu biedrības pārstāvji ir H. Mindenbergs no Sietlas, G. Meierovics un V. Kārklis, kas dzīvo Vašingtonas pilsētā un apkārtnē. Pēc V. Kārkla informācijas, abi pārējie ir šās biedrības biedri. Tomēr jāšaubās, vai abi delegāti pietiekami spēj informēt savas pārstāvētās biedrības biedrus par ALAs darbu un vai tiem ir pietiekama informācija par šī štata biedru vajadzībām. Šķita, ka arī ALAs valdei bija šaubas, vai abi valdes locekļi tiešām pilda tos uzdevumus, ko biedrības biedri Vašingtonas pavalstī no viņiem sagaida. Radās priekšlikums par rietumkrasta pārstāvi izvēlēt H. Mindenbergu, tā tad trešo šīs biedrības delegātu. Līdz ar to Kalifornija palika nepreprezentēta. Tikpat labi pārstāvis varēja būt no Denveras, jo šīs pilsētas delegātam A. Gulbim līdošanas maksa nekādu grūtību nesagādāja, kā to varēja kongresā noskaidrot, jo viņš strādā lidmašīnu sabiedrībā.

Vai trīs šā apgabala pārstāvji veikuši savus pienākumus apmierinoši, tas ALAs sēdēs nav bijis redzams. Nekādā ziņā tomēr nevar izskaidrot, kāpēc vienai organizācijai rietumkrastā ALAs valdē vajadzīgi trīs pārstāvji? Liekas, ka tās darbība neciestu, ja nākamajā kongresā šā apgabala pārstāvju posteņus vairs nepaturētu. Uz valdes sēdēm viņi nav varējuši ierasties. Šis ALAs valdes pēdējā sēde paredzēta Vašingtonā un tā rīkota ar tādu aprēķinu, lai tajā varētu piedalīties rietumkrasta pārstāvis H. Mindenbergs, kas 25. aprīlī būs iebraucis Nujorkā uz Amerikas

(Beigas 8. lpp.)

Teodors Silis

Vairāk vērības jaunatnei

Daugavas Vanagu organizācijai piepildījušies 25 darbības gadi, kuŗiem cauri skan neatlaidīga prasība — brīvību Latvijai! Par to leģionāri cīnījās austrumu frontē pret sarkanarmiju, un šī prasība ar jaunu spēku atskanēja karavīru visdrūmākajā pazemojuma laikā — Beļģijas Ardelgemas gūstekņu nometnē — ar Vija Plūdoņa Lāčplēšu dziesmu „Daugavas Vanagi, sasauksimies, kas vēl dzīvi, kas vēl dzīvi esam palikušies..."

Sasaukšanos izraisīja karavīru dziļā tēvzemes mīlestība, netaisnie apvainojumi, palīdzības nepieciešamība invalidiem un atziņa, ka dzīvi palikušie karavīri nedrīkst izklīst bez iespējas kopīgi apliecināt savus nacionālos centienus un atklāti pateikt visiem, ka latviešu karavīri ir cīnījušies tikai par savas tautas brīvību un ka šī cīņa nebeigsies, kamēr Latvija atkal kļūs brīva. Tā dzima organizācija Daugavas Vanagi, kas darbību sāka 1945. gada 28. decembrī, laikā, kad ap aukstajām un drēgnajām gūstekņu barakām ložņāja cilvēku bendes — čeklisti, viltīgie bada un sala mocīto gūstekņu „mājās" vilinātāji un „kara nozieznieku" meklētāji.

Daugavas Vanagu organizācijai darbību sākot, mums vēl gandrīz visiem bija klusa cerība, ka svešuma gadi būs daudz īsāki nekā tagad piedzīvotie, lai gan līdz ar Eiropas krasta atstāšanu prāta apsvērumi teica, ka ir jāgatavojas ilgstošai trimdai. Tāpēc Daugavas Vanagi, ierodoties citos kontinentos, sāka gatavoties ilgstošai darbībai, kuŗā bez aprūpes darba kā galvenais mērķis izvirzījies pienākums atgādināt brīvajai pasaulei mūsu tautas tiesības un cīņu brīvības atgūšanā un atmaskot komūnistu melu propagandu.

Ejot šo centienu avangardā, Daugavas Vanagi savās rindās aicināja un aicina visus latviešus, kas grib ziedot savas spējas un darbu šo uzdevumu veikšanai. Tā gadu gājumā Daugavas Vanagu organizācija, ko dibināja karavīri, ir kļuvusi par vispārēju brīvības cīnītāju organizāciju, kam pievienojušies visu aprindu patrioti, aktīvi darbojas sievietes - vanadzes un tiek audzināti jaunie vanadzēni. Organizācijā nemainīgs ir palicis kādreizējais Čedelgemas gars, kas ir dziļi apgarota tēvzemes mīlestība, ko latviešu karavīri kā mantojumu nesa savās sirdīs no brīvās Latvijas gadiem un ko tie ar zvērestu bija apliecinājuši, kalpojot brīvās Latvijas armijā un kam bija palikuši uzticīgi smagajās leģiona cīņās un gūstekņu nometnes bezcerīgajos apstākļos.

Ar šiem nacionālajiem centieniem Daugavas Vanagu organizācija ir gribējusi un grib būt cements trimdas vienotībai, apzinoties, ka bez vienotības un sadarbības cīņa nav uzvarama. Savu mērķu virzienā tā ir gājusi un iet kopsolī ar trimdas lokālām biedrībām un visu zemju centrālajām organizācijām, kas veido Brīvās pasaules latviešu apvienību kā vienotu politisku spēku, lai atkal paceltu savu tautu no apspiestības brīvībā un atjaunotu tās demokratisko valsti, ko okupācijā tur komūnistu diktatūra.

No Eiropas izceļojami uz citiem kontinentiem, visiem pievērsāmies savas materiālās dzīves nostiprināšanai, no kā cieta jaunatnes nacionālā un politiskā audzināšana, ko tagad grūti atgūt. Trimdas latviešu papildskolas apmeklē tikai ap 35% no visiem latviešu bērniem, bet latviešu ģimnaziju klasēs ir tikai ap 1%, tāpēc mūsu jaunatnes vienā daļā nav nacionālās pašapziņas, ir tikai tāda politiskā domāšana, kādu tai ievieš šīs zemes universitātes vai kolledžas. Ir nenoliedzams fakts, ka augstskolās ar nolūku iefiltrējas liberāļi, naivie sociālisti un rūdītie komūnisti, kas visā izglītības gaitā censas izmīdēt nacionālismu, autoritāšu atzīšanu un grib ieaudzināt liberālismu, kosmopolītismu, komūnismu un revolūcionāru garu, cerot tā savai diktatūrai pakļaut arī vēl brīvībā esošās tautas.

Ir vērojams, ka šīs audzināšanas un vispārējās asimilācijas procesā arī latviešu vidū jau radušies „apšaubītāji", kas apšauba savas tautas kultūras vērtības, nemaz tās nepazistot. Viņi ir sīvi savas tautas nacionālisma apkarotāji, bet paši nezina, uz kādiem garīgiem pamatiem stāvēt, ko īsti gribētu sasniegt un ko no jauna ceēt. Šie „apšaubītāji" savā tautā meklē visur tikai slikto, jauno, visu nokritizē un noniecina. Tā ir pa daļai apzināta, pa daļai neapzināta rīcība, ar ko it kā tiek sagatavots aizieša-nas iemesls no tautas kopības, jo, lūk, ko tad es ar tik sliktu un mazvērtīgu tautu tik gudrs un izglītots cilvēks palikšu. No šiem „apšaubītājiem" vēlāk var izveidoties arī savas tautas nīdēji — renegāti, kas ar savu nīšanu grib izpelnīties citas tautas atzīšanu, uzticību un pilnīgu uzņemšanu tās vidū.

Nereti daudz spriežam, runājam, vērtējam un dažādi kvalificējam savu trimdā augošo jaunatni, bet samērā maz darām, lai mūsu jaunatne nonāktu pie nacionālās dzīves spēka avotiem — pie necionālās kultūras vērtībām un latviskās dzīves ziņas; lai tā nonāktu Divreizdivi -no metnēs, Gaŗezerā, Minsterē un visur tur, kur tā varētu mācīties un izjust latvisko vidi. Tāpēc pēdējos gados Daugavas Vanagu organizācija arī jaunatnes izglītības laukā iegulda daudz līdzekļu un centienu, mēģinot latvisko izglītību paplašināt. Tā skaidri apzinās, ka nespējot jaunatnes mentālitātē un idejiskos strāvojumos ieaudzināt Latvijas brīvības ideālus un nerimtīgu vēlēšanos strādāt šo ideālu labā, mums draud iznīcības ceļš citu tautu ietekmē.

Daugavas Vanagu vadība apzinās, ka svešatnes apstākļos nacionālisti un patrioti paši no sevis neradīsies, ka tie jāaudzina latviešu ģimenēs, skolās un organizācijās ar skaidru ideoloģisku līniju un mērķiem. Šo jautājumu skaidrošanai pie Daugavas Vanagu centrālās valdes darbojas ideoloģiskā nozare.

Lai kāda tauta dzīvotu un pastāvētu vēstures paisumos un bēgumos, tai ir jāsaliedējas par ideoloģiski vienotu nacionālu spēku. Brīvības ideāli, kam pamatā ir spēcīgi nacionāli centieni, arvien agri vai vēlu piepildās. Bet ja maza tauta akli aizraujas ar internacionālām idejām un ideoloģijām, tad tā drupina pati savus pastāvēšanas pamatus. Tāpēc nacionālās izjūtas, nacionālais lepnums un patriotiskie pārdzīvojumi trimdas apstākļos ir sevišķi jāveicina. Daugavas Vanagi tādara, rīkojot brīvības cīņu atceres brīžus, leģiona dienas, varoņu godināšanu un svinīgas jumdas.

Cilvēka tiesību deklarācijās un nolīgumos rakstītais humānisms ir tikai tukša skaņa, ja tauta nespēj savas tiesības aizstāvēt ar karavīriem, kuŗiem morālisko stiprumu dod ģimenes un visas tautas patriotiskais gars. Tāpēc bez karavīru tradicijām un varonības kultivēšanas neviena tauta nav varējusi iztikt un neiztiks. To piedzīvojām komūnistu ordām brutāli iebrūkot Latvijā, kad savā izmisumā palikām vieni, lai gan mūsu ārlietu ministrijā glabājās dučiem svinīgi parakstītu starptautisku draudzības līgumu un deklarāciju par robežu neaizkaramību, savstarpējo palīdzību, demokratisko brīvību, tiesībām un taisnību.

Nekad nedrīkstam aizmirst, kāda bija daudzinātā Zviedrijas humānitāte un starptautisko līgumu respektēšana, kad tā komūnistu varai nodeva internētos lat-

(Beigas 8. lpp.)

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ IZRĀDĪS
F. Molnāra komēdiju 3 cēlienos
Režisors: H. Miķelsons **- SPĒLE PILĪ -** *Dekorātors: V. Vare*
svētdien, 21. martā, plkst. 6 pēcp. Bickford Park skolā, 777 Bloor St. W., Toronto
Ieejas kartes — $3.50 un $2.50, skolēniem, pensionāriem puscenas — DV Grāmatnīcā, tel. 921-7121

Toronto korporāciju kopas seniors T. Kronbergs un kalpakietis K. Tamnis nolika ziedus Jorkas kapsētas latviešu nodalījumā uz aizsaulē aizgājušā kalpakieša kapa.

NO AVIŽNIEKA PIEZĪMJU BLOKA (9):

Tobago salas atbrīvošanas kustība

JAUNAJAM REŽISORAM ERVINAM GRINAM PASAM ARSEVI NEKADU GRŪTIBU NAV

Runājot par latviešu laikrakstiem trimdā, palaikam nācies dzirdēt, ka ievietotie sludinājumi ir gaŗlaicīgi, bez jebkādas oriģinālitātes, bez izdomas, ka tie vienkārši „nevelk", nespēj saistīt interesi un tādēļ parasti paliek nelasīti. Protams, tā nav redakcijas vaina, jo sludinājumu tekstu un biežī arī apdares norādījumus dod paši sludinātāji. Tādēļ oriģinālitāte un izdoma, kas sludinājumā pievērš lasītāja uzmanību, ir viņu pašu ziņā.

Šai sakarā it bieži nācies dzirdēt aizrādījumu, ka neatkarīgās Latvijas avīzēs arī daudzi sludinājumi bijuši interesanti, tādēļ tos visi lasījuši. Visvairāk pieminētas ir divas sludinājumu serijas, kuŗas savā laikā regulāri katru sestdienu parādījās „Jaunākajās Ziņās". Vienā no šīm serijām tabakas fabrika Maikapars reklamēja savu papirosu šķirni „Rīga": liela apmēra sludinājumā bija, ja nemaldos, karikatūrista un šaržista Civis-Civinska zīmēta bilde, kas oriģinālā tvērumā rādīja kādu ikdienas dzīves misekli vai negadījumu, kas notiek „galvenās personas" prombūtnes dēļ. Katrā šai sludinājumā bija nemainīgais jautājums: „Kur palicis Ozoliņš?", ar tāpat nemainīgo atbildi, ka viņš aizskrējis nopirkt paciņu „Rīga". Otra, pat vēl populārāka serija, bija „Burbuļmātes piedzīvojumi", reklāmējot veļas mazgāšanas pulveri „Borsil". Šis sludinājums bija izstrādāts pagaŗas humoreskas veidā, aprakstot resnās Burbuļmātes raibu raibos ikdienas piedzīvojumus ar viņas tradicionālo pārsteiguma vai citu izjūtu izsaucienu „Borsil baltais!". Neatceros, kas rakstīja humora pilnos tekstus, bet ilustrācijas, liekas, zīmēja J. Dreslers. Iespējams, ka viņš bija arī tekstu autors. Būtu jauki, ja kāds lasītājs ar labu atmiņu „Latvijas Amerikā" redakcijai publicējamā vēstulē pastāstītu vairāk par šo sludinājumu seriju autoriem un viņu darbu.

Neatkarīgās Latvijas laikrakstos bija arī citi sludinājumi, kas liecināja par labu izdomu un spēju pievilkt uzmanību, taču abas minētās serijas bija vispopulārākās. Izņēmumi jau ir vienmēr, tādēļ būs mazs pārspīlējums atzinumā, ka šos sludinājumus patiešām apskatīja un lasīja visi. Pat vairāk, tieši šo seriju dēļ daudzi ar nepacietību gaidīja nākošo „Jaunāko Ziņu" sestdienas numuru, lai uzzinātu, ko atkal „ievārījis" Ozoliņš un kādi jauni piedzīvojumi bijuši Burbuļmātei. Atceros vairākus paziņas, kas abas sludinājumu serijas no laikraksta vienmēr izgrieza un krāja.

Mūsu trimdas laikrakstos šādu sludinājumu nav. Taču būs nepareizi apgalvot, ka tas izskaidrojams vienīgi ar sludinātāju izdomas trūkumu. Jāievēro fakts, ka šādi sludinājumi bija un arī tagad būtu ļoti dārgi, jo prāva summa jāmaksā ne vien par laikrakstā aizņemto lielo telpu, bet arī krietns honorārs zīmējumu un tekstu autoriem. Tādēļ šādus sludinājumus arī Latvijā varēja atļauties tikai lieli uzņēmumi, kādu mums trimdā nav daudz. Taču nav arī gluži tā, ka mūsu trimdas laikrakstos nemaz neparādītos vismaz interesanti sludinājumi. Palaikam tādi bijuši. Atcerēsimies kaut vai I. Jankovska nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas biroju Toronto, kas vēl ne pārāk sen „Latvijā Amerikā" reklāmējās ar lieliem sludinājumiem, kuŗos sniedza īsus ziņojumus, no laikrakstiem ņemtus, par latviešu dzīves aktuālajiem notikumiem Kanadā pirms 20 gadiem. Vai šie sludinājumi apzīmējami par oriģināliem, par to domas būs dažādas, taču grūti nāksies apšaubīt, ka tie apliecina izdomu, jo mazos ziņojumus katrs varēja lasīt ar interesi,

Vēstuļu nozīme cīņā par mūsu tiesībām

Viens no populārākiem veidiem sabiedriskās domas ietekmēšanai ir vēstuļu rakstīšana laikrakstiem. Amerikāņu izdevumiem lasītāju vēstuļu nodaļa ir krietni plaša, ļaujot rakstītājiem izteikt savas domas par politiskiem un sabiedriskiem jautājumiem. Labus panākumus vēstuļu rakstīšanā amerikāņu presē guvis Fricis Bērziņš Ņujorkā, izmantodams saviem rakstiem kā pašā pilsētā, tā Longailendā izvietotos laikrakstus. Vairākos gadījumos redaktori personīgi rakstītājam zvanījuši vai arī ar rakstu lūguši vēstuļu saturu saīsināt vai pārveidot, ja to uzskatījuši par vajadzīgu. Dažos gadījumos F. Bērziņš savus labojumus nodevis pa tālruni, citreiz vēstuļu saturu pārlabojis un iesūtījis otrreiz. Viņa raksti parādījušies kā New York Times, tā lielākajā ASV laikrakstā Daily News, Ņujorkā, tāpat Newsday un Long Island Press, Longailendā. Laikrakstam New York Times F. Bērziņš katrā Baltijas valstīm nozīmīgā dienā ir iesūtījis kādu vēstuli. Tā 16. februārī, Lietuvas 53. gada dienas atcerē viņš savā vēstulē norādījis, ka lietuvieši šo dienu var atzīmēt brīvajā pasaulē, ne pašā Lietuvā, kuŗu okupējusi Pad. savienība, kā arī norādījis uz neseno lietuviešu jūrnieka Kudirkas gadījumu.

Trijās citās F. Bērziņa vēstulēs norādīts uz Pad. savienības koloniālismu, rakstot tās sakarā ar Apvienoto nāciju 25 gadu jubilejas ateri. Vēl citās vēstulēs rakstīts par Ribentropa - Molotova paktu, norādot arī uz sarkanarmijas Baltijas valstu okupāciju.

Vai tās bijušas lasītāju vēstules, vai cita veida lasītāju spiediens, bet pēdējā laikā The New York Times sācis veltīt lielāku vērību Baltijas valstīm. Februāŗa sākumā laikraksts bija ievietojis kāda lietuviešu zinātnieka rakstu, kāpēc balteši ir neapmierināti ar pašreizējiem apstākļiem savā zemē. Varbūt arī BATUN rikotās demonstrācijas pie šā laikraksta redakcijas nav palikušas bez sa vas ietekmes.

jo tie atmiņā jauki atainoja latviešu dzīves sākuma gadus Kanadā un sabiedrības organizēšanos. Protams, arī šie sludinājumi nebija lēti, tādēļ ne visiem pa spēkam, kaut atkrita honorāri autoriem, jo tekstu sakārtoja pats sludinātājs.

Taču interesanti sludinājumi ar krietnu oriģinālitātes „piešprici" iespējami arī par lētu maksu, ja vien sludinātāji mazliet papūlas „galvu palauzīt", lai kaut ko mazāk parastu izdomātu. Arī šādi sludinājumi, kaut reti, mūsu trimdas laikrakstos bijuši lasāmi. Nesen tāds bija atrodams „Austrālijas Latvietī", ievietots teksta lappusē, tādēļ nemaz neatgādināja sludinājumu, bet vairāk ziņu, gan visai neparastu, pat neticamu. Virsraksts: Tobago atbrīvošana sāksies no Adelaides. Apakšvirsraksts: Kurzemes veco koloniju atgūšanas kustība. Tad vēstījums: „Tobago salas atbrīvošanas kustība (saīsināti: TAF) ziņo, ka 29. janvārī Adelaidē izsludināta mobilizācija. Brīvprātīgos lūdz pieteikties Tālavā plkst. 19.30. Apmācības ilgs līdz agrai rīta stundai. Dalībniekiem būs iespēja dzirdēt retas Tobago salas tautas dziesmas, ko atskaņos Latviešu jaunatnes apvienības Austrālijā Adelaides nodaļas dubultkvartets Kraukļi. Paredzēts arī hercoga Jēkaba Ketlera piemiņas brīdis un citas salas atbrīvošanai piemērotas nodarbības. LJAA Adelaides nodaļa cer Tobago salas atbrīvošanas ballē sastapt pēc iespējas daudz jauniešu un to labvēļu. Satiksimies Tālavā"

Jāizsaka jauniešiem atzinība par izdomu un oriģinālo sarīkojuma reklāmēšanu! Jācer, ka šis sludinājums arī guvis pelnīto ievērību un ka jauniešu cerības piepildījušās — apsveikt Adelaides latviešu namā Tālavā lielu viesu pulku. Jāatzīst arī, ka citiem sarīkojumiem un arī uzņēmumu reklāmētājiem no Adelaides jauniešiem mācoties, sludinājumi trimdas latviešu laikrakstos kļūtu interesanti un nepaliktu nelasīti.

☆

Vācijas „Latvijas" 27. februāŗa numurā A. Dz. rakstā „Jauns autors — jauni tēlotāji" informē, ka jaunais prozists un dzejnieks Richards Rīdzinieks, kas dzīvo Zviedrijā, sarakstījis savu pirmo lugu „Spoguļu sienas", kuŗas iestudēšanu uzsākusi DV Stokholmas nodaļas teātŗa sekcija, paredzot pirmizrādi 20. martā.

Intervijā debitants drāmas laukā izteicies, ka šis viņa darbs uzskatāms par politisku lugu: „Cik spoguļi pareizi vai greizi, cerams, atzīs publika. Nekas vairāk neatšaisnotu šīs lugas iestudēšanu, kā varbūtējas diskusijas pēc izrādes. Taču nolūks ir vienot, ne šķelt, kā paaudžu cīņās, tā politiski." No teiktā noprotams, ka lugā apskatītas paaudžu attieksmes, varbūt pat „pakarstā" veidā. R. Rīdzinieks vēl paskaidrojis: „Darbības laiks ir 1968. gads, bet — kas gan jauns ir zem saules? Arī šodien aug Indrānu oši. Tikai, kā parasti trimdā, noteikšana ir vecākajai paaudzei. Kā svešuma izolācijā izaudzis jauns latvietis var atrast savu vietu latviskajā pasaulē? Vai lai viņš bezkritiski pieņem viņa redzes lokā esošo? Vai lai meklē šīs pasaules ideoloģisko pamatbāzi, uz kuŗas attīstīties un veidot savas dzīves vadlīnijas?"

Tālāk raksta autors A. Dz. norāda: „Nav noslēpums, ka Richards Rīdzinieks ir pseudonims, zinām arī, ka šī autora lugu iestudē Ervīns Grīns."

Ervīns Grīns — liekas, savukārt debitants režijas laukā — par iestudēšanas darbu izteicies: „Diemžēl, manas zināšanas režijas grūtajā mākslā ir gūtas, tikai vērojot profesionālu režisoru darbu. Arī grāmatu gudrības praksē nelīdz. Vācu amatnieki kādreiz esot sūdzējušies, ka latvieši amatus iemācoties noskatīdamies. Kaut nu tā būtu! Taču lai mēģinātu sagatavot izrādi, par kuŗu nav jākaunās, režijas darbs notiek izteikti moderni, tajā piedaloties visam ansamblim."

Interesanta informācija, kas liek priecāties, ka mums radies atkal jauns lugu autors un veidojas arī jauns režisors. Taču Ervīns Grīns, jautāts par sadarbību ar Richardu Rīdzinieku, atzinis: „Ar autoru grūtību nav — viņš pat ir priecīgs par katru labojumu."

Ja nu A. Dz. rakstā norādījis, ka nav noslēpums, ka Richards Rīdzinieks ir pseudonims, kādēļ šāda spēlēšanās ar lugas autora un režisora sadarbību? Nav jau nekāds noslēpums arī tas, ka Richards Rīdzinieks īstajā vārdā ir — Ervīns Grīns, nelaiķa literāta, literatūras kritiķa un redaktora Jāņa Grīna dēls. Tādēļ ir tikai pats par sevi saprotams, ka viņam pašam ar sevi ir laba sadarbība un nav nekādu grūtību, ka pat ir priecīgs par katru paša labojumu! Atliek tikai novēlēt, lai „abiem" debitantiem — lugas autoram Richardam

LATVIJA

22. N-RS SESTDIENA, 1971. GADA 17. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors (dzīvokli un vakaros): Kriš. Sīdars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ontario; tālr. 766—2261.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne tatrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par mēnesi $2.50, 3 mēn. $6.00, 6 mēn. $11.50, 1 gadu $21.00. Atsevišķa numura cena 35 centi. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20—$6.40 par 1 collas slejas telpu.

Rīdziniekam un režisoram Ervīnam Grīnam vienā personā — ar uzrakstīto un iestudēto darbu „Spoguļu sienas" būtu labi panākumi!

Kā pret interesantu eksperimentu un spēju pārbaudi nevar būt arī nekādu iebildumu pret pēdējos gados manāmo „jauno manieri", ka autori, sarakstot pirmo lugu, paši uzņemas arī režisora pienākumus. Tā bija ar Gunāru Griezi, kas, sarakstījis savu „pirmdzimto" — „Te runā Stariņš", pats uzņēmās pirmiestudējuma režiju Sanfrancisko mazajā teātrī, visumā gūstot atzinīgas atsauksmes kā par lugu, tā režiju. Šī viņa luga kļuva par visvairāk izrādīto Austrālijas latviešu teātrī Melburnā, ar līdz šim 6 izrādēm visilgāk paliekot repertuārā un gūstot lielu publikas atsaucību. Tāpat tagad ar Richardu Rīdzinieku alias Ervīnu Grīnu. Lai arī viņa pirmajai lugai un paša režijai tikpat labi āpanākumi!

Uldis Paipals

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI IESPĒJAMA MILITĀRA UZVARA?

Pilsoņi, kas seko notikumiem un ir parūpējušies iepazīties ar ārpolitisko jautājumu materiāliem, ne tikai apsveic ASV prezidenta Niksona pēdējā preses konferencē izteiktos uzskatus, bet atbalsta arī aktīvu politiku Vietnamā, Kambodžā un Laosā. Ja komūnistu agresiju Āzijā grib satriekt, tad vispirms ir jānovērš iespēja Ziemeļvietnamas komūnistiem koncentrēt spēkus jauna uzbrukuma sākšanai. Šajā sakarā Dienvidvietnamas akcija, pārtraukt kaŗa materiālu piegādi caur Laosu, kā arī ASV gaisa spēku aktivitāte Kambodžā un Laosā ir nepieciešama, lai īstenotu prezidenta Niksona „vietnamizēšanas plānu" un radītu apstākļus, lai brīvās Āzijas valstis varētu pašas sevi aizsargāt.

Liberālie oportūnisti un „asiņojošo sirdžu" žurnālisti cenšas noliegt šīs akcijas nozīmi un panākumus, bet fakti rāda pretējo. Amerikāņu zaudējumi samazinās ar katru mēnesi un Dienvidvietnamas armija sāk pierādīt, ka tā ir spējīga ne tikvien aizsargāt savu zemi, bet pat spert nepieciešamos soļus pāri tās robežām. Ir pamats pieņemt, ka Dienvidvietnama tic, ka pašreizējās akcijas Laosā un Kambodžā šajā kaŗā ir pagrieziens virzienā, kur komūnistiem būs jāatzīst, ka agresija neatmaksājās.

Tai pašā laikā prezidents Niksons ir uzmanīgs, neiesaistot lielākus spēkus Hočimina ceļa galīgai iznīcināšanai, jo viņam jārēķinās ar senāta kreisā spārna liberāļu iespējami skaļu pretakciju šā kaŗa izbeigšanai tīri militāras uzvaras veidā. Ir nepamatoti tikai kritizēt prezidentu Niksonu, ka viņš neizlieto iespēju uzvarai, atceroties ka pērngad kad prezidents izlietoja iespēju glābt Kambodžu, kreisie sacēla lielu troksni un bija izcilus aktīvi pretakcijās, kamēr pilsoņu vairākums, kas būtībā šo akciju atbalstīja, bija par daudz aizņemti personīgā dzīvē, svētku rīkošanā un makšķerēšanas sacensībās, lai atrastu laiku izteikt savas domas un atbalstu. Tas attiecās arī uz mūsu sabiedrību

Tiem, kas vēlas, lai kaŗš Āzijā tiktu izbeigts un komūnistu agresija ne tikvien apturēta, bet varētu sākt domāt arī par apspiesto tautu atbrīvošanu, būtu jāatceras, ka ir laiks izteikt mūsu domas un atbalstu Niksona ārpolitikai un aktīvajai rīcībai. Būtu laiks rakstīt un brīdināt senāta kreisos liberāļus un „miera balozus", ka arī rozā televīzijas komentātorus un ultraliberālās preses žurnālistus, ka pilsoņu vairākums nepielaidīs neatbildīgu pozitīvas darbības kritiku un dunča dūrienu amerikāņu kaŗavīru mugurā Vietnamā. Visiem, kam ir interese tautu pašnoteikšanās un brīvības principu labā, būtu laiks rakstīt arī prezidenam Niksonam, izsakot mūsu atbalstu un aicinot prezidentu darīt visu iespējamo miera un goda pilnas uzvaras panākšanai. Tas ir arī mūsu interesēs, jo jebkuŗš zaudējums cīņā par brīvību un pret komūnismu attālina mūsu cerības redzēt Latviju brīvu. Izbeigsim runāt pašu vidū, bet kļūsim aktīvi, atbalstot cīņu par nākotni, skaidri pasakot mūsu domas kā kreisajiem, tā arī prezidentam Niksonam.

Voldemars Korsts, Clakgā.

☆

TAUTAS DARBINIEKI JĀCIENA

Esmu pensionāre pāri pusmūža gadiem. No savas 50 dolaru nelielās pensijas noziedoju Raiņa un Aspazijas piemineklim 5 dol. Citīgi lasu latviešu avīzes. Atradu „Latvijas Amerikā" 17. februāŗa numurā rakstu par šo pieminekli. Tas ir nesmuks raksts. Tautas darbinieki jāciena, bet ne jānokritizē. Komitejas priekšnieks prof. K. Dzelzītis grib pieminekli uzcelt un daudz pūlās par to, bet nupat tiek nokritizēts no kāda Paipala. Ko viņš pats ir darījis par labu latviešiem un Latvijai? Tādus rakstus nevajadzētu publicēt.

K. K. East Orange, N. J.

☆

LIELA UZŅĒMĪBA

Saņemot Latviešu banku kalendāru 1971. gadam un to pārskatot, redzama liela latviešu uzņēmība. Pašiem ir savas kreditsabiedrības, uzņēmumi un citi saimnieciski pasākumi. Arī man kā latvietim par to tikai jāpriecājas un varu to tikai apsveikt.

J. R., Detroitā

Cik īsti skābo kāpostu, desiņu, šķiņķa un ciču gardumu apēsts Kanadas DV delegātu sapulces laikā divās dienās Toronto, to vislabāk varēs pasacīt saimnieces, kas šos ēdienus DV namā pagatavoja. Viņas redzamas šajā uzņēmumā, no kreisās: S. Ozola, V. Bļodāna, V. Leišupa, G. Apše, M. Purēna, V. Bebre, E. Volmera, Dz. Gulbe, R. Zamlovska un M. Cine. Foto: J. Ligers

(87. turpinājums)

Spīdolas kaŗa gājiens un uzvara nozīmētu: 1) latvju tautas negantu saskaldīšanu, brāļa cīņu pret brāli, dēla pret tēvu; 2) latvju vidusšķiras, katras tautas vislielākās daļas, zemturu un gara darbinieku, amatnieku un tirgotāju, būvuzņēmēju un mākslinieku iznīcināšanu; 3) visas tautas reducēšanu uz proletāriātu, lai to gala iznākumā iemestu kā nevērtīgu metalla pogu pie cilvēces svārkiem milzīgajā Krievijas asimilācijas kausētavā pārkausēšanai „vispasaules proletāriātā". Praktiski tas, protams, nozīmēja pilnīgu latvju tautas iznīcināšanu — kailu genocīdu. Vai tam vajadzēja latvju teātŗa, drāmas, dekorāciju?

Tik nežēlīgas, bet nepārprotami skaidras bija Uguns un nakts galvenās varones Spīdolas ideoloģijas īstenošanas sekas. Vai tās radītājs to apzinājās? Laikam gan ne. Viņš nebija pietiekami rūpīgi izlasījis Komūnistisko manifestu, kaut Vilhelms Knoriņš, vēlākais „Viskrievijas komūnistiskās (boļševiku) partijas īsā kursa" autors, kuŗu Staļins bez žēlastības nolikvidēja 1938. gadā, rakstu krājumā Vārds 1912. gada sējumā — Ugunij un naktij savā otrā sezonā ieejot — rakstīja:

„Cik lielā mērā mākslas darba vērtība atkarīga no filozofijas, to vislabāk pierāda Raiņa darbi. Tie nav domājami bez vēsturiskā materiālisma un modernā kollektīvistiskā pasaules uzskata. Raiņa darbos redzam, ka dzejnieka filozofiski-sabiedriskie ieskati apgaro sen pazīstamu vielu, apgaismo to no citas, līdz šim neredzētas puses un no vecajām skaņām rada jaunu dziesmu." (175. lpp.)

Vaidelošu vecākais Pumpura Lāčplēsī dod tautai augstāko padomu:

Vienprātībā, saderībā
Visiem kopā turēties.

Raiņa Spīdola sludina pretējo. Mēs nule redzējām — ko. Tieši to, ko komūnisti īstenoja Krievijā ar to brīdi, kad izdarīja apvērsumu Pēterpilī un 1918. gada 18. janvārī padzina demokratiski ievēlēto Krievijas satversmes sapulci.

Karlails teica, ka biografija ir vienīgi patiesā vēsture. Lai tādēļ še pieminēts nule citētā Knoriņa (1890—1938) dzīves gājums. Kā komūnistu partijas Salamanam viņam nebija tēvijas, un tādēļ viņš bija gan Baltkrievijas, gan Lietuvas, gan Polijas komūnistu partiju Centrālkomiteju loceklis, Komūnistiskās internacionāles četru kongresu delegāts Viskrievijas komūnistu partijas Centrālās komitejas propagandas nodaļas vadītāja vietnieks. Neviens marksistiskās ideoloģijas labā nebija darījis vairāk, lai beigās saņemtu pašsludinātās un pašceltās filozofiskās un politiskās sistēmas algu — lodi pakausī inkvizīcijas pagrabos Spīdolas valstībā. Vai viņš marksistisko domu bija izdomājis līdz galam?

Markss neatzina ne ticību, ne tikumu. Reliģiju un tikumu radījusi apspiedēja šķira, „reliģija ir tautai opijs". Katēgoriskā imperātīva cilvēka dvēselē nemaz nav, nav tālab arī cilvēciskās solidāritātes.

Karaļauču universitātes profesors Immanuels Kants publicēja Rīgā 1785. gadā sava pazīstamā apcerējumā Tikumu un metafizikas pamati pirmiespiedumu. Vienpadsmit gadu vēlāk Garlibs Merķelis publicēja Leipcigā savus Latviešus... Kants izteica pārliecību, ka cilvēkos iemājo dziļa iekšēja tikumiska prasība (katēgoriskais imperātīvs), kas tiem pavēl rīkoties tā, lai katra atsevišķā cilvēka rīcība varētu kļūt par likumu visiem. Merķeļa attēloto latviešu dzimtkungiem Kanta viedoklis nebija pieņemams, jo tas viņiem pavēlēja pret latviešiem izturēties tā, lai viņu rīcība varētu kļūt par vispārēju likumu, kas attiecināms arī uz viņiem pašiem.

Bet dzimtkungi nebija vienīgie, kas noliedza katēgorisko imperātīvu. To noliedza arī Markss un visi viņa sekotāji. Noliedza un turpina noliegt. Tikumus, tāpat kā likumus, radot apspiedēja šķira, un šie tikumi un likumi ar visu katēgorisko imperātīvu izdeldējami. Bet vai tas nozīmētu, ka marksistu valstībā katēgoriskais imperātīvs tiktu atjaunots? Nē. Komūnistu valstībā ir tikai viena šķira — proletāriāts, tikai viena partija — komūnistiskā. Kas ir labs, kas ļauns, nenosaka sirdsapziņas katēgoriskais imperātīvs, to noteic partijas vadība vien. Augšā — absolūta despotija, apakšā — absolūtas nulles cilvēka līdzībā, niecīgāki par Nībelungu punduŗiem vergiem. Viss, ko domā, plāno un dara partijas vadība, ir labi domāts, plānots un darīts. Šodien tas var būt viens, rīt pretējais. Partijas vadība nemaldās, pat ja tā kādam no saviem uzticamākajiem partijniekiem liek salimt čekas pagraba asins peļķē. Vai Knoriņš tai brīdī atcerējās divdesmit sešus gadus pirms tam rakstītos vārdus: „Cik lielā mērā mākslas darba vērtība atkarīga no filozofijas, to vislabāk pierāda Raiņa darbi."?

Dzīve ir kaut kas vesels. Nekas dzīvē nav izolēts, nekas izolējams. Māksla un politika, māksla un filozofija nav šķirojamas. Tās vieno viens kopīgs cilvēcisks katēgoriskais imperātīvs, kas saista visus cilvēkus un ko Jēzus izteicis vienkāršiem vārdiem: „... ko jūs gribat, lai cilvēki jums dara, tāpat darait arī jūs viņiem" (Mat., VII, 12)

Laipnais, pacietīgais lasītājs varbūt sapratīs autora nodomu tvert mākslinieku — Jāni Kugu — ne mākslīgi darbnīcā izolētu, ne kā „speciālistu" vien, bet kā mākslinieku, kas stāvēja savas tautas un sava laikmeta vidū, palīdzot tautai ar savu mākslu izšķirties par ejamo ceļu saskaņā ar katēgorisko imperātīvu un latvju tautas interesēm brīdī, kad latvieši bija nonākuši krustcelēs un bija jāizšķiras par nacionālo vai internacionālo ceļu. Tertium non datur. Trešā ceļa nebija. Rainis tai brīdī aicināja tautu iet internacionālo, Kuga nacionālo ceļu. Uguns un nakts autors, kā pārliecināts marksists, vēlējās vienu, dekorātors, kā pārliecināts latvietis — otru. Stiprākam bija uzvarēt!

(Turpinājuma nekos)

Zentai Mauriņai veltīts saiets

Akadēmiskās organizācijas Ramave ASV kopas atklātais saiets Mineapoles latviešu draudzes namā 7. martā bija veltīts rakstniecei Zentai Mauriņai. Šo literāro pēcpusdienu ar īsu uzrunu atklāja kopas saimniece Gunta Rozentāla. Uzrunai sekoja dzejnieces Austras Balkas referāts par Zentas Mauriņas dzīvi. Referente saistošā stāstījumā pakavējās pie Zentas Mauriņas tēva, kādreizējā pazīstamā Grobiņas ārsta Dr. R. Mauriņa, savu stāstījumu kuplinot ar zīmīgiem citātiem no Mauriņas tēlojuma par dzīvi Grobiņas doktorātā, pieminot arī čigānu, kas vēlējies strēbt putru ar divām karotēm un stāstījumā ietverot Zentas Mauriņas skolas gaitas Liepājas ģimnazijā, viņas „privātskolu" Grobiņas doktorātā, sgatavojot vietējo jaunatni iestājas eksāmeniem ģimnazijā un pieminot arī baltoloģi Liliju Puži, kura toreiz bijusi Zentas Mauriņas skolniece. Tālāk referente pakavējās pie Zentas Mauriņas studiju laika Rīgā, viņas darbības Rīgas skolotāju institūtā, minēdama arī iepazīšanos ar Raini, rakstnieces disertāciju Latvijas universitātē un literāro studiju, nobeidzot referātu ar rakstnieces svešniecības gaitām Vācijā, tad Zviedrijā un atkal Vācijā, kur Zenta Mauriņa ar saviem izcilajiem darbiem, kā grāmatām, tā arī ar daudzajiem priekšlasījumiem, pilnīgi iemantojusi vācu tautas cieņu un atzinību. Ar savām daudzajām grāmatām vairākās valodās, kuru kopskaits tagad sniedzas jau tuvu simtam, rakstniece iegājusi starptautiskā vidē.

Pēc referāta skolotāja Elga Veitmane no Čikagas nolasīja Zentas Mauriņas tēlojumu par viņas disertācijas norisi Latvijas universitātē.

Sarīkojuma programmas otrajā daļā baltoloģe Irma Ruļikova īsā apcerē iepazīstināja apmeklētājus ar dzejnieci Austru Balku.

Sarīkojuma priekšnesumu daļu pabeidza ar Austras Balkas dzejoļiem autores skandējumā. Balka kā dzejniece ir romantiķe — maigi klusināta un sapņaina. Viņa labprāt klausās savas dvēseles valodā, bet vairās no skarbās un skaļās ikdienas. Nolasīto dzejoļu vadošo motīvu varētu rakstturot ar pašas dzejnieces vārdiem: „Sadeg ēna, sadeg tumsa, ilgas nesadeg."

Sarīkojums bija vidēji apmeklēts. Diemžēl, tajā tikpat kā nebija manāmi tās paaudzes pārstāvji, kuŗai šis sarīkojums bija domāts un visvairāk nepieciešams.

Pabeidzot šo īso apskatu par šās akadēmiskās kopas saietu ar literāru sumināJumu Zentai Mauriņai, nāk prātā mūsu lielās esajistes un rakstnieces vārdi no viņas autobiogrāfijas (Trimdas rakstnieki, 1947.): „Vienā ziņā esmu bijusi laimīga: par spīti manai vienpatībai, par spīti zināmu aprindu pretestībai, par spīti provinciālismam un ignorancei, esmu visos savas dzīves posmos, dzimtenē un svešumā, jutusi tiešu, dzīvu, nesaraujamu saiti ar savu tautu, tā man dāvājusi dārgāko, ko tauta rakstniekam var dāvāt — uzticību gan manam runātajam vārdam, gan manām grāmatām. Un to es uzskatu par savas dvēseles dārgāko guvumu."

Tie ir pazemības un pateicības pilni rakstnieces vārdi savai tautai par to, ka tā seko viņas runātajam vārdam un lasa viņas grāmatas. Šie vārdi uzliek arī zināmu pienākumu, kā Ramaves saimei, tā arī visiem tiem, kas sevi vēl uzskata par latviešu tautas daļu, pienākumu rūpēties par to, lai saites starp Zentas Mauriņas grāmatām un mums joprojām pastāvētu tikpat dzīvas un nesaraujamas, kādas tās bija dzimtenē un mūsu svešniecības gaitu pirmajā desmitgadē. Taču, lai šīs saites nekļūtu vaļīgākas vai nesairtu pavisam, nepietiek ar to vien, ka rakstniece ar milzīgu sirdsdegsmi un piepūli nododas savam jaunrades darbam, bet ir nepieciešami, lai kaut kur, kāda saimnieciska vienība vai sabiedriska kopa rūpētos par to, ka šie rakstnieces jaundarbi kļūtu pieejami grāmatu lasītājiem. Nav taču nekāds noslēpums, ka vairāki Zentas Mauriņas jaundarbi parādās nevis mūsu, latviešu ,bet gan cittautu grāmatu apgādos. Tas nelīecina par mūsu garīgo interešu modrību, bet gan otrādi. Tāpat nav noslēpums, ka gandrīz visas (varbūt pat visas) līdz šim latviešu valodā iznākušās Zentas Mauriņas grāmatas jau iegājušas tautā. Vai tas nenorāda arī uz to, ka pienācis laiks nekavējoši stāties pie Zentas Mauriņas kopoto rakstu izdošanas?

Varbūt atsevišķam trimdas latviešu grāmatu apgādam vienam pašam šāds pasākums nebūtu paveicams, bet nākot talkā akadēmiskām kopām un sabiedriskām un profesionālām organizācijām rodrošinot nepieciešamo pasūtinātāju skaitu, tas tomēr būtu paveicams. Ja latvieši trimdā ar sirsnīgu piekrišanu apsveica 1969. gadā Zentai Mauriņai piešķirto Tautas balvu, tad nav šaubu, ka tāda pat atsaucība būtu rakstnieces kopotiem rakstiem. Varbūt tieši Ramave un brīvajā pasaulē izkaisītie ramavieši varētu būt tie, kas iemūrētu pirmo pamatakmeni šajā dižajā un skaistajā kultūras celtnē?

Edvarts Tūters

Indra Gubiņa

PĀRTOP

Nebīsties, nāve nav beigas,
Tikai slieksnis pār kuru
Visiem šai pasaulē jākāpj.
Mainoties būtības veidiem,
Jaunā dzīvībā pārtop.

Mūžības lokam nav gala,
Cilvēki, dzīvnieki, stādi
Pārtop cits citā un aug.
Nebrīnies, celmalas zieda
Tuvu skatu, vai smaidu vēl jaud.

Skaists reprezentācijas koncerts

Latviešu mūzikas mīļotājiem Ņujorkā šī sezona ir izvērtusies par vienu no aktīvākajām pēdējos gados. Esam jau noklausījušies divus koncertapvienības un vienu skaņu mākslinieku kopas rīkotu koncertu, kā arī kokļu un dziedātāju ansambļa tautas dziesmu priekšnesumus Kultūras dienu ietvaros, bet tuvākā nākotnē gaidām trešo koncertapvienības sarīkojumu, viesus dziedonus Veides no Austrālijas, Paula Saksa stipendijas fonda koncertu ar ērģelnieku Aldi Lagzdiņu un baritonu Dr. J. Kļaviņu, „mūsu" Artūru Ozolinu, un pēc ilgiem laikiem atkal Čikagas piecīšus, kuŗu sniegums taču arī ir sava veida koncerts — tātad, itin branga izvēle.

Šai raibajā virknē ierindojās arī Amerikas latviešu apvienības sponsorētais latviešu mūzikas reprezentācijas koncerts ar tēmu: Latviešu mākslas dziesma 60 gados. Ņujorkā tas notika 27. februārī, mazajā Karnegi zālē, soprāna Irmas Kurmes un pianistes Verēnas Stelpes - Dambrānes izpildījumā. Abas mākslinieces Ņujorkā nav nekādas svešnieces, un koncerts bija pulcinājis kuplu skaitu klausītāju, kuŗi neskopojās ne ar aplausiem, ne ziediem.

Rūpīgi sastādītajā programmā ietilpa Emīla Dārziņa, Jāzepa Vītola, Alfreda Kalniņa, Jāņa Zālīša, Jēkaba Poruka, Jāņa Mediņa un Tālivalža Ķeniņa solodziesmas. Gluži neiespējami būtu viena koncerta apjomā reprezentēt visus latviešu komponistus, kuŗi pēdējos 60 gados rakstījuši solo balsij un klavierēm, tādēļ šoreiz nedzirdēti palika arī paši ņujorkieši — Okolo - Kulaks, Bruno Skulte un Arnolds Šturms.

Domāju, ka man pievienosies arī profesionāli mūzikas kritiķi un lietpratēji atzinumā, ka šis bija teicami pārdomāts un sagatavots koncerts. Irmai Kurmei daba nav piešķirusi spēcīgu un plašu balss materiālu, bet šo trūkumu viņa pati labi apzinās un to aizstāj, pieejot katram darbam ar lielu inteliģenci un iejūtīgu komponista nodomu izpratni. Dziļi iedzīvodamās katras dziesmas noskaņā, viņa prot ar sava priekšnesuma intensitāti ļoti pārliecinoši šo noskaņu pamodināt arī klausītājā. Viņai padodas izcelt un parādīt vissmalkākās nianses, tādējādi katrai dziesmai piedodot savu, tikai tai piederīgu, profilu. Priekšnesums ir nepārspīlēts un patiess, skatuves stāja ļoti simpātiska.

Labi jāatsaucas arī par pianisti Stelpi - Dambrāni, kuŗa pat visgrūtākos pavadījumus paveica it kā rotaļādamās. Abas mākslinieces ir labi sastrādājušās, un pianiste visnotaļ ļoti uzmanīgi pielāgojās dziedātājas nodomiem, izņemot nedaudz forte vietas, kuŗās klavieres uzbrāzmoja par skaļu un „noēda" dziedātāju.

Koncerta programmai bija pievienotas īsas piezīmes, visumā labā angļu valodā, par katru komponistu, kā arī ļoti veiksmīgi Baibas Kaugares tekstu tulkojumi. Publikā gan nemanīja daudz sveštautiešu, kam šīs piezīmes būtu lieti noderējušas, atskaitot divus vecākus kungus, kuŗi sēdēja man tieši aiz muguras. Viņi sarunājās nevainojamā angļu valodā, bet viens no tiem, acīm redzot, kaut cik pārvaldīja arī latviešu valodu, jo lasīja dziesmu latviskos virsrakstus ar tikko manāmu akcentu un izskaidroja draugam, ka latviešu valodā visi vīriešu kārtas lietvārdi nobeidzas ar -s, par ko abi gardi nosmējās. Cik varēja noprast, vecie kungi uzmanīgi sekoja priekšnesumam, un pēc ābām Jēkaba Poruka dziesmām, kuŗas kopā ar trīs T. Ķeniņa dziesmām manuprāt piederēja pie koncerta labākajiem sniegumiem, viens otram pačukstēja — „that was exquisite!" Šim atzinumam varu no visas sirds pievienoties.

Biruta Sūrmane

Egils Alfreds Fogels ieguvis Toronto universitātes inženierzinātņu fakultātē mästera (MASc) gradu un turpinās studijas doktora grada iegūšanai. Viņš pieder pie korporācijas Fraternitas Metropolitana saimes, darbojas LNJAK, Toronto deju kopā Dīždancis un ir viens no ansambļa „Mēs no Toronto" dalībniekiem.

Literārs vakars Ņujorkā

Latviešu preses biedrības rīkotais literātu vakars 5. martā Belmont Plaza viesnīcas telpās Ņujorkā bija pulcējis turpat vai divi duči klausītāju, pašus rakstu jaudīs neieskaitot. Vakaru atklāja biedrības priekšnieks V. Irbe, īsumā pieskaŗoties un vērtējot latviešu trimdas literātu pašreizējo situāciju un izredzes nākotnē; ja problēma ir atrast izdevēju romānam, tad gandrīz vai neiespējami tādu dabūt dzejoļu krājumam, it sevišķi, ja autors ir mazāk pazīstams. Attieksmē uz jauniem pienesumiem trimdas literātūrā, V. Irbe konstatēja, ka dzejā nāk klāt daudzi jauni autori ar spilgtām talantu un darbu iezīmēm, bet prozā gandrīz vai nemaz. Vēl atlikusi iespēja trimdas literātiem nākt tuvāk saskarē ar sabiedrību — publiku rakstnieku rīta cēlienos — alga viena, kā tos nosauktu, bet kā liecināja nule notikušais, arī tiem nav cerēto panākumu, secināja runātājs. Kā ieinteresēt plašāku sabiedrību šādiem sarīkojumiem — šis jautājums palika neatbildēts, kaut varēja būt vēlāko pārrunu degpunktā.

Cēlienu ievadīja Austra Balode ar stāstu par gaismu, kā divu jauniešu vienotāju, dzīves augšupvirzītāju, stāstam beidzoties skumjā izskaņu.

Rita Gāle skandēja vārsmas par ieslīdēšanu lapu jūŗā, par vasaras sauli, pusdienas dūmaku, bišu spictu, par puisi-dziedātāju un sāpīga rūgtuma cauraustu dzejoli par mazgāšanos Daugavā no greizas ticības un zvērestiem. Baiba Bičole iepriecināja klausītājus ar koncentrētību, izteiksmes oriģinālitāti un svaigumu, lasot vārsmas par nezināmā karavīra kapa vietu, par izjūtām Gugenheima mūzejā, par mākslinieku ķekatām un hetērām, par kalniem, kuŗi „paguruši savas muguras nest".

Hertas Kraujas lirika bija vieglas smeldzes iekrāsota, kad viņa skandēja vārsmas par dzīvības vīnu un sirdi kā ieplīsušu vīna glāzi, par Zemgales vasaru Islicas krastos...

Ilgāku laika spridi nedzirdētais Voldemārs Avens skandēja dzejoļus par nevaļu, kad valsts nav skatienu augšup vērst, un pagājušās vasaras ceļojumā Parīzē uzrakstītās vārsmas par jauno karogu, kas sadiegts no palagiem un zeķēm, kuŗas nodilušas mājvietu meklējot.

Elza Ķezbere lasīja vārsmas par stikla zvaniņiem, kuŗi aizzvana mijkrēšļa mirkļi, arī par tādu mirkli, kas nozagts Dieva valdīšanai; vēl arī bijīgas pietātes apdvestas vārsmas par klusumu — runāšanu klusumā ar smaidu. Cēliena otrajā daļā jaunās paaudzes autors Reinholds Millers stāstā „Atspirdzināšanās brokastis" pastāstīja par divu laikmetīgu latviešu jauniešu / tikpat laikmetīgām attieksmēm un izdarībām.

Cēliena nobeigumā Alfreds Braunfelds ar humoristiem rakstuŗīgu nopietnību lasīja atjautīgi sakopotus datus par sievieti un vīrieti un abu attieksmēm antropologu vērtējumā dažādās tautās, reliģijās un laikos, sākot no Platona līdz Darvinam un mūsu dienām. Šie dažādie vērojumi un vērtējumi bija tik komiski — trāpīgi, ka Braunfelda lasījumu pārtrauca it biežas klausītāju smieklu šaltis.

Vēl daži brīži vieglākai tērzēšanai, un klausītāji un lasītāji šķīrās līdz nākošai reizei, kad ciemos gaidāma Astrīda Ivaska un varbūt arī ASV vidienes literāti.

A. B—de

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Ceļa Biedrs — 1. (151.) n-rs janvāŗa burtnīca, mēnešraksts kristīgai dzīvei, izdevējs Latviešu ev.-lut draudžu apvienība Amerikā, 16 lp.

Mazputniņš, 145. n-rs, mēnešraksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē, janvāŗa burtnīca. Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, red. Laimonis Streips, 16 lp.

Kristīgā Balss 2. n-rs (1971. g. febr.). Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, 32 lp. Redaktors R. Ekšteins.

IELAUZTIES ŅUJORKAS MŪZIKAS PASAULĒ NAV VIEGLI

PIEZĪMES PAR LATVIEŠU MŪZIKAS REPREZENTĀCIJAS KONCERTU

Lielajā pasaules presē ir parasts, ka par ievērojamākiem notikumiem sniedz ne tikvien tiešo aprakstu, bet tos arī novērtē un iztirzā zīmīgākos blakus apstākļus. Latviešu presē tas tiek praktizēts samērā maz, bieži apmierinoties tikai ar paša notikuma norises aparakstu.

Ņujorkā 27. februārī notika Amerikas latviešu apvienības sponsorētais latviešu mūzikas reprezentācijas koncerts. Ja to apzīmē ar šādu titulu, tad jāpieņem, ka tas ir kaut kas vairāk par vienkāršu ikdienas koncertu, ka tas reprezentē visu latviešu skaņradžu veikumu. Tādi Ņujorkā pāris reizes rīkoti arī garākos gados un ikreiz rīkotāji nav bijuši apmierināti. Šāds sarīkojums nesis zaudējumus, tajā nav bijis pietiekami daudz klausītāju un koncertam bijis jāpiemaksā. Abas iepriekšējās reizes tas notika lielās telpās.

Šoreiz koncerts bija mazajā Karnēgi zālē, kur ir 299 vietas. Reprezentācijas koncertu izziņoja bez ALAs vārda un tikai dienu pirms tā sākuma latviešu laikrakstā parādījās ziņa, ka to rīko ALA. Biļešu iepriekšpārdošana nebija devusi lielas cerības, ka apmeklētāji arī šo zāli varētu piepildīt jo bija pārdotas tikai 30 ieejas kartes...

Lai koncerts nenotiktu gandrīz tukšā zālē, ALAs priekšsēdis Uldis Grava bija norādījis ALAs valdes locekļiem pārdot katram 10 ieejas kartes. Viņi ne tikvien pārdeva vai paši iegādājās šīs

(Beigas 6. lpp.)

STĀSTS

PĒTERIS LĪVĀNS ĀRTURĀ VOITKUS

(72. turpinājums)

Un šajos jautājumos viņam daudz labākus padomus var dot advokāts.

— Kā jūs varat būt tik drošs, ka viņam nevajadzēja arī garīga stiprinājuma? — Kaspars Sesavs iejaucās sarunā.

— Jūs Ansonu redzējāt. Vai domājat, ka viņam ir arī kāda garīgā daļa?

— Vai tāda nav katrā cilvēkā? Katram taču ir dvēsele — tā vismaz jūs, teologi, apgalvojat.

— Jā? Tad jau tā būs, — Līvāns negaidot piekāpās un apklusa.

Maira paskatījās vīrā — šo pēkšņo kapitulāciju viņa pazina. Tas notika vienmēr, kad Pēteris ar otru nebija vienis prātis, bet negribēja strīdēties. Sesavs to nezināja un tāpēc neatlaidās.

— Kādēļ jūs neejat un nepildāt savu mācītāja pienākumu?

— Pienākumu? — Pēteris runāja lēnāk nekā parasti. — Jūs man gribat atgādināt pienākumu? Mans pienākums pašreiz ir pret ģimeni — iet un meklēt darbu, lai tai nebūtu jācieš trūkums. Pret mantrausi, kas jau pāris nedēļas pēc bērēm mēģina izprecināt paša māti, lai tā paplašinātu savu īpašumu un iegūtu lētu darba spēku, un kas aiz skopuma neuzceļ kārtīgas sastatnes — pret to man nav nekāda pienākuma.

Runājot viņš bija iekaisis un sācis soļot pa istabu. Telpa nebija liela, un Pēterim ik pa trim soļiem bija jāgriežas atpakaļ. Sesavs pamanījās sāpus un apsēdās uz dīvāna:

— Vai arī tādā gadījumā jūs domātu tāpat, ja būtu draudzes mācītājs un Ansons būtu draudzes locekļis?

— Laikam gan.

— Jūs zaudētu draudzes locekli. Tas šai zemē mācītājam skaitās nāves grēks.

— Jā. Esmu dzirdējis. Un tomēr nedomāju, ka mans pienākums būtu izdabāt ikviena iedomām.

— Bet ja jūs tādā veidā saglabātu vienu dvēseli Dieva valstībai?

— Tā nebūtu dvēsele Dieva valstībai, bet maksātājs draudzei. Es naudas maka priekšā nekad neesmu klanījies.

— Bet jūs taču ticat tam, ko sludināt? Pareizāk — sludinājāt. Man ir stāstīts, ka ticīgais cilvēks jūtot dziņu ticību apliecināt, savu pārliecību darīt zināmu citiem. Vai jūs šo dziņu nejūtat?

Pēteris apstājās Sesava priekšā un ar delnu pārvilka acīm:

— Jā, es esmu ticīgs. Bet draudze nav ne saimnieciska pasākums, ne politiska partija, kuŗu mērķis ir skaitā augt. Draudze ir grupa vienādas pārliecības cilvēku, kas grib dzīvot saskaņā ar savu pārliecību.

— Draudze, tātad, varētu pastāvēt arī bez mācītāja?

— Protams. Ir jau izmēģināts. Tikai — prakšē tā lieta nav veikusies.

— Kāpēc ne?

— Mazā grupā — ja gribat, draudzē, — mazā vienībā cilvēki nejūtas īsti labi. Cilvēkā ir iedzimta vēlēšanās būt daļai no kaut kā liela un stipra. Tas ceļ pašapziņu, tas rada vērtības sajūtu. Mēs, latvieši, piemēram, esam maza tauta, bet esam radījuši teikas un nostāstus, kas runā par lieliem varoņdarbiem un dižiem sasniegumiem. Kad mums skolā vēstures stundās skolotājs stāstīja par mūsu brīvības cīņām, tad izklausījās, ka Kālpaka rīcībā bijusi liela armija, un ka Vidzemē bijuši milzu partizānu pulki — un mani pārsteidza, kad uzzināju, ka mums tai laikā skaitliski prāvas armijas nemaz nav bijis. Bet zēnu labsajūtu tas vareni cēla. Tāpat tas ar draudzi. Lielā draudzē jūtamies stiprāki, spējīgāki, nozīmīgāki, bet — un te ir atbilde jūsu jautājumam: lielai draudzei ir nepieciešami darbinieki — profesionāļi.

— Mācītāji?

— Mācītāji, ērģelnieki, diakoni, koŗu vadītāji, kanclejas ierēdņi, baznīcas techniskais personāls. Mācītājs to starpā ir tikai vienas atsevišķas nozares darba darītājs. Viņa uzdevums izteikts viņa amata apzīmējumā — mācīt. Izskaidrot un atgādināt, ko Kristus mācīja. Kur vajadzīgs — stiprināt ar labiem vārdiem, kad vajaga — norāt.

— Arī tad, ja kāds par to apvainojas?

— Arī tad — ja teiktais ir saskaņā ar Kristus mācību.

Sesavs īsi iesmējās.

— Jūs, mācītāj, šai kontinentā nevienā draudzē nepastāvēsit. Šeit gaida glaimus, ne rājienus un pamācības. To es no sava saimnieka diezgan dzirdēju. Tas bija mainījis jau četras vai piecas draudzes, jo mācītāji nebija izrunājuši pa prātam.

— Jā? Tu dzirdēji, Maira? Viens iemesls vairāk, lai strādāju citu darbu. Bez tam arī — līdz šim te mācītāja nevienam tā īsti nav vajadzējis.

— Neaizmirstiet Ansonus, — Sesavs atgādināja.

— Pat tiem bērēs mācītāja vajadzēja tikai tradicijas dēļ. Un šodien...

°°

Tā bija, kā Pēteris paredzēja — Lalondes uzņēmuma vadība viņam paziņoja, ka tā darba spēks „līdz turpmākam" nav vajadzīgs. Nokārtojis formalitātes bezdarba apdrošināšanas sabiedrībā, Pēteris devās meklēt jaunu darba vietu. Dažā firmā viņu noraidīja tūlīt, citur lika atstāt tālruņa numuru, citā teica, lai pienāk pēc nedēļas vai divām. Vakara pusē viņš apstājās pie kādas jaunceltnes. Tā bija papildinājums vecai katoļu skolotāju semināra ēkai — trīsstāvu, plašas telpas, vienā galā liela vingrotava. Uz Pētera jautājumu par darba iespējām būvdarbu vaditājs neatbildēja. Viņš skatījās Pēterim garām, it kā to nemaz neredzētu, un Pēteris jau pagriezās iešanai.

Būvmeistars pamodās.

— Kur tu?! Es sapratu, ka tu meklē darbu?

— Un es sapratu, ka manis te nevajaga.

— Kas tu esi? Anglis tu neesi, — būvmeistars runāja angliski ar spēcīgu franču izrunu.

— Latvietis.

— Kas tas tāds?

Pēteris raudzīja skaidrot:

— Baltijas valstis zināt?

— Nezinu.

— Eiropas ziemeļos. Netālu no Zviedrijas.

— Tātad zviedrs?

— Nē, latvietis.

— O.k. Latvietis no Zviedrijas — kāda tur starpība!

— Starpība liela: zviedri ir zviedri, latvieši — latvieši. Tas tāpat kā angļi un franči.

— Jā? Taisnību sakot, man vienalga. Galvenais, ka neesi brits. Darbu? O.k. Rīt astoņos. Tad redzēsim. Solīt nekā nesolu. Naglu dēļi iedzīt proti?

— Kurš to neprot?

— Daži angļi neprot.

— Latvieši prot, — Pēteris pasmējās. — Es līdz šim strādāju pie Lalondes.

— Es zinu; es tevi tur esmu redzējis. Rītu astoņos.

Mājās pārnācis Pēteris atrada pasta kastē vēstuli.

„Mīļais mācītāj!

No kunga Rozēna, kas tagad apmeties Kronvillē, uzzinājām, ka dzīvojat un strādājat Ormsfildā.

(Turpinājums seko)

DV darbs un veikumi Kanadā

AMATPERSONU UN DV NODAĻU ZIŅOJUMU KOPSAVILKUMS PAR 1970. DARBĪBAS GADU

Salīdzinājumā ar citu zemju DV organizācijas valdēm, Kanada ir atšķirīga ar vairākiem kultūrālas un saimnieciskas dabas pasākumiem, kā to nesen aizvadītās delegātu gada sapulces rakstveida ziņojuma ievadā raksturoja Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis E. Krūka. Bez tiešajām aprūpes un nacionāli sabiedriskā darba nozarēm pie zemes valdes vēl darbojas DV teātris Kanadā, DV vīru koris Kanadā, DV skaņu plašu fonds, DV skaņu studija, karavīru piemiņas lietu krātuve, apgāds „Daugavas Vanags", DV grāmatnīca, laikraksts „Latvija Amerikā", DV nams un daļēji arī „The Amber Printing & Publishing Co.", kuŗā zemes valde ir lielākā akciju turētāja. Dažas no šīm vienībām, kā DV teātris un DV nams darbojas patstāvīgi un ar zemes valdi notiek tikai informācijas apmaiņa, tomēr pārējās prasa vairāk vai mazāk darba arī no valdes locekļiem un amatpersonām. Arī gadskārtējo pasākumu, kā Jaunatnes un sporta svētku, DV jaunatnes dienu, Ziemsvētku tirdziņa, u.c. organizēšanā pielikts daudz darba.

Tuvojoties DV 2. globālajām dienām, kas 1971. gadā notiks Torontō, šo svētku plašās un vispusīgās programmas organizēšanā, aizvadītais 1970. gads bija sevišķi rosīgs. Šo svētku rīcības komitejas priekšsēdis ir E. Krūka un bez tam viņš ir arī DV centrālās valdes kultūras daļas vadītājs.

Kanadas DV zemes valdes priekšsēža vietnieks J. Gailītis, kas ir arī kultūras daļas vadītājs, uzņēmis vairākas krāsu filmas par Kanadas DV dzīves notikumiem, ko nodaļas var pieprasīt izrādēm. No jauna izdota deju mūzikas plate un papildināti izpārdoto karavīru dziesmu skaņu plašu krājumi. Kultūras daļa izvērtējusi un apgādam izdošanai nodevusi vienu dzejoļu krājumu un manuskriptus divām stāstu grāmatām.

Sekretāri E. Jaunzars un T. Zandersons veikuši attiecīgo saraksti, apkārtrakstu sagatavošanu, sēžu protokolu pavairošanu un citus pieklritīgos darbus.

Aprūpes daļa, ko vada A. Kvēps, izkārtojusi divas līdzekļu vākšanas akcijas aprūpes darbam un komūnisma apkarošanai. Kopīgie ieņēmumi aprūpei 1970. gadā bija 4861,04 dol., izdoti 2310 dol. un pašreiz aprūpes kontā atrodas 4846,88 dol. Aprūpes daļa sagatavojusi arī Ziemsvētku kartīšu jauno izdevumu un sekmējusi DV kalendāra izplatīšanu Kanadā.

Jaunatnes daļa, E. Ozola vadībā, ar referenti T. Krūku rīkojusi 4. Kanadas DV jaunatnes salidojumu, kas izdevies labāk par iepriekšējiem, pulcinot 75 jauniešus no Toronto, Hamiltonas, Sv. Katrīnām, Londonas, Niagaras, Boltonas un „latviešu apriņķa". Kopīgi ar LSAK rīkoti gadskārtējie jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē. Jaunatnes darba atbalstam piešķirti 617,70 dol. un stipendijās studiju turpināšanai 150 dol.

Sporta daļa A. Taubes vadībā organizējusi Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, draudzības sacensības šaušanā ar ASV DV komandu un šaušanas sacensības jauniešiem. Uzvarētājiem sagādātas arī balvas. Pie sporta daļas šaušanas sekciju vada N. Ozoliņš.

Kasiera R. Britāla pārskats uzrāda, ka zemes valde saimniekojusi budžeta robežās, darbības gadā ietaupot 89,93 dol. No budžetā paredzētajiem 3280 dol. ieņemti gan tikai 2734,36 dol., bet ievērojami samazināti arī izdevumi uz 2644,43 dol. Kopīgais kases apgrozījums bija 45.635,37 dol., no kā kasē ir 21.465,74 dol. Kases kontā brīvie līdzekļi ir 3307,50 dol., bet bloķētie 18.158,24 dol. (galvenokārt aprūpes un bēru fonda līdzekļi). Visu Kanadas DV nodaļu kopīgais kasēs apgrozījums bijis 77.105,02 dol., no tiem 12.247,76 dol. aprūpes kontā. Visaugstākās biedru maksas (12 dol. gadā) maksā DV Londonas un Sadberijas nodaļas, bet viszemākās (5 dol.) Sūsenmarijas.

Iekšējās informācijas daļa, ko vada R. Norītis, sagatavojusi vairākus apkārtrakstus nodaļām, galvenokārt organizācijas aktuālo jautājumu kārtošanai. Informācijas darba aptauja liecina, ka 9 nodaļās darbojas sevišķi nozares vadītāji, bet 10 nodaļās informācijas darbu veic valdes priekšsēdis, vai kāds no valdes locekļiem. Septiņas nodaļas izdod rēgulārus biļetenus, bet trīs tādus izdod nerēgulāri.

Ārējās informācijas daļas galvenais darbs O. Ieviņa vadībā bijis parakstu vākšanai pret genocīdu okupētajā Latvijā, kas veikts kopīgi ar LNAK. Vairākas nodaļas aktīvi piedalījušās arī dažādās pretkomūnistiskās demonstrācijās un Toronto arī etnisko grupu rīkotajā izstādē „Lenina patiesā seja."

Kanadas DV organizācijā pašreiz ir 1302 biedri, kā to rāda biedrziņa Dz. Melnbārža pārskats. No tiem 880 ir vanagi, 397 vanadzes, 1 goda biedrs, 21 biedrs veicinātājs un 3 vanadzēni. Organizācijā no jauna iestājušies 69 biedri, no tiem 35 vanagi, 27 vanadzes un 7 biedri veicinātāji. Miruši 17 biedri, bet 25 izskaitīti vai izstājušies.

DV teātri Kanadā vada Inta Purva un 1970. gadā vairāki tā dalībnieki piedalījušies Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku izrādē, rež. O. Uršteina vadībā iestudējot J. Raiņa lugu „Pūt, vējiņi." Pašreiz rež. H. Miķelsona vadībā iestudē F. Molnāra lugu „Spēle pili", ko izrādīs arī DV 2. globālo dienu sarīkojumu virknē. Atskatoties uz teātŗa divdesmit gadu darbību, tiek sagatavota arī J. Raiņa „Uguns un nakts", režiju vadot E. Kalniņai-Znotiņai. Pirmizrāde paredzēta šāgada rudenī.

Ar Kanadas vanadžu darbību, ko vada M. Jonāne, DV Toronto, Hamiltonas un Britu Kolumbijas nodaļu veikumiem mūsu laikraksta lasītāji iepazīstināti jau iepriekš, kādēļ tos neatkārtosim.

Nelielā latviešu skaita dēļ, DV Albertas nodaļa (valdes priekšsēdis E. Delveris) nav varējusi parādīt sevišķi sabiedrisku rosību, bet DV organizācijas kopīgā darbā tā bijusi priekšzīmīga.

Pie DV Sadberijas nodaļas (R. Meija) darbojas arī šaušanas sekcija J. Miglenieka vadībā un drāmatiskā kopa V. Meijas vadībā, kas ar A. Nopūtas komēdiju „Uz maiņām" viesojusies arī Sūsenmarijā. Nodaļas valde ievadījusi teicamu sadarbību ar lietuviešiem un igauņiem, kā arī vairākām citām etniskām grupām. Nodibināta arī Baltijas tautu federācijas Sadberijas nodaļa. Teicamā sadarbībā labi izdevās demonstrācijas sarkanarmijas kara viesošanās laikā. Nodaļa rīkojusi arī vairākus sarīkojumus un biedru vakarus.

DV Sv. Katrīnas nodaļa (P. Vītols) uzrāda atzīstamu veikumu aprūpes darbā, no nodaļas līdzekļiem izdodot 1011,17 dol. Bez jau pastāvošā vanadžu ansambļa „Senatne", kuŗa mūzikālais vadītājs ir V. Rundāns, nesen no jauna nodibināta tautas deju kopa „Jandālš". Nodaļas biedri aktīvu darbu veikuši arī sadarbībā ar pārējām etniskām grupām, piedaloties Folks Art Council un arī vietējā vēsturiskā mūzeja darbā, arī vairākās pretkomūnistiskās demonstrācijās.

DV Kičeneras-Voterlū nodaļā (Z. Lakstīgala) darbojas 27 vanagi, 17 vanadzes un 2 biedri veicinātāji. Labi izdevušies vairāki sarīkojumi ar vīru kora „Viesturs" un DV teātŗa Kanadā piedalīšanos.

Neraugoties uz nelielo latviešu skaitu, DV Edmontonas nodaļas (A. Stepermanis) biedru skaits 1970. gadā pieaudzis par 4. Tā nodaļā ir 23 vanagi un 16 vanadzes. Rīkotie sarīkojumi guvuši nedalītu sabiedrības atsaucību un teicami izdevusies arī rīkotā mantu loterija. Rosīgi darbojas arī medniekumakšķernieku un sporta sekcijas.

Arī DV Druvas nodaļa (A. Kalniņš) ieguvusi 4 jaunus biedrus un pašreiz nodaļā darbojas 12 vanagi, 9 vanadzes un 2 biedri veicinātāji. Kopā ar vietējo Latviešu lauksaimniecības biedrību nodaļa rīkojusi četrus vispārēja rakstura sarīkojumus, kā arī divus biedru vakarus.

DV Londonas nodaļa (G. Brikmanis) ar ļoti labiem panāku miem izkārtoja Kanadas DV dienas 1970. gadā. Bez tam kopā ar pārējām Londonas latviešu organizācijām rīkoti trīs kopīgi sarīkojumi un pašas nodaļas izkārtojumā 6 sarīkojumi. Labi nostādīts ir informācijas darbs, izdodot rēgulāru biļetenu. Teicama vēriba tiek veltīta arī jaunatnes darba sekmēšanai. Bez šaušanas sporta un mednieku-makšķernieku sekcijām, pie nodaļas vēl darbojas arī atsevišķa šaušanas sekcija jauniešiem un drāmatiskā kopa. Arī Londonas latviešu skautu un gaidu vienības darbojas DV nodaļas aizgādniecībā. Kā trešā lielākā DV nodaļa Kanadā, ar 84 vanagiem, 38 vanadzēm, 5 biedriem veicinātājiem un 3 vanadzēniem, DV Londonas nodaļa ir parādījusi vispārēju sabiedrisku aktivitāti kā vietējā latviešu dzīvē, tā arī daudzos vispārnozīmīgos latviešu nacionālās dzīves pasākumos.

DV Montrealas nodaļas (J. Gributs) galvenais veikums 1970. gadā ir ēkas būve J. un V. Janitēnu dāvinātajā lauku īpašumā Ezerkalnos. Talku veidā ēkas vispārējā būve nobeigta, bet šogad vēl turpināmi iekšdarbi un telpu iekārtošana. Kopā ar vanadžu kopas izkārtotiem sarīkojumiem, nodaļa rīkojusi 9 sarīkojumus, no tiem divus lauku īpašumā Ezerkalnos. Nodaļā ir 68 vanagi un 29 vanadzes.

Mazā latviešu skaita un niecīgā attāluma dēļ no Toronto, DV Bramptonas nodaļas (E. Ronis) darbs nav varējis būt sabiedriski sevišķi rosīgs. Tomēr rīkoti daži sarīkojumi, vākti līdzekļi aprūpes darbam un citiem mērķiem. Nodaļā darbojas 39 vanagi un 18 vanadzes. Tas pats sakāms arī par DV Ošavas nodaļu (F. Berķis.

DV Manitobas nodaļas (V. Stenders) darbs 1970. gadā ir bijis ļoti rosīgs un vispusīgs, par ko tā 6. un 7. marta delegātu sapulcē saņēma ceļojošo balvu sekmīgākai Kanadas DV nodaļai. Bez vispārējām sabiedriskajām aktivitātēm, nodaļa teicamā sadarbībā ar pārējām Vinipegas latviešu organizācijām piedalījās Manitobas provinces 100 gadu atceres svinībās un izstādē, izkārtojot latviešu stendu, kas guva vispārēju ievērību un atzinību. Nodaļas mednieku-makšķernieku sekcija ar 60 biedriem skaita ziņā pat „pārāgusi" pašu nodaļu, kuŗā ir 55 biedri, no tiem 31 vanags un 24 vanadzes.

Niagaras latviešu saimei samazinoties, klusāks palicis arī DV nodaļas (J. Celms) darbs, vairāk ierobežojoties ar organizācijas tiešajiem uzdevumiem. Tomēr rīkoti divi sarīkojumi kas guvuši nedalītu vietējo latviešu atsaucību. Nodaļas darbinieki aktīvi piedalījušies arī gadskārtējo Jaunatnes un draudzības dienu rīkošanā Niagarā. Sadarbībā ar citām etniskām grupām rīkota demonstrācija Ļeņina 100 gadu dzimšanas dienas atceres gadījumā. Nodaļā darbojas 30 vanagi un 6 vanadzes.

R. N.

Manitobas nodaļai vairogu saņem Roberts Puriņš; to pasniedz DV KV vicepriekšsēdis Jānis Gailītis. Foto: J. Liģers

Kanadas DV nodaļu delegātu sapulces gaitā Toronto. Augšējā uzņēmumā no kreisās delegāti: G. Brikmanis, P. Balodis, A. Kalupnieks un J. Utināns (no ASV); apakšā — vārdi jaunatnei, vidū: Baiba Šmita-Kalēja un Namejs Batraks (pa labi). No viņiem kreisajā pusē E. Krūka un J. Utināns, labajā — R. Norītis. Foto: J. Liģers

GANDRIZ 27.500 DOL. APGROZĪJUMS

TORONTO LATVIEŠU EV.-LUT. AUSTRUMU DRAUDZES DARBĪBA AIZVADĪTAJĀ GADĀ.

Pagājušā gada laikā dzīvesvietas maiņas dēļ vai pēc laulībām uz citu draudžu un tautību piederīgajiem aizejot tikai 7, bet klāt nākot 30 jauniem draudzes locekļiem, to skaits gada beigās bija pieaudzis uz 772, no kuŗiem 626 iesvētītie. Bramptonā savukārt apskatāmā gada nobeigumā bija 92 draudzes locekļi, no tiem 78 pieaugušie.

Māc. A. Brieža aprūpētajā draudzē pērn notikuši 35 dievkalpojumi, bet Bramptonā 10. Bez tam draudzes mācītājs vadījis 3 dievkalpojumus Sv. Jāņa un 1 Sv. Andreja draudzē Toronto, tāpat Plaujas svētku dievkalpojumu latviešu lauksaimniekiem Šelburnā, kā arī piedalījies visu Toronto latviešu ev.-lut. draudžu kopīgajos kapu svētkos, kalpakiešu atceres un dziesmu svētku dievkalpojumos. Pārskata gadā kristīti 7 bērni, iesvētīti 9 jaunieši, salaulāti 4 pāri, no tiem 2 nacionāli un konfesionāli jauktās laulībās, bet 18 draudzes locekļi izvadīti pēdējā gaitā. Slimnīcās 47 mācītājam zināmos gadījumos apmeklēti slimnieki. Draudzes ērģelnieka pienākumus veicis brīvmākslinieks Viktors Kviesis.

Svētdienas skolā, par skolotājiem strādājot Adolfam Grigalam, Ingridai Zariņai un Elizabetei Avikai, mācījušies 29 bērni, bet pirmsiesvētes jauniešu grupā (12—15 gadu vecajiem) bijuši 24 dalībnieki, kuŗiem sanāksmes notikušas reizi mēnesī mācītāja vadībā.

Pārskata gadā notikušas 3 draudzes padomes un 1 valdes sēde, kā arī draudzes locekļu gada sapulce. Sarīkots garīgs koncerts un iegādāti 3 papildsoli draudzes lauku īpašuma Tālava brīvdabas dievkalpojumu vietai. Draudzes priekšnieks Ervīns Ziplāns bez administrātīvo lietu pārzināšanas un kārtošanas piedalījies arī visās laicīgās un baznīcas sanāksmēs un konferencēs, kur vajadzējis pārstāvēt draudzi. Atlikumam no iepriekšējā gada esot 2223,63 dol., pērn tiešā darbībā ieņemti 11.900,64 dol., bet dažādos tālāk nododamos ziedojumos 1972,83 dol., kopā 16.097,10 dol. Lielākie ienākumu posteņi bijuši draudzes nodevas -aploksnēs 2109 dol., nodevas pret kvītēm 8300 dol., kollekte 695,12 dol., Bramptonas draudzes iemaksa 400 dol. un garīgā koncerta atlikums 311,52 dol., bet tālāk nododamajās summās ziedojumi sinodes misijas darbam 830,85 dol. un ziedojumi LELDAAi 733,50 dol. Gada izdevumi, lielākajiem esot mācītā., un ērģelnieka algām, kā arī baznīcas un mācītāja dzīvokļa īrei, kopā bijuši 13.353,69 dol., dodot uz šāgada 1. janvāri 2743,41 dol. atlikumu. Draudzes rezerves fondā izdevumu nav bijis, tādēl iepriekšējā gada atlikumam nākot klāt 50% ienākumu no dāmu komitejas rīkotā bazāra (744 dol.) un procentiem no noguldījuma Toronto latviešu kreditsabiedrībā (74,14 dol.), fondā pārskata gada beigās bija 6288,62 dol.

Arī Tālavas pārvalde, kuŗas priekšnieks ir Herberts Jeckalējs, spējusi atlikumu pavairot. Kopā ar iepriekšējā gada atlikumu 641,43 dol. gada ienākumi bijuši 1445,26 dol., bet izdevumi 785,97 dolari, dodot 659,29 dol. atlikumu uz šāgada 1. janvāri. Tālavā notikuši 7 svētbrīži brīvdabas baznīcā un 4 pārvaldes sēdes, upes austrumu krastā uzlabots iebraucamais ceļš (izmaksa 154 dol.), bet rietumu krastā pie galvenās iebrauktuves uzcelti mūŗa vārti (215,33 dol.). Inventāra iegādei izdoti 186,23 dol., draudzes mājai iegādājoties arī papildgaldus sarīkojumu vajadzībām. Līdz šim Tālavā pārdoti 34 apbūves gabali, no kuŗiem 22 uzceltās vasaras mājiņas.

Olgas Jeckalējas vadītajā dāmu komitejā, sekretāres pienākumus veicot Laurai Rūdolfai, darbojušās 28 darbinieces. Notikušas 6 sēdes, bet sarīkoti divi draudzes vakari, Lieldienu rīta brokastis, bazārs un Ziemsvētku eglīte bērniem. Iepriekšējā gada atlikums dāmu komitejas kasē bija 2045,04 dol, bet pērnā gadā ieņemti 2164,50 dol., kopā 4209,54 dol. Lielākos ienākumus devis bazārs — 1550,92 dol., no kā puse iemaksāta draudzes rezerves fondā, kas bijis arī lielākais izdevumu postenis. Draudzes vakaru ienākumi bijuši 544,26 dol. Palīdzības darbam Eiropā izdoti 193,17 dol., slimo draudzes locekļu vajadzībām 126,97 dol., draudzes svētdienas skolai 185,21 dol., telpu īrei 145 dol. un inventāra iegādei 187,37 dol. Dāmu komitejas kopīgie izdevumi pārskata gadā bijuši 2239,34 dol., samazinot atlikumu uz 1970,20 dol. pērnā gada beigās.

Austrumu draudzes kopīgais apgrozījums, ieskaitot visas nozares, 1970. gadā bijis 27.437,02 dol. Vēr

Toronto ziņas

◉ Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja 9. marta sēdē priekšnieces L. Jansones vadībā piešķīra 100 dol. palīdzības darbam, tāpat līdzekļus „Lieldienu zaķim" dāvanu iegādei svētdienas skolas bērniem, tāpat apspriedā dažus jautājumus sakarā ar draudzes gada sapulci. Sēdes galvenais uzdevums tomēr bija turpmāko sarīkojumu izkārtošanas apspriešana — kopīgās brokastis pēc Lieldienu rīta agrā dievkalpojuma, bet jo sevišķi iecerēto palīdzēt apmēra sarīkojumu 24. aprīlī, kas iecerēts pagājušā gadsimta noskaņā kā saviesīgs vakars ar kafijas galdu un priekšnesumiem. Arī programmas izpildītājiem iecerēti tērpi, kādus valkāja ap 1850. gadu. Šim sarīkojumam savdabīgu programmu organizē Juris Dzeguze, tāpat speciālu kori, kuŗā nebūs tikai draudzes kora dziedātāji, bet gan no visas vietējās latviešu sabiedrības izvēlēti.

◉ Sv. Andreja draudzes padome pēc vairāku locekļu pārvēlēšanas gada sapulcē, sanākot konstituēšanās sēdē daļēji jaunā sastāvā, pienākumus sadalījusi šādi: priekšnieks līdzšinējais R. Roze, viņa vietnieks administrātīvās lietās A. Liepiņš, bet saimniecības lietās A. Zaķis, sekretārs līdzšinējais M. Vāgners, bet kasieŗi nelaika E. Millera vietā — V. Kleperis un K. Ozols ar V. Milleri kā palīdzi un grāmatvedi. Nama komitejā darbosies A. Zaķis, J. Petzalis, K. Ciemgalis un A. Sproģis, bet palīdzības fonda valdē — priekšsēdis A. Leja, O. Liepa, K. Zariņš un B. Upāns. Par baznīcas inventāra pārzini izraudzīja B. Upānu, bet par svētdienas skolas saimniecības pārzini U. Lūsi un Sidrabenes atpūtas nama pārzini J. Bārdiņu. Bērnu nometnes saimniecības komisija savukārt darbosies R. Roze, V. Kleperis, L. Lukss, A. Kalns un Ž. Epneris, bet draudzes padomi Sidrabenes pārvaldē pārstāvēs O. Liepa, K. Zariņš, B. Upāns, M. Blūms, J. Ozoliņš un G. Lūris. Par draudzes pārstāvi TLTA saimniecības padomē apstiprināja J. Liberi, bet Latvijas valstssvētku rīcības komitejā R. Rozi.

◉ Mākslinieka Jāņa Zuntaka gleznu izstādi, kuŗā būs skatāmi ap 30 viņa pēdējā gada darbu, galvenokārt ainavas, 18. martā plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstāde turpināsies līdz 28. martam un būs atvērta darbdienās no plkst. 6—9 vakarā, bet sestdienās un svētdienās no plkst. 2—9 vakarā.

◉ Baltiešu kara veterānu korpuss 20. martā plkst. 5 pēcpusdienā Latviešu namā rīko savus 5. gadasvētkus.

◉ TLMM kluba atliktās vispārējās žibulēšanas sacīkstes, kuŗās aicināti piedalīties visi interesenti bez piederības kādam klubam, notiks 21. martā plkst. 6.30 rītā Simko ezera Virdžinijas līci.

◉ Sv. Jāņa draudzes gada sapulce baznīcas sabiedriskajās telpās notiks 21. martā tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 dienā. — Draudzes jaunākajā apkārtrakstā ziņots, ka pirmo testamentāro ziedojumu baznīcas parādu nomaksai 2000 dol. apmērā, kas saņemti šāgada janvārī, novēlējuši mūžībā aizsauktie draudzes locekļi Lūcija un Kārlis Briedis, bet mirušās Annas Kazerovskas piemiņai ziedu nolikšanas vietā viņas piederīgie un draugi tai pašai vajadzībai ziedojuši 249 dol. Arī draudzes dāmu komiteja baznīcas parādu segšanai janvārī nodevusi 1000 dol. Draudzes darbvede A. Konce baznīcā runājama otrdienās un ceturtdienās no plkst. 1—8 vakarā (tālr. 921-3327), bet pārējā laikā mājās (tālr. 741-3378). Laikā no 1.—18. jūlijam darbvede būs atvaļinājumā. Sv. Jāņa baznīcas telpas sarīkojumiem pieprasāmas draudzes padomes priekšnieka vietniekam V. Kalniņam (6 Crown Hill Pl., Toronto 18, tālr. 239-8211).

◉ Mākslinieku vienības Latvis rīkotā mākslas archīvāres Vilmas Goldmanes no Milvokiem priekšlasījuma turpinājums par latviešu mākslinieku brīvajā pasaulē un viņu darbiem, demonstrējot tos krāsu diapozitīvos, notiks 21. martā plkst. 1.30 pēcpusdienā Latviešu namā.

◉ Latvisko paražu kopēji Burtnieki 21. martā plkst. 12 dienā Latviešu namā rīko Lieldienu daudzinājumu, pēc kuŗa paredzēti priekšnesumi un Liedienu mielasts no līdznestiem groziņiem.

◉ Toronto latviešu biedrības 21. martā plkst. 3 pēcpusdienā Latviešu namā rīkotajā literārajā „vakarā" Dr. P. Vasariņš runās par tematu „Skats šodienas Latvijas dzejā", bet dzejoļu piemērus lasīs Indra Ancāne un Jānis Kļaviņš. K. Staško valdībā programmā piedalīsies arī Toronto, Hamiltonas un Niagaras koklētāji, dziedās Mirjama Bērziņa.

◉ DV teātŗa Kanadā iestudētās F. Molnāra komēdijas „Spēle pili" pirmizrāde 21. martā plkst. 6 vakarā Bickford Park vidusskolas zālē (777 Bloor St. W., pie Christie pazemja pieturas). Biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas DV grāmatnīcā, Latviešu namā.

◉ Toronto latviešu baptistu draudzes laikmetīgo pārdomu referātu cikla turpinājumā 25. martā plkst. 8 vakarā Latviešu namā māc. R. Ekšteins runās par tematu „Sufražisms jeb sievietes cīņa par vienlīdzībām tiesībām ar vīrieti."

◉ Toronto latviešu filatelistu klubs kopš savas pastāvēšanas iesaistījies mūsu jaunatnes sagatavošanā par labiem marku krājējiem. A. Dzintara vadībā jau vairākus gadus strādā vecāku skautu grupa, bet J. Reinbergs pagājušo rudeni noorganizēja iesācēju grupu. J. Reinbergs kā kluba pārstāvis 27. februārī ciemojies pie Rīgas (72.) skautu vienības mazskautu pulciņa, pastāstot 17 zēniem par Latvijas pastmarkām un krāšanu vispār. Mazskautu nodarbības vadīja dižskauts Arvids Aldermanis. Alise Ose no Kalamazū solījusi atbalstīt jauniešus ar bagātīgu marku un aplokšņu devumu. Filatelistu kluba nākošā sanāksme paredzēta 21. martā plkst. 2 pēcpusdienā P. Rudlapa mājā, kad arī apspriedīs Latviešu filatelistu apvienības organizētās filatelijas un numizmatikas izstādes „Latviešu karavīrs — cīnītājs par brīvību" tehnisko izkārtošanu DV 2. globālo dienu ietvaros no 2.—4. jūlijam Torontō.

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību mācītājam A. Čopa kungam par izjustiem atvadu vārdiem mūsu mīļā

PĒTERA DREIMAŅA

izvadīšanā pēdējā gaitā un radiem, draugiem, pazīstamiem, organizācijām un laikrakstiem par līdzdalību mūsu sērās — gan personīgi, gan ar siltu atmiņu un draudzības pilnām vēstulēm un rakstiem, gan krāšņiem ziediem un ziedojumiem ziedu vietā nelaika pieminas fondam jaunatnei.

Mīļs, mīļš paldies visiem!

PIEDERĪGIE

„LĀCIS" DV NAMĀ

Sakarā ar Kanadas DV delegātu gada sapulci, DV Toronto nodaļa 6. martā bija rīkojusi draudzības vakaru ar jautru programmu. To vadīja E. Jurševskis, klātesot ap 110 viesiem, to vidū arī LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ar dzīvesbiedri un ASV DV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns.

Programmas daļu ievadīja Matilde Brukšteina ar asprātīga fragmenta lasījumu. Sabiedrībā labi iecienītie „Ceļinieki", V. Ādlera vadībā dziedāja vairākas populāras dziesmas un tautas dziesmu aranžējumus, izpelnoties nedalītu klausītāju atzinību. Atzinīgus aplausus izpelnījās arī DV teātŗa izrādītā Antona Čechova vienceļiena komēdija „Lācis". Muižnieci Popovu veiksmīgi tēloja Maija Gaiķe, muižnieku Smirnovu — Ziedonis Upīte, bet kalpu Luku — Roberts Miglāns.

Par deju mūziku gādāja A. Grīnberga vadītā kapella „Runči trimdā", kas sarīkojumā varēja atskatīties uz pirmo aizvadīto darbības gadu, saņemot arī vanadžu dāvināto „dzimšanas dienas" klinģeri. Bez tam viesu pacienāšanai Valdis Sermulis bija dāvinājis paprāvu torti ar DV emblēmu.

Vanadžu kopas izkārtotajā loterijā A. Arentas gleznu laimēja K. Roze, bet T. Dangava grāmatu „Strandējušo sala" laimēja M. Brikmane. Paredzams, ka sarīkojums dos nodaļai ap 100 dol. atlikumu. Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne bija izkārtojusi vēl atsevišķu „draudzības loteriju", kuŗas ienākumu 102,50 dol. vēlāk nodeva DV zemes valdei ieskaitīšanai delegātu ceļa naudas fondā.

R. N.

PAZIŅOJUMS

Toronto Latviešu nama vienības gada sapulce notiks 1971. g. 28. martā plkst. 11 dienā Latviešu namā, 491 College ielā. Sekojoša darba kārtība:

1. Sapulces vadības ievēlēšana
2. Iepriekšējā protokola pieņ.
3. Valdes ziņojums
4. Valdes vēlēšanas
5. Pilnvarnieku, valdes un revizijas komisijas kandidātu izraudzīšana a/s Latviešu nama vēlēšanām.
6. Dažādi jautājumi.

Sapulcē tiesīgi piedalīties tie, kuŗi iemaksājuši vismaz $100 Latviešu nama a/s kapitālā un savas balss tiesības nav nodevuši nevienai citai organizācijai.

Toronto Latviešu nama vienības valde

Solis tuvāk draudzes namam

Visas pazīmes rāda, ka Nujo
kas latviešu ev.-lut. draudz
būs jauns draudzes nams.
dzekļu vākšanas kampaņa
vusi labus panākumus. Draudz
gada sapulcē nama komite
priekšsēdis O. Dzintars varēja
ņot, ka jau savākts 45.137 d
no kādas summas 5620 dol. de
pagājušā gadā rudenī sarīkot
loterijas atlikums. Ja šiem
dzekļiem pieskaita ap 45.000 d
ko cer saņemt par pārdoda
draudzes namu Bruklinā,
draudzei jauna nama pirkša
būtu ap 90.000 dol.

Komiteja apskatījusi vairā
piedāvājumus Bruklinā un K
sā, no kuŗiem daži likušies
nemami. Tikai nedēļu pirms d
dzes gada sapulces bija rad
kāds izdevīgs piedāvājums K
sā, netālu no pazemja pietur
Nama pirmajā stāvā bijusi sp
tuve, otrajā — birojs. Par īpa
mu prasa 100.000 dol. Archite
K. Grants bija izgatavojis skic
kādā veidā ēku varētu pārbū
piemērojot to draudzes vaja
bām. Pirmajam stāvam bija
strādāti divi varianti. Pēc vi
uzmetuma tajā atrastos sar
jumu zāle ar apmēram 240
tām, bet apkārt zālei būtu ie
jas izbūvēt mazākas telpas s
dienas skolu klasēm un virtu
Pēc otra projekta šajā stāvā
tu lielāka zāle ar 370 vietām,
bez klašu telpām. Otrajā s
paredzēts dzīvokļis mācītājam
Zariņam.

Piedāvājumu apskatījuši d
dzes nama komitejas locekļi.
šo pirkumu īstenotu, tas N
kas draudzes dzīvē iezīmētu
nu pagriezienu. Draudzei ja
liels īpašums Katskilu kalnos,
izveido bērnu vasaras nom
un veco jaužu atpūtas telpas
divi dievnami, viens Salā,
Jonkeros, katrs vērtībā ap 12
dol. Bez tam draudze īrē te
dievkalpojumiem Betlemes
nīcā, Bruklinā. Līdz šim drau
locekļi Bruklinu uzskatīja
draudzes centru, jo tur atr
draudzes vecākais mācītājs
Zariņš un draudzes nams ar
valdi.

Draudzes nams savam uz
mam nav piemērots. Māc
R. Zariņa dzīvoklis ir otrajā
vā, bet virtuve pagrabā. Ēka
šim bija jāizdara arī daud
bojumu. Visu to apsverot,
dze vēlējās iegādāties jaun
mu. Līdz ar draudzes jaun
ma iegādi tās centrs pārvie
uz Kvīnsu. Tas ir pilsētas
jons, kur pēdējos gados pā
šās daudzas latviešu ģimen
tur samērā izdevīgi iegā
ģimeņu mājas,

Montrealas jau

Montrealas latviešu kr
biedrības gada sapulcē La
namā, 27. februārī piedalīj
no biedru skaita. Sapulci
kreditsabiedrības valdes pr
dis inž. I. Drupals. Vebeka
ditsabiedrību līgas pārstāvi
sons informēja, ka līgas r
sabiedrības grāmatas un
menti atrasti labā kārtībā
darbība bijusi sekmīga. Vir
nāja visus iestāties savā
sabiedrībā un sekmēt tās
bu, lai sabiedrības saim
kais spēks augtu.

Par kreditsabiedrības d
ziņoja I. Drupals, P. Agru
Lavs un J. Valdheims. Visu
jumus sapulce apstiprināja
balsīgi. Kasieris — pārva
V. Brāzma nolasīja financiā
bības pārskatu. 1970. gada
ce bijusi 120.000 dol. Dažā
da aizdevumos izsniegts pā
92.000 dol. un biedru ska
audzis uz 258. Par vispārēji
guldījumiem nolēma iz
4½%, bet jauniešu un ilgt
noguldījumiem — 6%.

Valdē bija pārvēlami
pals un J. Kokarītis, bet
vairs nekandidējot no jaun
lēja inž. G. Jakobsonu un
tolu. Aizdevumu komisijā
lēja līdzšinējo J. Lavu,
vīzijas komisijā J. Valdhei
pulci pārmaiņus vadīja I
pals un P. Agrums, prot
J. Kokarītim. Sanāksmes
P. Agrums pateicās I. Dr
un J. Kokarītim par viņu
sabiedrībā vairāk kā 9 ga

Pēc oficiālās daļas sapu
lībnieki pulcējās azaidā,
rūpējās pārvaldnieks R.
ar dzīvesbiedri un palīdz
tas jau notīcis vairākus
Kreditsabiedrības un tā
nieku vārdā P. Agrums
šam valdes priekšsēdim
palam pasniedza dāvanu
aparātu un cildināja viņ
un darbu latviešu saim
spēka labā. Pārsteiguma

Solis tuvāk draudzes namam

Visas pazīmes rāda, ka Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzei būs jauns draudzes nams. Līdzekļu vākšanas kampaņa devusi labus panākumus. Draudzes gada sapulcē nama komitejas priekšsēdis O. Dzintars varēja ziņot, ka jau savākts 45.137 dol., no kādas summas 5620 dol. devis pagājušā gadā rudenī sarīkotās loterijas atlikums. Ja šiem līdzekļiem pieskaita ap 45.000 dol., ko cer saņemt par pārdodamo draudzes namu Bruklinā, tad draudzei jauna nama pirkšanai būtu ap 90.000 dol.

Komiteja apskatījusi vairākus piedāvājumus Bruklinā un Kvīnsā, no kuriem daži likušies pieņemami. Tikai nedēļu pirms draudzes gada sapulces bija radies kāds izdevīgs piedāvājums Kvīnsā, netālu no pazemja pieturas. Nama pirmajā stāvā bijusi spiestuve, otrajā — birojs. Par īpašumu prasa 100.000 dol. Architekts K. Grants bija izgatavojis skices, kādā veidā ēku varētu pārbūvēt, piemērojot to draudzes vajadzībām. Pirmajam stāvam bija izstrādāti divi varianti. Pēc viena uzmetuma tajā atrastos sarīkojumu zāle ar apmēram 240 vietām, bet apkārt zālei būtu iespējas izbūvēt mazākas telpas svētdienas skolu klasēm un virtuvei. Pēc otra projekta šajā stāvā būtu lielāka zāle ar 370 vietām, bet bez klašu telpām. Otrajā stāvā paredzēts dzīvoklis mācītājam R. Zariņam.

Piedāvājumu apskatījuši draudzes nama komitejas locekļi. Ja šo pirkumu īstenotu, tas Ņujorkas draudzes dzīvē iezīmētu jaunu pagriezienu. Draudzei jau ir liels īpašums Katskilu kalnos, kur izveido bērnu vasaras nometni un veco ļaužu atpūtas telpas un divi dievnami, viens Salā, otrs Jonkeros, katrs vērtībā ap 126.000 dol. Bez tam draudze īrē telpas dievkalpojumiem Betlemes baznīcā, Bruklinā. Līdz šim draudzes locekļi Bruklinu uzskatīja par draudzes centru, jo tur atrodas draudzes vecākais mācītājs R. Zariņš un draudzes nams ar pārvaldi.

Draudzes nams savam uzdevumam nav piemērots. Mācītāja R. Zariņa dzīvoklis ir otrajā stāvā, bet virtuve pagrabā. Ēkai līdz šim bija jāizdara arī daudz labojumu. Visu to apsverot, draudze vēlējās iegādāties jaunu namu. Līdz ar draudzes jaunā nama iegādi tās centrs pārvietotos uz Kvīnsu. Tas ir pilsētas rajons, kur pēdējos gados pārcēlušās daudzas latviešu ģimenes, jo tur samērā izdevīgi iegādāties ģimeņu mājas. V. I.

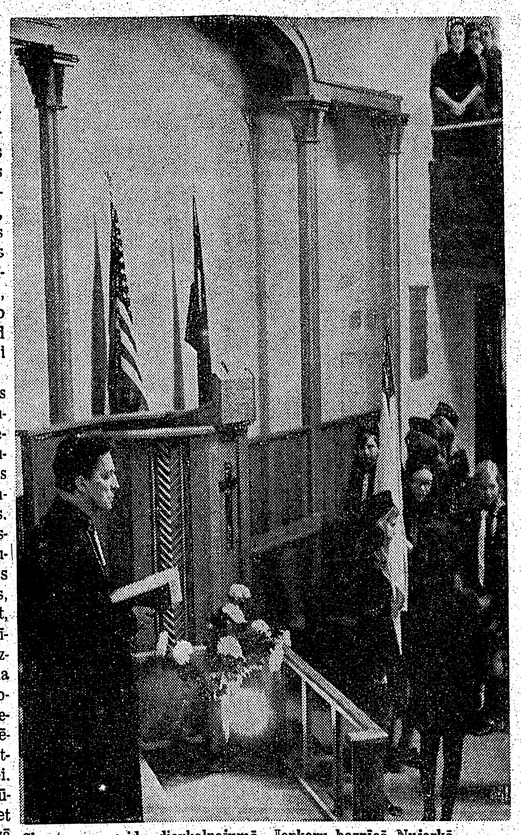

Skautu un gaidu dievkalpojumā Jonkeru baznīcā Ņujorkā. Foto: V. Lucāns

Montrealas kreditsabiedrības jauns priekšnieks

Montrealas latviešu kreditsabiedrības gada sapulcē Latviešu namā, 27. februārī piedalījās 11% no biedru skaita. Sapulci atklāja kreditsabiedrības valdes priekšsēdis inž. I. Drupals. Kvebekas kreditsabiedrību līgas pārstāvis Vatsons informēja, ka līgas revīzijā sabiedrības grāmatas un dokumenti atrasti labā kārtībā un tās darbība bijusi sekmīga. Viņš aicināja visus iestāties savā kreditsabiedrībā un sekmēt tās darbību, lai sabiedrības saimnieciskais spēks augtu.

Par kreditsabiedrības darbību ziņoja I. Drupals, P. Agrums, J. Lavs un J. Valdheims. Visus ziņojumus sapulce apstiprināja vienbalsīgi. Kasieris — pārvaldnieks V. Brāzma nolasīja financiālo darbības pārskatu. 1970. gada bilance bijusi 120.000 dol. Dažāda veida aizdevumos izsniegts pāri par 92.000 dol. un biedru skaits pie audzis uz 258. Par vispārējiem noguldījumiem nolēma izmaksāt 4½%, bet jauniešu un ilgtermiņa noguldījumiem — 6%.

Valdē bija pārvēlami I. Drupals un J. Kokarītis, bet abiem vairs nekandidējot no jauna ievēlēja inž. G. Jakobsonu un D. Vītolu. Aizdevumu komisijā ievēlēja līdzšinējo J. Lavu, bet revīzijas komisijā J. Valdheimu. Sapulci pārmaiņus vadīja I. Drupals un P. Agrums, protokolējot J. Kokarītim. Sanāksmes beigās P. Agrums pateicās I. Drupalam un J. Kokarītim par viņu darbu sabiedrībā vairāk kā 9 gadus.

Pēc oficiālās daļas sapulces dalībnieki pulcējās azaidā, par ko rūpējās pārvaldnieks R. Brāzma ar dzīvesbiedri un palīdzēm, kā tas jau noticis vairākus gadus. Kreditsabiedrības un tās darbinieku vārdā P. Agrums aizejošam valdes priekšsēdim I. Drupalam pasniedza dāvanu — fotoaparātu un cildināja viņa pūles un darbu latviešu saimnieciskā spēka labā. Pārsteiguma balvu — radio modinātāju pulksteni laimēja O. Strazdiņš.

Jaunā valde amatus sadalīja šādi: priekšsēdis P. Agrums, vicepriekšsēdis D. Vītols, kasieris un pārvaldnieks R. Brāzma, sekretārs R. Vitiņš un valdes locekļi G. Jakobsons, darbvedes pienākumus veicot P. Mežgalei. Kreditsabiedrības birojs Latviešu namā atvērts katru otrdienas vakaru.

Septiņi dievkalpojumi gadā

Edmontonas latviešu luterāņu sēdes, kā arī DV apvienības sanāksmes.

Draudzi apkalpo māc. Ž. Upītis, noturot dievkalpojumus divas reizes mēnesī, bet kaimiņu Kolorado Springā reizi mēnesī. Mācītājs 8 stundas dienā strādā eksistences darbu citur, saņemot arī zināmu atalgojumu no draudzes. Pieņēma budžetu 4994 dol. apmērā, paredzot, ka gada beigās vēl būs 2530 dol. atlikums. Lielākie ienākumi paredzēti no nodevām, pavisam 3100 dol. Draudzē ir 219 dvēseles, no tiem 179 iesvētītie. No draudzes locekļiem sagaida, lai tie iespēju robežās atbalstītu draudzi, maksājot nodevas pēc pašu ieskatiem. Sapulcē izskanēja brīdinājums tiem, kas draudzē nav. „Ja tie ir iestājušies kādā amerikāņu draudzē, Dievs ar viņiem, tā viņu pašu darīšana, bet ja tie nepieder ne pie vienas draudzes, lai neprasa pakalpojumus no latviešu luterāņu draudzes," teikts sapulcē izsniegtajā gada pārskatā. Šajā ziņā citas draudzes nav bijušas tik stingras. Piemēram, Ņujorkas draudzē mācītāji ir apbedījuši arī ārpus draudzes esošos latviešus.

Draudze sagādājusi kopējas kapu vietas. Tās iepirkuši kā atsevišķi draudzes locekļi, tā arī pati draudze. Nama fondā pagājušo gadu ienācis tikai viens ziedojums — 3 dolari, bet kopā ar bankas procentiem un iepriekšējiem ziedojumiem fondā uzkrāti 6143 dol. Denveras draudzes locekļi nav skopi, jo kollektēs ienācis 1104 dol., kas ir tiešām ievērojama summa, ievērojot mazo locekļu skaitu. Arī īpašos ziedojumos ieņemti vairāk kā 1000 dolaru, bet tiešajās nodevās 2725 dol.

Darbīga bija arī draudzes dāmu kopa, kuras kasē ienācis 1270 dol., bet atlikums uz 1. janvāri bijis 1415 dol. Palīdzības darbam uz vietas izdots 235 dol. Dāmu kopa palīdzējusi uzpost Gloria Dei baznīcu un kopā ar kaimiņu Kolorado Springa dāmām izkārtojusi saimniecisko pusi Rietumapgabala draudžu darbinieku un mācītāju konferencei.

Revīzijas komisija savā ziņojumā atzina draudzes valdes un visu citu amatpersonu darbību par sekmīgu, ieteicot izteikt šiem darbiniekiem pateicību. Elvirai Šiferei tomēr bija iebildums. Pateicību nevarot izteikt, jo divi draudzes valdes locekļi, viens no tiem jaunietis, otra dāmu komitejas priekšniece, neesot piedalījušies Jaungada sagaidīšanas ballē, ko rīkojis jaunatnes pulciņš, bet jauno gadu sagaidījuši citā sabiedrībā... Sapulces dalībnieki atzina, ka jaunatnes pulciņš pastāv pie Denveras latviešu kluba un tāpēc nav uzskatāms par draudzes sastāvdaļu. Nobalsojot nolēma pateicību izteikt.

Valdē ievēlēja visas līdzšinējās amatpersonas: draudzes priekšnieks E. Lindemanis, pr-ka vietnieks A. Gulbis, sekretārs H. Rollis, kasieris H. Velme, valdes locekļi D. Šifers, bet revīzijas komisijā darbosies A. Bērziņš, N. Štūls un V. Zobens. Dāmu komitejas vadībā darbosies Ilga Matjūsa (priekšniece), G. Upīte, E. Lindemane, M. Rituma, E. Jakobsone un A. Priedīte.

Sapulcē piedalījās 35 draudzes locekļi.

—be

Kanadas DV nodaļu delegātu sapulces laikā Toronto viesi un delegāti iepazīstoties ar spiestuves iekārtu izmantoja iespēju un kļuva laikraksta „Latvija Amerikā" abonenti. Uzņēmumā — savu viena gada abonementu samaksu apgāda vaditājam P. Ratniekam pasniedz A. Sērastis no Ošavas. Aizmugurē redaktors K. Sidars. Foto: J. Ligers

«Rīga» turpat Minchenē

MINCHENĒ APCIETINĀTI ZĒNA NOLAUPĪTĀJI

Minchenes policija pagājušā nedēļā apcietināja abus 7 gadus vecā Michaela Lūmera nolaupītājus: 32 gadus veco vācieti tirgotāju Jērgu Hāgenu-Rolli un 17 gadus veco turku Atilu Ikbaliji. Pie apcietinātajiem atrada daļu izpirkšanas naudas — 156.000 markas.

Par šo gadījumu ziņojām mūsu laikraksta 10. marta numurā zem virsraksta — Kas slēpjas aiz akcijas Rīga? Zēna nolaupīšanas gadījums satrauca visus Vācijas latviešus, jo nolaupītāji sarunā pa telefonu ar izpirkšanas vidutāju uzdeva, ka zēnu nolaupījusi kāda politiskā grupa — „akcija Rīga". Šķiet, ka vācu žurnālistiem šis vārds izraisīja fantaziju par trimdas latviešu „labo ekstrēmistu grupu", kas piedalījusies zēna nolaupīšanā kopā ar vāciešiem, kā ziņu aģenturas dpa un UPI 26. feruārī ziņoja daudzos Vācijas lakrakstos. Parasti šādos gadījumos žurnālisti izsaka nepamatotus minējumus, kas sabrūk, kad policija visu noskaidro. Tā tas bija arī šoreiz.

Laupītājus palīdzēja atklāt pats nolaupītais Lūmers. Viņš policijas rādītajos uzņēmumos pazina J. H. Rollu un policija tūlīt uzsāka viņa meklēšanu. Beidzot viņu apcietināja lietotu auto tirgotāja persiešu studenta Borzo Hadjatpoura dzīvoklī. Tur atrada arī koferi ar naudu — 156.000 vācu markas.

Pēc apstākļu noskaidrošanas apcietināja arī Hadjatpouru, kaut gan Lūmera nolaupīšanā viņš tieši nepiedalījās. Nopratināšanā Rolls atzinies, ka 1970. g. decembrī nolaupījis arī piecus gadus veco Stefanu Arnoldu, par kuru ieguvis 25.000 markas izpirkšanas naudas, un tā nolaupīšanā piedalījies arī Hadjatpours. Lūmeru Nīderbachenā Rolls nolaupījis kopā ar turku Ikbaliju.

Visi trīs apcietinātie ievietoti kādā Minchenes cietumā, bet Lejasreinas-Vestfāles valdība, kas Lūmera izpirkšanai atvēlēja 200.000 marku, 156.000 markas jau dabūjusi atpakaļ.

Un visbeidzot, „politiskā sazvērnieku grupa" pārvērtusies par parasto cilvēku laupītāju grupu.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

◎ Marta sākumā Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes pārstāvji apskatīja pirkšanai piedāvāto īpašumu Vudsaidā, Kvīnsā. Pēc viņu domām, šo celtni varētu pārbūvēt draudzes nama vajadzībām. Īpašums ir labā rajonā, arī satiksme apmierina. Īpašnieki tagad paaugstinājuši pārdošanas cenu no 100.000 uz 135.000 dol., jo gadījies arī cits pircējs.

◎ Celsme bija sūtījis dažus lietpratējus, lai 6. martā apskatītu kāda nekustama īpašuma pārdošanas biroja piedāvājumu, kas piemērots veco ļaužu mītnes vajadzībām. Piedāvātais īpašums atrodas Jonkeros, tikai dažus blokus no latviešu baznīcas. Tas ir vienu akru liels gruntsgabals ar lielu dzīvojamo māju, ko līdz šim apsaimniekojusi kāda ārsta ģimene. Mājā ir 14 istabas, kas būtu piemērotas veco ļaužu vajadzībām.

◎ Latvietis Juris Kaža 18. februārī sniedza interviju NBC televīzijas raidītājā. Viņš ir Kolumbijas universitātes laikraksta Columbia Spectator redaktors un paskaidroja par sava vadītā laikraksta darbību.

◎ Ņujorkas latviešu katoļu draudze iecerējusi vākt ziedojumus sava draudzes nama vajadzībām, it sevišķi inventāra iegādei. Nams Bronksā uzcelts ar archidiocēzes kūrijas atbalstu, kas ir atmaksājams.

◎ Ņujorkas latviešu draudzes Jonkeru baznīcas zālē 21. februārī bija sarīkota Indriķa Zeberiņa darbu izstāde. Bija izstādītas 22 eļļas gleznas un 8 zīmējumi, kas atradās Ņujorkas apkārtnes latviešu privātīpašumā un ko īpašnieki bija aizdevuši izstādes rīkotājiem. Par mākslinieku runāja mākslas vēsturnieks J. Krastiņš, bet T. Krūms papildināja stāstījumu diapozitīviem, kuŗus demonstrējumā noskatījās 70 apmeklētāju.

—be

Kanadas ziņas

OŠAVA

DV Ošavas nodaļa 20. martā plkst. 8 vakarā rīko vietējā Poļu zālē (219 Olive Ave) gaismas bilžu izrādi par Havaju ar Raimonda Šteinberga paskaidrojumiem. „Toronto trubadūri" piedalās un spēlēs havajiešu dziesmas, par deju mūziku gādās Andŗa Jaunzema kapella. Ieeja 3 dol. no personas, ieskaitot vakariņas.

LONDONA

◎ Londonas latviešu kopas 4. marta valdes sēdē tās kasieris A. Banga ziņoja, ka P. Dreimaņa piemiņas fondam ienākuši 63 tautiešu un 4 organizāciju ziedojumi, kopsummā par 826 dol. Vairums ziedotāju (55) ir no Londonas vai tās apkārtnes, galvenokārt Londonas latviešu kopas biedri, kādēļ nolēma īpašu pārvaldi neiecelt, bet tā pārzināšanu uzticēt kopas valdei. Pirmo fonda atbalstu, 200 dolaru, nolēma nosūtīt Minsteres latviešu ģimnazijai Vācijā. Pārējie fonda līdzekļi nogudīti bankā. Tos piešķirs pakāpeniski jaunatnes atbalstam.

◎ Eduarda Dzeņa gleznu izstādi 7. martā atklāja Šūta institūta zilajā zālē, piedaloties arī lūgtiem kanadiešu viesiem. Ontario universitātes lietu ministrs Dž. Vaits (White), aizkavēts ieradties, bija atsūtījis apsveikuma telegrammu. Pēc Londonas latviešu kopas priekšsēža prof. A. Dreimaņa ievadvārdiem, izstādi atklāja Londonas tautas mākslas padomes prezidente G. F. Valdena un iepazīstināja klātesošos ar gleznotāju. Izstādes apmeklētāji uzstādīja Ed. Dzenim daudz jautājumu par viņa gleznošanas tehniku un tematiku.. Latviešu kopas dāmu komiteja bija rūpējusies par kafijas galdu.

◎ Ukraiņu kluba rīkotā izstāde „Ļeņins un apspiestās tautas" Rietumontario universitātes Talbota koledžā radīja dzīvu atbalsi studentu laikrakstā „The Gazette", kuŗa 12. februŗa ievadraksts ar virsrakstu „Propaganda" bija vērsts kā pret izstādi, tā arī tās rīkotājiem un universitātes vadību. Taču nākošos divos „The Gazette" numuros bija ievietotas ļoti labas ukraiņu studentu atbildes, atspēkojot visus pārmetumus un ar papild faktiem ilustrējot ļeņinisma dikstatūru un krievu imperiālismu. Vienā no šiem numuriem bija arī ievietots pus lappuses liels raksts par Lietuvu sakarā ar neatkarīgās Lietuvas valstssvētkiem.

A.

Inčukalns un Torņakalns

TOP LIELĀ GAIDU UN SKAUTU JUBILEJAS NOMETNE

Gaidu un skautu jubilejas nometne „Rīga dimd" vadības sēdē 3. martā Sv. Jāņa baznīcas telpās nolēma, ka visām gaidu un skautu vienībām jāpiesaka nometnes dalībnieku skaitu līdz 1972. g. 1. martam, nosūtot 12 dol. samaksu par katru nometņotāju. Grāmatvedis A. Putniņš uzņēmās sastādīt vajadzīgās pieteikšanās lapas, kuŗas izsūtīs vienībām. Pieņēma skautu pilnvarnieku padomes priekšsēža A. Gaujinieka nometnes zīmes metu, meklējot iespējas to izgatavot metallā. Nozīmes centrā būs Rīgas pilsētas ģerbonis, bet katrā malā gaidu un skautu nozīmes ar dibināšanas gadu. Uz nozīmes atradīsies arī „Rīga dimd", vārds, vieta un laiks. Nometnes norisi paredzēts uzņemt filmā. Šo darbu uzņēmās veikt bij. rovers Ilgvars Broks, sniedzot nākamajā sēdē tuvāku informāciju par filmas izmaksu. Iecerētā filma paredzēta krāsās un tās izrādīšana ilgtu 20—30 minūtes.

Sēdes vadītājs G. Kārkliņš ziņoja, ka pēc sarunām ar R. Čaku atzīts, ka vajadzētu iespiest nometnes vadoni, kuŗā atrastos vajadzīgā informācija par nometnes darbību un to izdalītu visiem nometņotājiem jau pirms nometnes sākšanās. Pēc nometnes slēgšanas būtu izgatavojams arī īpašs piemiņas izdevums ar informāciju un foto attēliem par visām aprisēm. Nometnes laikā, atkarā no nometņotāju atsaucības un līdzdalības, izdos nometnes avīzi. G. Kārkliņš griezies pie Toronto skautu štāba dēļ informācijas par iespējām nometnei darbūt materiālu atbalstu. Saņemta atbilde, ka vienībām, kas dzīvo Kanadā, bet ārpus Ontario provinces, iespējams saņemt īpašu ceļojuma atbalstu braucienam uz nometni šajā provincē. Tā kā citās provincēs neatrodas nevienas vienības, kas ceļotu uz nometni, tad šāda iespēja atkrīt. Skautiem vēl iespējams saņemt 80 centu pabalsta dienā no Ontario valdības, ja nometnes dalības maksa katram nometņotājam nepārsniedz 3 dol. dienā. Šī iespēja ir izmantojama. Ar skautu štāba vidutāju bu iespējams aizņemties lietotās armijas teltis, galdus, ūdenstraukus un citu nometnes iekārtu.

Nometnes beigu daļā Dz. Majoriņa sakārtos gaidu darbu skati, izstādot galvenokārt nometnē izgatavotos eksponātus. Nometnes nodarbību nozares pr-ks V. Vāgners sācis plānot skautu nozaŗu nodarbības. Paredzēti sirojumi pa nozaŗēm, kanu laiviņu brauciens vecākiem skautiem, dabas pētīšanas nodarbības, ko vadīs J. Dreifelds un meža mākas. Skautu nometnes vadība sastādījusi savas nometnes amatpersonu sarakstu. S. Leimanis darbosies kā komandants, V. Vāgners būs nodarbību nozares vadītājs un L. Lukss nometnes ārsts. Apakšnometņu priekšnieki būs: mazskautiem A. Pērkons, skautiem R. Asbergs, dižskautiem L. Goba un roveriem E. Priedītis. Cittautu skautu pārzinis būs E. Ozols. Mazskautu apakšnometne sauksies „Inčukalns", bet dižskautu — „Torņkalns".

BĒK

PRIVĀTI PĀRDODAMS IENESĪGS UZŅĒMUMS

Ļoti ienesīgs pašapkalpošanas veļas mazgātavas automats un ķīmiskā tīrītava Bowmanville. Ideāli precētam pārim vai arī kā pilnīgi izrīējams īpašums, daļa no kopīgā darījuma.

Pilna cena $150.000. Izdevīgi noteikumi.

Tuvākai informācijai rakstiet:

P. O. Box 516 Oshawa, Ont.

Ernests Auniņš

Rūjienietim E. Auniņam 60 gadu

Ernests Auniņš ir viens no vecākajiem rūjieniešiem Bostonā, kuŗam 17. martā piepildījās 80 mūža gadu. Viņam lielī nopelni Rūjienas novada saimnieciskā un kultūras dzīvē, kur viņa sabiedriskā darbība izpaudusies ne vien kooperācijas veicināšanā un lauksaimnieku organizēšanā, bet arī daudzos kultūrālos pasākumos. Rosigs E. Auniņš bija arī Bostonas dzīves posmā.

Jubilārs dzimis Ziemeļvidzemē, Ķoņu pagasta „Kalnstreidās", bet mūža intensīvākie gadi saistīti ar Rūjienu. Viņa vadībā Rūjienas lauksaimnieku sabiedrība „Agronoms" piedzīvoja lielu uzplaukumu, izveidojot piecas nodaļas. E. Auniņš bija viens no pirmajiem, kas ierosināja, ka sēklu eksports un imports izņemams no sveštautiešu rokām un nododams pašiem ražotājiem. Latvijas valdība šo priekšlikumu īstenoja dzīvē. Liels viņa dzīves posms ziedots Rūjienas kultūras dzīves centram Saviesīgai biedrībai, kuŗā viņš bija ilggadējs sarikojumu pārzinis un kasieris. Rūjiena izveidojās par vienu no Ziemeļlatvijas gaišākiem novadiem. Ernesta Auniņa laikā Saviesīgā biedrība pārveidoja savu namu.

1951. gadā E. Auniņš ar ģimeni iecelojа Bostonā, kur pavadīti 20 gadi. Še jubilāram pavērās jauns sabiedriska darba lauks. Viņš noorganizēja un vairākus gadus vadīja Jēkaba Zīberga fondu, darbojās draudzes vadībā un Ģetzemanes kapsētā iekārtoja latviešu nodaļiņu. Pāri visam, E. Auniņam vienreizēji nopelni ir palīdzības fonda Bostonas nodaļas izveidošanā, kas viņa vadībā izaugusi par vienu no lielākām palīdzības fondā. Tikai tagad, zaudēdams acu gaismu, viņš spiests pārtraukt savu sabiedrisko darbu.

Reizē ar šo atceri uz 70 dzīves gadiem atskatās viņa gādīgā dzīvesbiedre Veronika. Auniņu ģimenē uzaugusi meita Rūta, kas precējusies ar inž. H. Uli, kuŗu ģimenē aug divi dēli un meita. Pie viņiem vecumdienas pavada arī abi gavilnieki, kuŗus 20. martā sveiks draugu un cienītāju pulks.

Osvalds Akmentiņš

Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja sakarā ar draudzes 15 gadu darbības atceri, 1. rindā no kreisās: H. Strazda, E. Grīnfelda, I. Eņģele, A. Avika, māc. A. Briedis, dāmu komitejas priekšniece O. Jeckalēja, Z. Ābele, V. Sidara un F. Dzērvīte; 2. rindā: R. Bērziņa, L. Rūdolfa, A. Vītiņa, Z. Kronberga, J. Staģīte, I. Jasenka, L. Pētersona, A. Butkēvica, V. Bajāra, A. Briede, O. Āboltiņa, A. Kodola un O. Vandele. Iztrūkst: N. Hartmane, A. Norīte, E. Grīnberga, M. Kājiņa, H. Kaktiņa, I. Soste un Z. Zommere.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

No 16. — 28. martam — J. Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave. Atklāšana 18. martā, plkst. 8 vak. Izstāde atvērta sestdienās un svētdienās no pl. 2—9 vak., pārējās dienās no pl. 6 — 9 vak.

18. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā T.L.B. inženieŗu un techniķu kopas sarīkojums ar inž. J. Pallepas referātu.

21. martā — plkst. 6 vak. Bikforda vidusskolas zālē DV teātra izrāde Molnāra „Spēle pilī".

21. martā — pl. 1.30 Latviešu namā Vilmas Goldmanes lekcija par latviešu mākslu ar diapozitīviem. Māksl. vienības Latvis sarīkojums.

21. martā — plkst. 3 p.p. Latviešu namā TLB literārā pēcpusdiena. Dr. P. Vasariņš „Skats šīsdienas Latvijas dzejā" un kokļu ansamblis.

21. martā — plkst. 12 dienā Latviešu namā Burtnieki noturēs Lieldienu daudzinājumu.

25. martā — ceturtdien, pl. 8 vak. Latviešu namā māc. R. Ekšteina priekšlasījums „Sufražisms jeb sievietes cīņa par vienlīdzīgām tiesībām ar vīrieti."

28. martā — plkst. 5 pēcp. Latviešu namā tautas dziesmu vakars Piedalās Viesturs, Alsunga un Dainuvītes. Sarīkojums TLB sestdienas skolai par labu.

28. martā — pl. 4 p.p. Gaujas 14. gaidu vienības sarīkojums „Lieldienas brauc" Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē.

3. aprīlī — pl. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcā L. Garūtas kantāte „Dievs, Tava zeme deg" un citi skaņdarbi. Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 19. gadskārtējais koncerts. Piedalās solisti, ērģeles un stīgu orķestris.

No 3. — 8. aprīlim — Erika Bierņa gleznu izstāde DV namā, 125 Broadview Ave. Atklāšana 3. aprīlī plkst. 5 pēcpusd. Izstāde atvērta no plkst. 6—9 vak,; svētdienās no plkst. 2—9 vak.

15. aprīlī — plkst. 8.30 vak. Magdas un Dzintara Veides no Austrālijas koncerts 175 St. Clair Av. West First Unitarian Church telpās. Koncertu rīko DV Toronto nodaļa.

1. maijā — pl. 8 vak. DV namā maija balle ar maija karalienes vēlēšanām.

15. maijā — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, Anšlava Egliša „Bezkaunīgie veči".

OSAVA

20. martā — plkst. 7.30 vak. Poju zālē, 219 Olive Ave., DV Ošavas nodaļas 3 gadu darbības atceres sarīkojums.

NIAGARA

24./25. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā.

VANKUVERA

17. aprīlī — plkst. 8 vak. Fisherman's Hall, 138 E. Cordova, jauniešu pavasaŗa balle. Būs dejotāji no Edmontonas, Sietlas un Vankuveras.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Vienīgā sociālistu valdība Ziemeļamerikā

Manitobas province ir vienīgā Kanadā, kuŗā valda sociālistu valdība. Pēc 20 gadu ilgās valdīšanas 1968. gadā liberāļu valdība bija spiesta demisionēt un to nomainīja konservātīvie Dafa Roblina vadībā. Kampbela vadītie liberāļi divdesmit gados nekādas pārmaiņas nebija spējuši ienest.

Kad Roblins sāka savu vēlēšanu kampaņu, Manitobā pirmo reizi vēlēšanās piedalījās tie 200.000 iecelotāju, kas savu mājvietu bija izvēlējušies Manitobā vai dažos gadījumos tur apmetās pēc otra pasaules kaŗa. Divdesmit gados provincē tikpat kā nekas nebija darīts. Trūka skolu, slimnīcu, ceļi bija tik slikti, ka konservātīvie ieteica vēlētājiem nekāpt automobilī, ja liekie zobi mutē. Tāpat nekas nebija darīts celtniecībā. Manitobas lauksaimniecība, kas kaŗa laikā bija plaukusi, atkal tuvojās sabrukumam, jo trūka ārzemju tirgus. Kaut gan paregoja liberāļu uzvaru, konservātīvie tomēr ieguva tik daudz vietu, lai nomainītu liberāļus.

Roblins pēc varas pārņemšanas provincē tūliņ strauji sāka labot ceļus, celt skolas, slimnīcas. Sāka celt arī citas sabiedriskas ēkas un līdz ar to būvniecība pieņēmās tik strauji, ka pat sāka trūkt strādnieku. Dīfenbēkera uzsāktā jaunu tirgu meklēšana ārzemēs uzlaboja kviešu eksportu. Roblins vēlētāju noskaņošanai radīja tā saucamo „margarīna kaŗu", par kuŗu prese un parlaments strīdējās veselus sešus mēnešus, debatējot pat līdz četriem no rīta tikai par tādu sīkumu, vai margarīnu drīkst krāsot, jeb nē. Viņš uzsāka arī popularizēt provinces ziemeļu attīstību. Šajā sakarā radās Manitobas attīstības fonds, kas Čerčilas mežu industrijai piešķīra pabalstu kokrūpniecības attīstības veicināšanai The Pas rajonā.

Tā kā Dafa Roblina popularitāte provincē bija jau tiktāl pieaugusi, ka viņš jutās savā provincē nepārspējams, tad padomdevēji ierosināja, ka viņam jādodas uz Otavu un jānomaina Dīfenbēkers, kuŗu uzskatīja „par vecu". Varbūt tam par iemeslu vēl bija apstāklis, ka nāca ziņojumi no The Pas rajona, ka jaunā Čerčilas industrija rīkojās ar valdības naudu pārāk izšķērdīgi. Šajā gadījumā, liekas, Dafam Roblinam bija izdevīgāk pazust no Manitobas premjēra sēdekļa un uzsākt strauju federālo darbu, lai noēnotu notikumus pašu mājās.

Vēlētāji tomēr domāja citādi, nekā Roblins pats. Pirmkārt, viņš zaudēja Stenfīldam konservātīvo pilnsapulcē izvēlot vadītāju. To panāca Dīfenbēkera oponents Pauls Kemps, kas toreiz sēdēja partijas vadītāja krēslā. Pilnīgu fiasko Roblins cieta savā vēlēšanu apgabalā, kuŗu viņš uzskatīja par pilnīgi drošu cietoksni. Par iemeslu tam bija, ka Roblins noliedza atvērt etnisko radio raidītāju Vinipegā, skaidri zinot, ka viņa vēlēšanu apgabalā 75% vēlētāju šo staciju vēlas.

Pirms iesaistīšanās federālajā politikā, Roblins atstāja premjēra amatu un viņa vietā nāca Minnedosas apbedīšanas biroja īpašnieks Valters Vīrs. Tā kā provincē valdīja uzplaukums, tad Valters Vīrs bija drošs, ka nākamās vēlēšanās uzvarēs. Sevišķi viņa pārliecība pieņēmās, kad nomirušo parlamenta locekļu vietā tika ievēlēti konservātīvo partijas kandidāti un vainu par lauksaimnieku neveiksmēm varēja uzvelt federālajai valdībai, kas neprotot un negribot pārdot kviešus. Šīs pārliecības pamatā viņš izsludināja vēlēšanas divi gadi pirms savu pilnvaru notecēšanas.

Vēlēšanas nāca kā pērkona spēriens, ievēlot jaunos demokrātus. Jauno demokratu vadību, vēlēšanu kampaņas vidū un dažas nedēļas pirms vēlētāji gāja pie urnām, pārņēma profesors Eduards Šreijers. Viņš bija pirmais vācu izcelsmes vadītājs jauno demokratu partijā. Tūliņ pēc ievēlēšanas Šreijers deklarēja, ka viņš nav jaunais demokrats, bet sociāldemokrats. Viņš bija pirmais premjērs ar pilnu augstskolas izglītību; tāpat seši viņa ministri ienāca kabinetā ar augstskolas izglītību. Likās, ka ar sociālistu uzvaru Manitobā „farmeru ēra" bija beigusies, jo iepriekš lielākā daļa ministru un deputātu bija farmeri. Šreijera valdībā iegāja arī viens „pastarītis", proti, Džo Barovskis, kas savu sēdekli dabūja ar sēdēšanu uz parlamenta ēkas kāpnēm un protestējot par algu paaugstināšanu parlamenta locekļiem un minimuma algas paaugstināšanu visiem nodarbinātiem no viena dolara uz dolaru un piecdesmit centiem stundā. Viņa izglītība ir nepabeigta pamatskola. Barovski iecēla par transporta ministru. Līdz ar pirmo dienu viņš kļuva par kontroversālu personu provincē. Jaunajā valdībā iegāja kreisais sociālists Goniks, ko uzskata par komūnistu. Viņš nevalkā kakla saiti un ir populārs ar dažādiem izlēcieniem savos izteicienos.

Lai gan jauno demokratu valdībai ir tikai vienas balss vairākums parlamentā, tā pastāv jau 18 mēnešus vienīgi Ed. Šreijera personības dēļ. Iedzīvotāji viņam, acīm redzot, uzticās.

Liberāļi, kas pagājušās vēlēšanās tika pilnīgi sakauti, tagad ievēlēja jaunu līderi, proti, žīdu Hasperu. Viņš uzsāka strauju kampaņu pret jauno demokratu valdību. Redzēs, ko rādīs nākotne. Kaut gan Manitobas iedzīvotāji negrib sociālismu, viņi tomēr uzticās Eduardam Šreijeram...

J. Zariņš

LŪDZU, KLAUSIETIES raidījumu 15. GADA GĀJUMĀ Toronto Latviešu misijas radio BRĪDIS AR DIEVU katru svētdienu, no pl. 9 — 930 Niagaras WHLD raidītājā (v. [illegible] 1270) Informācija: tālr. Toronto 261-4218.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, telefons 921-3327, 200 Balmoral Avenue.

Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu plkst. 11 dienā draudzes baznīcā, bet svētdienas skolas mācības sākas plkst. 10.30 ar svētbrīdi.

4. aprīlī Pūpolu svētdienas dievkalpojums plkst. 11 dienā.

8. aprīlī Zaļās ceturtdienas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

9. aprīlī Lielās piektdienas dievkalpojums plkst. 11 dienā.

11. aprīlī Lieldienu agrais dievkalpojums plkst. 6 rītā, pēc tā dāmu komitejas rīkotās kopīgās brokastis.

16. maijā jaunatnes iesvētes dievkalpojums plkst. 11 dienā.

Mācītājs A. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills. Tālrunis 449-4087.

Sv. Andreja draudze, tel. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

21. martā pl. 3 pēcpusdienā dievkalpojums un svētdienas skola; pl. 1.30 iesvētes mācība; pl. 4.30 jauniešu grupa.

26. martā pl. 10 Kanadas apgabala ev.-lut. draudžu jauniešu saiets Sv. Andreja baznīcā; pl. 7.30 vakarā jauniešu svecīšu dievkalpojums.

27. martā pl. 10 jauniešu saieta turpinājums.

28. martā pl. 11 dievkalpojums un svētdienas skola; pl. 12.30 iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2730.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.

pal.

21. martā, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma pirmsiesvētes jauniešu grupa.

28. martā, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., S.

21. martā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem, plkst. 10.15 stunda abām Bībeles klasēm.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Telefons HU 9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.

21. martā plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.

28. martā plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums.

Pūpolu svētdienā, 4. aprīlī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola.

Lielā piektdienā, 9. aprīlī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu.

Lieldienu rītā plkst. 6 no rīta saullēkta dievkalpojums.

Lieldienu atsvētē (Baltā svētdienā), 18. aprīlī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums, svētdienas skola un pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.

Pensionāru sanāksme — otrdien, 6. aprīlī, plkst. 2 p.p.

Dievkalpojums angliski 11. aprīlī (Lieldienās) plkst. 9.30 no rīta. Dievkalpojumu vadīs igauņu draudzes mācītājs K. Raudseps.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 409 Sparks ielā.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais radinieks

Juris Veidemanis

miris 1971. gada 20. februārī Oskošā

Par viņu skumst

RADI TORONTO

Mūžībā aizgājusi mana mīļā sieva, māsa, svaine un krustmāte

Elvīra Albrekts

dzim. Bražus

dzimusi 1907. gada 11. augustā Brauskā,
mirusi 1971. gada 19. februārī Hamiltonā,
apbedīta 1971. gada 23. februārī Woodland kapsētā Hamiltonā, Kanadā.

Viņu mīlestībā piemin

vīrs un brāļa ģimene

SARKANĀ ĶĪNA KĻŪST SAIMNIECISKI NOZĪMĪGA

Kamēr Pad. savienība un citas komūnistiskas valstis cīnās par sava rubļa un valūtas atzīšanu Rietumu pasaulē, tikmēr Ķīna savu valūtu ir tik tālu nostabilizējusi, ka tā ir atzīts maksāšanas līdzeklis arī Rietumos.

Ķīnas tirdzniecība ar Rietumu valstīm arvien pieņemas un tās valūtas stabilitāte ir ievērojams faktors. Ķīnas maksāšanas līdzeklis tagad arvien vairāk ieplūst Rietumos, jo tā saviem tirdzniecības darījumiem valūtu ir tik tālu nostiprinājusi, ka to jau uzskata par vienu no drošākām pasaulē. Tādā sakarā Ķīna spiež ar savu valūtu rēķināties kā Angliju un Franciju, tā arī Vāciju. Līdz 1967. gadam Ķīna savus tirdznieciskos norēķinus kārtoja ar angļu mārciņām. Taču dolaru ķīnieši neatzīst par maksāšanas līdzekli, tā esot imperiālistu nauda.

Tirdznieciskos darījumus kārtojot, ārzemju bankas iepērk no Ķīnas bankas viņu naudu un pārdod to tālāk Rietumu tirgotājiem. Protams, vēl nav skaidrības, vai Ķīnas nauda jau patiesi aiziet pāri robežām, vai tā ir tikai zināma grāmatošanas mākslа? Taču reālitāte ir tā, ka Pekinga uzaicina ķīniešu un citas bankas Hongkongā un Macao deponēt Ķīnas juanus kā maksāšanas līdzekli saviem darījumiem. Līdz ar to būtībā Ķīnas juans kā maksāšanas līdzeklis faktiski ir pārkāpis savas zemes robežas. Visā vsumā pilnu Ķīnas valūtas vērtības internacionālizēšanu domā izkārtot tuvākajos gados.

Pieminētais liecina, ka ķīnieši ar pilnām tiesībām drīkst savu valūtu uzskatīt par stabilu. Iekšējā cenu stabilitāte ir droša, bet ārzemju cenas ir šķirtas. Valsts nacionālās finances tiek nopietni regulētas un uzturētas kārtībā. Inflācija Ķīnu neskar un parādus Ķīna arvien samaksā. Agrākos gados Ķīna vēl meklēja aizdevumus un tādus ieguva no Pad. savienības, bet 1965. gadā Ķīna visu rubļu aizdevumu 1,4 miljardu vērtībā atmaksāja atpakaļ.

Vēl nav drošu ziņu, vai ķīniešu juans ir pieskaņots zeltam, bet zināms gan tas, ka Ķīna arvien vairāk iegādājas zeltu, lai juana vērtību segtu starptautiskā mērogā. Tāpat tiek uzpirkti Šveices franki.

Ķīna ir atkal atgriezusies pasaules tirgū, un ārējās tirdzniecības bilance tai arvien pieaug. Pad. savienību tā ar savu valūtu ir nobīdījusi pie malas.

PASMAIDĪŠANAI

Apmeklējot kādu cietumu, lai gūtu ieskatu modernajā sodu izciešanas sistēmā, ministru prezidents jautā kādam ieslodzītam krāpniekam: „Kā tas notika, ka jūs še nokļuvāt?" — „Ak, tas notika pavisam vienkārši, Jūsu augstība," uzrunātais paskaidro. „Es gribēju no vecāku mājas aizvest savu brūti Emmu bet uztraukumā un steigā paņēmu līdz tikai viņas pūra naudu."

★

„Kādēļ tad tu vakar tik agri aizgāji no mūsu omulīgā rautiņa?" draugam jautā Jānis Pipars. — „Es nekur neaizgāju," draugs protestē, „jūs paši aizgājāt, atstājot mani gulam zem galda!"

★

MR. GEORGE KITCHING
(Džordžs Kičings)
Jaunieceltais Ontario alkoholisko dzērienu pārvaldes galvenais komisārs

Man ir liels prieks rakstīt šo sveicienu Toronto Etniskās preses apvienībai un daudzajiem laikrakstiem, kas izveido šo organizāciju. Savā mūžā esmu dzīvojis un apceļojis daudzas pasaules valstis un zinu, cik daudz šo zemju paražas un tradicijas bagātina Ontario un Kanadas attīstīšanos.

Salīdzinot ar 1950. gadu, Toronto 1970. ir daudz atšķirīgāka, un daudzās pārmaiņas panākuši simtiem tūkstoši iecelotāju no Eiropas, Āzijas un citām zemēm. Viņu ietekme jūtama mūsu restorānu uzlabotajā kvalitātē, mums pieejamā uzturvielu un ēdienu dažādībā.

Daudz sabiedrisku pārmaiņu vēl nesīs nākotne, ieskaitot maiņas vīnu, liķieru un citu alkoholisko dzērienu lietošanā un sadalē.

Laikraksta lasītāju pieredze un viedokļi arī šai nozarē var būt īsti nozīmīgi.

Visu Ontario alkoholisko dzērienu pārvaldes darbinieku vārdā vēlu jums laimīgu un veiksmīgu 1971. gadu.

GEORGE KITCHING
Ontario alkoholisko dzērienu pārvaldes galvenais komisārs

IELAUZTIES ŅUJORKAS MŪZIKAS PASAULĒ NAV VIEGLI

(Pārnesums no 3. lpp.)

biļetes, bet tajā dienā Vilmingtonā notiekošo ALAs valdes sēdi atstāja pirms sēdes beigām, lai varētu noklausīties reprezentācijas koncertu Ņujorkā.

Par koncertu Ņujorkas lielajā laikrakstā The New York Times nebija ne vārda, kaut gan tajā varēja lasīt atsauksmes par vismaz duci citiem koncertiem.

Pēc ALAs priekšsēža U. Gravas vērtējuma, koncertā pārdotas ap 150 ieejas kartes, tā tad, apmēram puse no zāles kapacitātes. Varētu sagaidīt, ka šādu koncertu apmeklētu arī sveštautieši, bet tādus bija grūti saskatīt. Dzirdēja vienīgi latviešu valodu. Pagājušā gada maijā ALA no Kultūras fonda līdzekļiem šī reprezentācijas koncerta rīkošanai piešķīra 1000 dolaru, tā tad, no saziedotiem līdzekļiem. Liktos, ka ziedotājiem būtu tiesības jautāt, ko par šiem 1000 dolariem viņi ir ieguvuši? Reprezentācijas koncerts Ņujorkā gandrīz ne ar ko neatšķīrās no parastajiem Koncertapvienības rīkotajiem koncertiem..,

Nav apšaubāma mākslinieku vēlēšanās parādīt savas spējas un varbūt cerība iegūt arī starptautisku mūzikas kritiķu ievērību, kas šoreiz nepiepildījās, jau trešo reizi mēģinot pievērst Ņujorkas mūzikas kritiķu un mākslas mīļotāju uzmanību. Jau trešo reizi šiem mēģinājumiem ir bijis arī jāpiemaksā. Varbūt pēc trim mēģinājumiem rīkotāji būs spiesti atzīt, ka Ņujorkā šādi koncerti amerikāņu publiku „nepievelk".

Jau vairākus mēnešus pirms koncerta dzirdēja latviešu mūziķu neapmierinātas balsis, ka programmā neesot izmeklēt! „modernāki" latviešu komponisti. Vai latviešu „modernisti" spētu gūt vairāk ievērības mūzikas lielpilsētā Ņujorkā, par to var šaubīties. Arī no koncerta apmeklētājiem dzirdēja, ka reprezentācijas koncertiem lielu panākumu nebūs.

Ir tiesa, ka latviešu māksliniekiem ielauzties Ņujorkas mūzikas pasaulē nav viegli. Šī grūtības manāmas pat pianista A. Ozoliņa koncertu organizējot, kaut par šo mākslinieku ir bijušas vislabākās atsauksmes. Iekarot Ņujorku pat ar latvieša neatlaidību nav viegli! Sarunās ar ALAs valdes locekļiem un tās priekšsēdi radās iespaids, ka ar šī koncerta sarīkošanas rezultātiem nav apmierināta arī ALA un šaubās, vai tas bija vajadzīgs un vai nākotnē no tā nebūtu jāatsakās?

Daugava
Latviešu namā 4

apdrošināšana p
VALD. BEBRI
1658 VICTORIA PARK AVE. S
TEL. 759-0266

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-4

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU
GATAVOŠANA PĒC ĀRS
RECEPTES. ZEISS STIK
Speciāla atlaide sūtījumi
uz dzimteni.

L.LUNSKY
OPTIKIS
Atvērts no pl. 9.30 — 6 v
Ar iepriekšēju pieteikša
470 College St., Toront
Tālr. WA 1-3924

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS

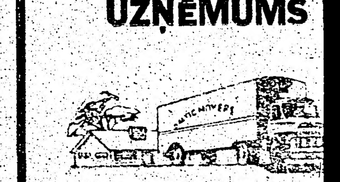

BALTIC MOVER
tālr. 534-1403, Tor

Turner & Porte
APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chap
436 Roncesvalles Av
LE3-7954
York Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru

Baltic
PLASTERIN
Izdaru visus nepiecieš
māju remontus
iekšpusē un ārpusē
Garantēts darbs. Mēr
cenas. Metro licence
Zvanīt katrā laikā To
769-8280

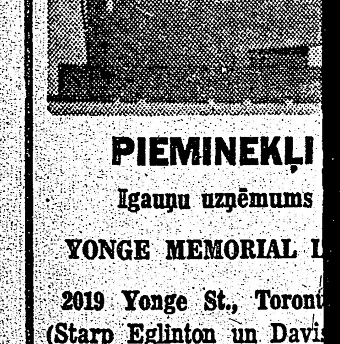

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL
2019 Yonge St., Toront
(Starp Eglinton un Davis
487-2147, vakaros 445-8
Kvalitātes darbs u
eiropiešu mets

Piedāvā dāvanām un pašu vajadzībām:

Daugavas Vanagu Gramatnica

Latviešu namā 491 College St., Toronto 174, tālrunis 921-7121

- GRĀMATAS, visjaunākos izdevumus ieskaitot
- KERAMIKU
- KOKA IZSTRĀDĀJUMUS — pūra lādes, šķīvjus, svečturus, standartiņus
- AUDUMUS — sedziņas, spilvenus, grāmatu zīmes
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — atslēgu maciņus, naudas makus, albumus, viesu grāmatas, adrešu grāmatas, grāmatu zīmes
- LATVIEŠU SKAŅU PLATES
- APSVEIKUMU KARTĪTES

Apskatiet — varbūt kas noderi

Vai apprecēšanās kaitēs karjērai?

TRUDO ĪSLAICĪGAIS KAZU CEĻOJUMS BEIDZIES

Netālu no Kanadas premjērministra Pjēra Trudo dzīvokļa Otavā uz Sussex ielas bija izlikts mazs uzraksts: „Mr. and Mrs Pierre Elliot Trudeau". Ar šādu apsveikumu otavieši saņēma Trudo un viņa jauno dzīvesbiedri Margarētu, kurai patlaban 22 dzīves gadi. Trudo nesen nosvinēja savu 51. dzimšanas dienu. Premjērministra precības ar Sinklēra meitu nāca kā liels pārsteigums pat tiem, kas Trudo pazīst jau gadiem ilgi.

Vēl nesen Kanadas ministru prezidents pajokojies: „Es esmu bijis vecpuisis tik ilgi, ka nespēju pat atcerēties, kad es par tādu kļuvu." Trudo salaulājās Vankuverā un savu īso kāzu ceļojumu pavadīja Garibaldi parkā slēpojot ar jauno līgavu. Margarēta, tāpat kā Trudo, ir liela ziemas sporta cienītāja, bet prot veikt arī mājsaimniecības pienākumus. Piemēram, kāzu torti viņa pagatavojusi pati ar savu kulināro pieredzi.

Ar lielu sajūsmu Trudo pāris tika sagaidīts Otavā. Kaut viņa lidmašīna ieradās vakara stundā, ap 200 sagaidītāju bija devušies uz lidlauku apsveikt jauno pāri. Kāds no sagaidītājiem izsaucies: „Good for you, Pierre! (Latviski tas skanētu apmēram šā: Pjēr, tu esi veicis labu darbu). Arī parlamenta locekļi Trudo laulības uzņēma ar ovācijām.

Nav noliedzams, ka sievietes Trudo pielūdza un visur, kur viņš publiski parādījās, izrādīja savu sajūsmu, neatsakoties pat no draudzīga skūpsta. Kad pagājušajā vasarā skūpstu saņēmusi Linda Kupere, pēdējā atjokojusi: „No šās dienas es nekad vairs nemazgāšu savas lūpas."

Šodien viss ir mainījies. Laikraksts „Toronto Telegram" pat pareģo, ka sakarā ar aiziešanu no vecpuišu rindām, ministru prezidenta politiskā karjēra ir „apdraudēta". Šarmantās dāmas un jaunas meitenes vairs nebalsos par Trudo, — izsakās minētais laikraksts, bet parastais pilsonis ir apmierināts ar beigu iznākumu, vēlot jaunajam pārim laimīgu kopdzīvi uz visiem laikiem.

Vislielāko publikas interesi Trudo izraisīja ar savu īslaicīgo satikšanos ar Brodveja aktrisi Bārbru Streisandi Ņujorkā, par ko plaši rakstīja gandrīz visi laikraksti. Žurnālisti jau bija uzdevuši cerības, ka Trudo apprecēsies, kad pēkšņi kā no zilām debesīm nokrita vēsts par Kanadas ievērojamākā vecpuiša aiziešanu tautās. Reizē ar šo notikumu piepildījusies kāda indiešu gaišreģa pavēsts, ka Trudo apprecēsies vēl šajā gadā, pareizi nosakot pat kādā mēnesī.

A. K.

Ministru prezidents Trudo ar savu jauno līgavu pirmo „medusmēneša" dienu pavadīja slēpojot kalnos, 90 jūdzes ziemeļos no Vankuveras.

Pad. savienībā pieaug nervu slimnieku skaits

Pad. savienība līdz šim noliedza, ka tur būtu izplatītas nervu slimības. Agrāk padomju propaganda apgalvoja, ka psihiskās slimības ir „kapitālisma un buržuāzijas atliekas". Tagad nervu slimības Pad. savienībā jau pieņēmušas gandrīz epidēmisku raksturu un Kremlim jāsāk domāt, ko darīt.

Visvairāk partijas vadību, protams, uztrauc zaudējumi, kādus psihiskās slimības nodara tautsaimniecībai. Tādēļ arī laikrakstā „Trud" ievesta sevišķa nodaļa: „Darbs un veselība". Pēdējā laikā šai nodaļā ievietoti raksti par saslimšanu ar psihiskām slimībām. Viens no psihiatrijas institūta profesoriem Žarikovs ievietojis minētā nodaļā rakstu, kurā norāda uz iemesliem, kādēļ cilvēki saslimst ar nervu slimībām: daži saslimst no smagiem pārdzīvojumiem, citi no dzīves grūtībām un neveiksmēm dzīvē.

Cilvēka garīgā veselība ievērojamā mērā atkarīga no sabiedriskās dzīves apstākļiem, no tā, cik lielā mērā tie dod pilsoņiem iespēju dzīvot fiziski un psihiski līdzsvarotu dzīvi, lai apmierinātu savas materiālās un garīgās prasības. Pad. savienībā šo priekšnoteikumu nav.

Ārsti, acīm redzot, baidās nosaukt lietas īstos vārdos — kādēļ nervu slimības Pad. savienībā izplatās epidēmiskā veidā. Tas viss radies no desmitiem gadu ilgām bailēm, Staļina laika nospiestās dzīves, no kuras sekām, pēckara terrora un beidzot tagadējās valdības izrīcības, kas arvien vairāk izvēršas apspiestībā visās dzīves nozarēs, vai tas ir ražošanā, mākslā, audzināšanā vai pat partijas dzīvē. No visām pusēm tikai dzird: pacelt ražību, pastiprināt partijas disciplīnu, izdot stingrākus likumus. Tad vēl kas. — Cilvēkam Pad. savienībā atņemts pats svarīgākais — iespēja brīvi izteikties. Tas vēl vairāk nospiež cilvēka psihi!

Desmitiem gadu ilgās bailes no Staļina, beztiesība, trūkums — tas viss tagad atstāj smagu iespaidu uz cilvēka psihi. Staļina nāve, šķita, atnesa ilgi gaidīto atbrīvošanu no bailēm, nospiestības. Tas likās pavasaris. Bet pēc pavasara vasara neatnāca. Atkal uznāca sals, sāka pūst ledaini Staļina laika vēji. Iestājās smaga vilšanās, bet vilšanās, kā psihiatri saka, visvairāk bojā cilvēka garu. Tam visam vēl pievienojās bailes no kara. Cilvēki jau zina, ar ko draud atomkarš. Dzīvošana zem Dāmokla šķēpa — atomu katastrofas, tas Pad. savienībā ne vienam vien iedvešbailes. Cilvēkiem rodas sajūta, ka viss sašķetinājies, viss kaut kur nes, bet kur, to neviens nezina.

Vēstulē, kas nosūtīta Brežņevam un kas Maskavā un citās Pad. savienības pilsētās iet no rokas rokā, 1969. gadā rakstīts: „Mēs daudz gadus dzīvojām iedomu pasaulē, apmānīdami viens otru un neuzdrošinamies ieskatīties patiesībai acīs. ... Visi taču zina, ka ilgstoša kollektīva pašapmānīšana ved uz katastrofu. Visa Krievija runā par to."

Prof. Žarikovs laikrakstā „Trud" raksta: „Lai izvairītos no saslimšanas ar nerviem, izšķiroša nozīme ir profilaktiskiem pasākumiem, kuru mērķis nobīdīt pie malas visus faktorus, kas negātīvi ietekmē cilvēku psihi."

Tā tas ir. Tikai Kremlis to neatzīst. Kaut gan, acīm redzot, padomju sabiedrībā vajadzīgs novērst šo pašu kollektīvo pašapmānīšanu un katru ārstēšanu piespiedkārtā. Pirmās zāles, kas vajadzīgas — ir atklātība, norāda padomju zinātnieki. Bez atklātības, bez iespējas atklāti izteikties, garīgi slimos ārstēt nav iespējams. St.

TRACIS AP GAŖO M'TU APCIRPŠANU

Vardarbīga matu apgriešana jaunekļiem Atēnās radījusi protestus un valdībai bijis jāiegrožo policija, ziņo New York Times korespondents no Grieķijas. Atēnu 17. policijas iecirkņa priekšnieks Peristeri priekšpilsētā kapteinis Panajotis Murelatos ar padotajiem, aizturējis kafejnīcās, klubos, biljarda spēju vietās un citās jauniešu saiešanās vietas 150 jaunekļus, no kuriem 67 aizvesti uz policijas iecirkni „personības noskaidrošanai". Bet tad arī pasaukti 3 frizieri un 40 garmatainiem jauniešiem, vecumā no 16—24 gadiem, apgriezti mati.

Nākošā dienā Peristeri pilsētas galva oficiāli pateicies kapteinim par viņa iniciātīvu. Kapteinis izteicies, ka arvienu vēl saņem telefoniskus un mutvārdu pateicības komplimentus no „nofrizēto" jauneklu vecākiem.

Tanī pašā laikā sabiedrībā atskanējušas arī skaļas balsis par nosodāmu patvarību un nelikumīgu rīcību. Šādu viedokli, un jo stingru, iepēmis arī viens no valdības laikrakstiem Eleftheros Kosmos, it sevišķi tādēļ, ka tikai mēnesi agrāk valdības galva Georgs Papadopulos ir aicinājis grieķus „palikt dūšīgākiem" un ziņot par katru likuma pārkāpēju, lai tas būtu kaut viņš pats — premjērs.

Kāda studente valdības laikrakstā atgādinājusi, ka garī mati arvien apliecinājuši kultūru un drosmi, kā to rādot daudzie uzgleznotie vēsturiskie portreti un ka visiem 1821. gada varoņiem-cīnītājiem par Grieķijas neatkarību, bijuši gari mati. Cits protestētājs jautājis, vai nu Peristeri pilsētā Jēzum vairs nebūšot vietas, jo tam arī bijuši gari mati. Jautāts arī, kas tagad būšot darāms ar grieķu ortodoksālās baznīcas ganiem, jo viņiem vienmēr līdz pleciem gari mati? Kāds universitātes filozofijas profesors ar gariem, sirmiem matiem amerikāņu laikraksta intervētājam paskaidrojis, ka viņš nosoda šādu patvaļīgu rīcību, jo sevišķi tāpēc, ka jauniešu dvēseles ir „trauslākās lietas pasaulē" un ka izrīkošanās ar frizieriem radījusi tik stiprus dvēseliskus satricinājumus, kuru sekas jaunieti pavadīšot visu mūžu. Ierunas cēlis arī kāds tūrisma biroja darbinieks, jo šāda patvaļa atturēšot no Grieķijas apmeklējumiem garmatainos ārzemniekus, kas savukārt radīšot zaudējumus Grieķijas valsts kasē. Arī pulkvežu valdības tieslietu ministrs izteicies urnālistam, ka nepiekrīt policijas apteiņa izrīcībai. Varot rasties stāvoklis, ka cietušie jaunieši aiz spīts, kļūstot par „antisociāliem elementiem".

Noskaidrojies, ka pret vainīgo policijas kapteini no „nofrizēto" jaunekļu vecākiem tomēr nav saņemta neviena oficiāla sūdzība. Tas līdz šim nav noticis, ziņo New York Times intervētājs. —bl—

„Kā būs mums tad,
kad darbu mierā liksim,
Kad grūtais karš ar pasaul' galā būs?"

Jā, kā tad būs? Vai tā, kā dziesmnieks turpina:

„Un debess atveras
un uznem mūs"?
Bet varbūt mēs tur negribēsim ieiet, jo mūsu ideāli vai neideāli var būt pretēji?

Par to, kā tad būs, lasait

E. Svedenborga grāmatā

„PAR DEBESI UN ELLI, pēc dzirdētā un redzētā"

285. lpp. teksta, iesieta, maksā ar piesūtīšanu $3.20.

Kā Dievišķā Gādība vada cilvēku, neierobežojot viņa brīvību, par to lasait grāmatā

„Par dievišķo gādību"

305 lpp. teksta, ies. ar piesūt. $3.50.

„Tiem, kas Dievu mīlē, visas lietas nāk par labu".
(Rom. 8, 28)

Latvju Jaunā Baznīcas gada ceturkšņu izdevums

„Jaunais laikmets"

ar 73. numuru sāk savu 19. gada gājumu. Iznāk 32—36 lpp. burtnīcās, multilita spiedumā. Saturā ikvienam garīgu patiesību meklējošam cilvēkam svarīgi raksti. Abon. maksa ar piesūtīšanu par 1 gadu (4 numuri): $1.50.

Par pārējiem mūsu izdevumiem pieprasiet sarakstu.

Vienīgā pasūtināšanas vieta ASV un Kanadā:

Jānis Kreicbergs,
R. D. Box 331-C,
Hackettstown, N.J. 07840.

Mūsu izdevumi grāmatnīcās nav dabūjami.

JAUNĀKĀ LATGAĻU TAUTAS DZIESMU SKAŅU PLATE ..... LP $5.50

Saturā: Stovēju, dzīdoju augstajā kolnā, Rūtoj bite, rūtoj saule. Es beju māmeņai. Kupla, kupla tej egleite. Es par bādu nebādoju. Aiz azara augsti kolni. Sērmi zirgi, jauni puiši.

Otrā pusē: Grīzit ceļu. Aiz kalneņa lela muiža. Vysi vēji mani pyute. Es sovai māmeņai. Pa kam var pazeit. Pūri, pūri, meži, meži. Aiz azara bolti bārzi.

(Šī skaņu plate ieskaņota pagājušā gada Latgaļu tautas dziesmu vakarā Toronto)

Dabūjama DV Grāmatnīcā—
491 College ielā, Toronto 174, Ont.

Pasūtinot pa pastu, lūdzam pieskaitīt 5% nodokli un sūtīšanas izdevumiem $1.00.

Government Information

Finanču un tirdzniecības departaments

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU IEPIRKŠANA

Mājas vai cita īpašuma iegāde ir viena no vissvarīgākajiem financiālajiem darījumiem dzīvē. Un tieši tādēļ, ka tas ir svarīgs lēmums, jums tas jāpieņem tikai pēc visrūpīgākās apsvēršanas.

Lai palīdzētu jums, Ontario finanču un tirdzniecības departamenta nekustamo īpašumu nozare, kas piešķir licences visiem nekustamu īpašumu aģentiem un pārdevējiem Ontario provincē, norāda uz sekojošām vadlīnijām:

IEPĒRKOT MĀJU

❶ Apsveriet pilnīgo darījuma cenu, ieskaitot sākumā nokārtojamo, kā: iemaksas lielumu, hipotēkas aģenta komisijas atlīdzību, apdrošināšanas maksu, reģistrācijas izdevumus, īpašuma nodokļa iepriekšējos maksājumus un pārcelšanās izdevumus. Bez tam pārbaudiet tekošos izdevumus, kā: hipotēku galvenās summas un procentu nomaksas lielumu, apdrošināšanas maksas, īpašuma nodokļa lielumu, iespējamos remonta un mājas uzturēšanas izdevumus. Pārdomājiet arī ikdienas transporta izdevumus, ja māja ir tālu no jūsu darba vietas.

❷ Pārliecinieties, ka pirkšanas un pārdošanas piedāvājums satur ikvienu detaļu, kas jums svarīga, vai arī kas attiecas uz pārdodamo īpašumu.

❸ Pārbaudiet personīgi mājas novietojumu. Dariet to pamatīgi. Ja iespējams, lai īpašumu novērtē profesionāls taksators. Apsveriet to sakarā ar pārējām mājām un tirdznieciski - rūpniecisko distrikta attīstību nākotnē. Pārbaudiet distriktu, izziniet tuvākās skolas, veikalus, transporta iespējas.

❹ Apmeklējiet vietējos pašvaldības birojus. Izziniet, piemēram, vai drīkst izīrēt istabas vai arī ierīkot uzņēmumu savā mājā. Pārbaudiet vietējos pašvaldības būvplānos nākotnē paredzētos pārgrozījumus.

❺ Neiesniedziet rakstveida piedāvājumu un neparakstiet nekā, kamēr neesat sazinājies ar savu advokātu un vismaz par jau minētajiem punktiem ievācis apmierinošu informāciju.

❻ Pēc tam, kad piedāvājums iesniegts, gādājiet, lai advokāts pārbauda īpašuma piederību (title), lai pārliecinātos, vai īpašums nav apgrūtināts parādiem (piem., nesamaksātiem nodokļiem, hipotēkām, ieķīlāts, u. tml.).

❼ Nav ieteicams jums, pircējam, izmantot to pašu advokātu kā pārdevējam.

IENĀKUMU MĀJA

Ja vēlaties iegādāties ienākumu māju — dupleksu, mazu apartamenta māju, saimnieciska uzņēmuma (store) ēku — vienalga, vai pašam nolūks to apdzīvot vai ne — ievērojiet jau minētos noteikumus. Bez tam, pieprasiet ienākumu un izdevumu pārskatu.

ĪPAŠUMS ĀRPUS TORONTO

Ontario nekustamu īpašumu tirgus pievelk daudz celtniecības uzņēmēju (developers), kas piedāvā zemesgabalus ārpus Ontario. Daži reklāmē savus zemesgabalus un kondomīnija celtnes laikrakstos un sarīkojumos.

Iekām šādi uzņēmēji var iesaistīties darījumos Ontario, viņiem saskaņā ar provinces likumu jāiesniedz Nekustamu īpašumu un uzņēmēju mākleru reģistrātūrā sava īpašuma prospekts un jāsaņem atļauja (Certificate of Acceptance). Nododot īpašumu tirgū, uzņēmējam (developer) arī jānodod šī prospekta kopija ikvienam paredzamam pircējam Ontario. Izlasiet prospektu, iekām parakstiet tirdzniecības līgumu.

Valdības uzdevums nav veicināt vai atzīt zemesgabalus kā ieguldījumus, bet gan prasīt nozīmīgu faktu atklāšanu pircējam par īpašumu, lai viņš varētu pilnībā izlemt to iegādāties vai ne.

Iekām domājat par ārpus provinces zemesgabala vai kondomīnija iegādi, uzziniet reģistrātūrā, 555 Yonge Street, Toronto, vai pārdevējs ir reģistrēts. Svarīgākais — noteikti pieprasiet uzņēmējam vai viņa pārstāvim prospekta kopiju.

Izlasiet prospektu rūpīgi, un pirms līguma parakstīšanas aprunājieties ar advokātu.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
Prime Minister of Ontario

apdrošināšana plus
VALD BEBRIS
1658 VICTORIA PARK AVE. SCARB
TEL. 759-0266

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 6-6253

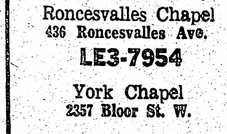

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

L.LUNSKY
OPTIKIS
Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
tālr. 534-1403, Toronto

ESTD 1874
Turner & Porter
APBEDIŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE3-7954
York Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās

Baltic PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto
769-8280

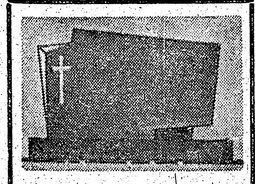

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Starp Eglinton un Davisville)
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams
125 Broadview Ave., Toronto 250,
PIEDĀVĀ ZĀĻI PIRMĀ STĀVĀ (ar gaisa dzesinātāju)
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM. PIEPRASIET TELEFONISKI—
465-5225
DAUGAVAS VANAGU KLUBS
OTRĀ STĀVĀ
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM NO PIRMDIENAS LĪDZ PIEKTDIENAI PLKST. 4 p.p. — 1 NO RĪTA, SESTDIENĀS NO PLKST. 12 DIENĀ — 1 NO RĪTA.
Dažādi dzērieni un ēdieni par mērenām cenām
Uz redzēšanos!

Lielākais un labākais veikals Kanadā speciāli
EIROPIEŠU DELIKATESEM
vislabākā kvalitāte, plaša izvēle un mērenas cenas
tip-top MEATS
delicatessen
1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Avenue — Don Valley Parkway)

KAKTIŅŠ

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.,

SPORTS

SĀKUSĀS LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARSACĪKSTES KANADĀ

Latviešu basketbola meistarsacīkstes Kanadā notiek divās grupās — senioriem un jaunatnei. Meistarsacīkstēs piedalās trīs Toronto klubi: DV, TLSK un YMCA, katra ar senioru un jaunatnes vienību.

Senioru grupā pirmie šastapās TLSK un YMCA. Abās vienībās bija arī vairāki jaunatnes vienības spēlētāji. YMCAs vienībā neredzēja Sproģi un Dauguli, kas studē ārpus Toronto, bet TLSK savainojumu dēļ nevarēja spēlēt I. Pērkons.

Spēles sākumā YMCA ieguva 8 punktu vadību, bet spēles tālākā gaita bija izlīdzināta un puslaikam beidzoties YMCA veda ar 32:22. Otrā puslaikā YMCA spēlēja daudz labāk. Stabilā aizsardzība nedeva kluba spēlētājiem iespējas arī pustāliem metieniem un rezultāts strauji auga YMCAs labā. YMCA uzvarēja ar 84:47. YMCA ieguva no 16 soda metieniem 6 punktus resp. 37%, bet TLSK ieguva no 22 soda metieniem — 7 punktus resp. 32%.

Vērtējot spēlētāju sniegumu jāatzīst, ka YMCA šogad lielisks jauno spēlētāju materiāls. Ļoti labs bija jaunais V. Pāleņs, slavējams bija ar E. Jaunzariņš. Saspēles galvenie veidotāji bija J. Zentiņš, A. Litavnieks un E. Pilskalnietis, kas bija arī vienības vadītājs. Jāatzīst, ka šogad lieliskā formā ir E. Pilskalnietis. Pie groziem labi cīnījās Plampe.

TLSK vienībā no jaunajiem ļoti labs bija J. Lūsis. Kluba bīstamākos spēlētājus Lakstīgalu un Kopštālu labi nosedza.

YMCA spēlēja: J. Zentiņš — 20, V. Pālens — 20, E. Pilskalnietis — 18, E. Jaunzariņš — 12, I. Plampe — 8, A. Dārznieks — 4, A. Litavnieks — 2, O. Tūters un A. Ozoliņš. TLSK spēlētājos bija: A. Lakstīgala — 14, J. Udrovs — 8, I. Kopštāls — 9, J. Lūsis — 6, V. Ozoliņš — 4, V. Ozols — 4, V. Pērkons — 2 un R. Taube.

2. Z.

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARSACĪKSTES KANADĀ

Senioru spēles notiks centrālās YMCAs vingrotavā Toronto, 40 College Street, plkst. 5 pēcpusdienā: 20. martā YMCA—DV; 27. martā DV-TLSK; 3. aprīlī TLSK—YMCA; 24. aprīlī TLSK—DV. Jaunatnes spēles risināsies ceturtdienās pulksten 8.15 vakarā, Mimico High School telpās: 1. aprīlī TLSK —YMCA; 8. aprīlī YMCA—TLSK un 15. aprīlī YMCA—DV.

DZĪVE AP 2000. GADU

Zinātnieki brīdina, ka nekontrolēta iedzīvotāju pieaugšana 30 gadu laikā pieļaus tikai 3½ kubikpēdas dzīves telpas katram cilvēkam...

Dadža karikatūra

PIRMIE GODA DALĪBNIEKI

(Pārnesums no 1. lpp.)

līdzniekiem kļūst personas, kas iemaksājušas vienreizēju dalības maksu 100 dol. apmērā vai valrāk. Sesijas gaitā J. Grodņa priekšlikumā pieņēma arī šādu „tulkojumu" statūtu 11. pantam: „LNAK padome deklarē, ka statūtu 11. paragrafa noteikumos par organizāciju deleģēto padomes locekļu izraudzīšanu ievērojams noteikums par studentiem un vecākiem par 65 gadiem." Tas nozīmē, ka tajos 50 LNAK dalībniekos, kuri nepieciešami organizācijām vai draudzēm tiesību gūšanai deleģēt savu pārstāvi LNAK padomē, ieskaitāmi arī studenti un par 65 gadiem vecākie, kuri no LNAK dalības maksas atbrīvoti.

Sakarā ar minētajiem statūtu papildinājumiem T. Kronbergs sesijas otrā dienā ziņoja, ka jaunievēlētā valde sanākusi īsā sēdē, vienojoties ierosināt sesijai pirmo divu LNAK goda dalībnieku ievēlēšanu. Šim pagodinājumam T. Kronbergs minēja prof. A. Dreimani par 18 gadu kalpošanu LNAK mērķiem un apzinīgi veikto darbu, norādot, ka valdei padomā bijis šādā veidā godināt arī viņa nesen mūžībā aizsaukto tēvu Pēteri Dreimani, un B. Senkēviču, kura darbojusies LNAK kopš tās dibināšanas un visu laiku atsaucīgi atbalstījusi jaunatnes un skolu darbu. Sekojošās aizklātajās vēlēšanās bez iepriekšējām debatēm sesijas dalībnieki abus arī ievēlēja par pirmajiem LNAK goda dalībniekiem, kuŗus klātesošie sumināja ar piecelšanos un aplausiem. Prof. Aleksis Dreimanis, pateicoties par pagodinājumu, uzsvēra, ka tas viņam uzliek arī pienākumu kā goda dalībniekam visu mūžu darboties LNAK mērķu labā pēc labākās sirdsapziņas un ka pieņem šo pienākumu reizē kā piemiņu sava tēva ilggadējam darbam. Biruta Senkēviča pateicībā uzsvēra, ka var dzīvot visur, bet mīl tikai savu dzimteni un tautu, ka visu laiku no sirds piedalījusies LNAK un citur, kur viņas darbs bijis nepieciešams B. Senkēviča izteica prieku par 3 „jaunajām meitām" pašreizējās LNAK padomes sastāvā, kuŗas šai sesijā uzsāk darbu latviešu tautai, aicinot viņas rast sekotājus, jo sievietes ir tās, kas „redzīgāk daudzas lietas redz".

Sesijas pirmajā dienā ievēlot jaunās amatpersonas, uz LNAK padomes priekšsēža amatu vairs nekandidēja prof. A. Dreimanis, paskaidrojot, ka strādājis jau pietiekami ilgi, tādēļ nepieciešamas maiņas, bez tam sācis šaubīties, vai ir vairs pietiekami neitrāls šim amatam, jo daudzo gadu darbības laikā izveidojušies arī personīgi ieskati. Kandidātūru nepieņemot arī A. Rāviņam un E. Krūkam, uz šo amatu kandidēja abi līdzšinējie prezidija priekšsēža vietnieki V. Upeslācis un R. Epneris. Vienai balsošanas zīmei esot nederīgai, par LNAK padomes jauno prezidija priekšsēdi ar 33 balsīm ievēlēja Viktoru Upeslāci R. Epnerim saņemot 7 balsis. Atsevišķās nobalsošanās par prezidija priekšsēža 1. vietnieku ievēlēja vienīgo kandidātu Elmāru Krūku ar 36 balsīm, nominētajiem R. Epnerim un A. Rāviņam kandidatūru nepieņemot, bet par 2. vietnieku — arī vienīgo kandidātu Alfrēdu Rāviņu ar 39 balsīm, otram kandidātam V. Liepiņam atsakoties. Padomes prezidija sekretāra amatam nominēja 3 gados jaunākās locekles — B. Šmitu - Kalēju, I. Šmiti un M. Sausiņu, visas tikai 21 gadu pieredzējušas. Ar 15 balsīm sekretāres amatā ievēlēja pašu jaunāko — Ilzi Šmiti, dzimušu 1949. gada 27. decembrī Anglijā, bet 11 balsu saņemušo Mārīti Sausiņu izraudzīja par viņas tehnisko palīdzi. B. Šmita - Kalēja, ar kuŗu, kā vēlāk noskaidrojās, sesijai bija kas cits padomā, saņēma 10 balsu, 5 zīmītēm esot nederīgām.

Par kandidātu LNAK valdes priekšsēža amatam nominēja vienīgi līdzšinējo Tālivaldi Kronbergu, kuŗu amatā apstiprināja ar 35 balsīm, 2 atturoties, bet 4 padomes locekļiem balsojot pretim. LNAK valdē, no kandidātūras atsakoties vienīgi Ā. Čopam, ievēlēja Jāni Mežaku, Imantu Alksni (abus ar 35 balsīm), Jāni Skrastiņu (33), Eduardu Upenieku (28), Kazimiru Znotiņu (27), Kārli Tanni (23), Valdi Liepiņu (23) un Baibu Šmitu - Kalēju (22), kandidātos paliekot Vilim Kaļņam (19), Guntim Liepiņam (12) un Zigurdam Miezītim (10). No 4 nominētiem kandidātiem LNAK revīzijas komisijā ievēlēja Jāzepu Grodni (ar 35 balsīm), Ādolfu Šteinu (29) un Otto Grebži (24), bet par kandidāti Birutu Senkēviču (16).

Plašāku ziņojumu par sesijas atklāšanu, tās gaitu un atzinumiem sniegsim mūsu laikraksta nākošajos numuros.

Vē.

AKTUĀLAIS KANADĀ

Austrālijai jauns ministru prezidents

Politiskās krizes iespējai Austrālijā ir atņemts deglis ar ministru prezidenta Džona Gortona atkāpšanos. Faktiski Gortons, liberālās partijas vadītājs, neatkāpās, bet tika sakauts partijas balsošanā. Balsis dalījās līdzīgi — 33 pret 33, ko Gortons uzskatīja par signālu, ka vairs ilgāk nevar būt partijas priekšgalā un otrā gājienā nobalsoja pats pret sevi, balsīm daloties 33 pret 34. Krizi izsauca aizsardzības ministra Malkoma Frēzera aizstāvība ministra prezidenta Gortonu par Vietnamas politiku. Agrākais aizsardzības ministrs parlamentā pateica, ka Gortons nav piemērots vadīt valsti. Gortonu liberālās partijas vadībā atvieto 63 g. v. Viljams Makmahons (McMahon), kas līdz ar to ir arī Austrālijas jaunais ministru prezidents. Gortona, ko jau agrāk kritizeja par sāncenšu atstumšanu no parijas, nolūks nebija klusi atkāpties aizmugures solos. Viņš sacensībā ieguva partijā vicepriekšsēža vietu.

Jaunais ministru prezidents nozīmējis Gortonu par aizsardzības ministru jaunajā kabinetā, kas Gortonam nodrošina spēcīgu balsi Austrālijas politikā. Faktiski abu valstsvīru politikā ir maz atšķirības, jo Makmahona nostāja Vietnamas jautājumā ir tikpat stingra, kā Gortonam, kas bija uzticīgs dominijas teorijas aizstāvis un viņa valdība turpināja stingri atbalstīt ASV politiku Vietnamā, par spīti kritikai pašu mājās. Tikai kad prezidents Niksons iesāka ASV spēku atvilkšanu no Vietnamas, to pašu darīja arī Austrālija. Kd Austrālija atvilka 1000 savu karavīru, Gortons paziņoja par 3.6 milj. dolaru palīdzību Dienvidvietnamai „aizsardzības nolūkiem". Dienvidvietnamā vēl atrodas 7000 austrāliešu karavīru.

Vietnamas jautājums neliekas galvenais austrāliešu politikā, lai gan apstākļi kopš 1966. gada ir mainījušies, kad mirušais Harolds Holts vēlēšanās ieguva iespaidīgu uzvaru ar saukli „sekosim Lindona Džonsona kursam". Kad 1969. gada vēlēšanās strādnieku partija izgāja ar pretkara lozungu, liberālās partijas vairākums samazinājās no 36 uz 7. Tad parādījās kāda cita, mazāka rūpe — inflācijas problēma, bet ienākumos varēja ieskaitīt augošo saimniecību un lielākas minerāļu atradnes.. Šī iemesla un fakta dēļ, ka zemnieku partija atbalsta koalicijas valdību, kas sastāda 66 iepretī strādnieku partijas 59 sēdekļiem, liekas, ticams, ka tagadējais valdības galva Makmahons paglābies no neuzticības nobalsošanas ierosinājuma parlamentā, ko vēlas strādnieku partija.

Lielākais politiskais jautājums, kas notiks ar Austrāliju, ja Apvienotā karaļvalsts un ASV atvilksies no Tālajiem austrumiem un kad Japāna un sarkanā Ķīna pārņems lielāku noteikšanu šajā apgabalā, atstājams nākamām vēlēšanām.

Austrālijas ministru prezidents Viljams Makmahons ir dzimis Sidnejā, kur iesācis studēt teoloģiju un vēlāk pārslēdzies uz tieslietām. Otrā pasaules karā 5 gadus nokalpojis armijā un pēc tam studējis tautsaimniecību. Izbijušais bokseris Makmahons Gortona valdībā, līdz iecelšanai par tieslietu ministru, bija vissekmīgākais finanču ministrs.

Jaunu kandidātu nebūs

(Pārnesums no 1. lpp.)

latviešu palīdzības fonda pilnvarnieku sēdi, bet pēc tam dosies uz Vašingtonu.

Grūti atbildēt, vai delegāti reprezentē savu organizāciju, jeb tie meklē iespējas pašiem reprezentēties kongresā? Piemēri ar trim Vašingtonas pavalsts latviešu biedrības delegātiem un Ņujorkā dzīvojošo Indianapoles delegātu vedina domāt, ka ne katrreiz organizācijas intereses liekamas pirmā vietā.

ALAs pēdējā valdes sēdē Vilmingtonā 27. februārī lēma, ka 20. kongresā kā runātāji aicināmi visi trīs goda priekšsēži tādā veidā atzīmējot jubileju. Goda priekšsēžu amats radās pagājušā gada kongresā Indianapolē, kad par kandidātu vairs neuzstādīja ilggadīgo priekšsēdi prof. P. Lejiņu. Tā kā līdzīgs stāvoklis gadu iepriekš bija piemeklējis arī priekšsēža vietnieku A. Bērziņu, tad abus ieteica par goda priekšsēžiem, abiem pievienojot vēl tā laika Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāju A. Spekki. Sliktās veselības dēļ A. Spekke laikam kongresā nespēs ierasties. Apstākļu pazinēji tomēr zīlē, vai kongresā ieradīsies abi pārējie goda priekšsēži. Alfrēdam Bērziņam ar pašreizējo ALAs valdi ir samērā laba sadarbība. Viņš vairākos gadījumos ir izstrādājis iesniegumu tekstus, izvērtējis politisko stāvokli un ieradies ALAs sarīkojumos. Pēteris Lejiņš pēc Indianapoles kongresa ALAs darbā nav piedalījies. Varbūt nebūsim pārsteigti, ja kongresā reizēsim tikai vienu goda priekšsēdi...

ALAs kongresā Grand Rapidos no 21.—23. maijam nav paredzami lieli pārsteigumi, bet nav izslēgti arī neparedzēti notikumi.

V. Irbe

Atkal mēģina atbrīvot Hesu

Auglija mēģinās no jauna mudināt Pad. savienību atbrīvot uz mūžu cietumā ieslodzīto Rūdolfu Hesu, kuŗam nākamo mēnesi aprit 77 mūža gadi. Hess ir vienīgais vācu kaŗa noziedznieks, kas atrodas Otra pasaules kaŗa sabiedroto apcietinājumā Špandavas cietumā Berlinē. Šo ziņu pavēstīja ārlietu ministra sekretārs savā vēstulē konservātīvajam Anglijas parlamenta loceklim Nīvem. Par Nirnbergas tribunāla notiesātā Hitlera vietnieka Heses atbrīvošanu ievadīta kampaņa jau vairākas reizes, bet Pad. savienība to vienmēr noraidījusi.

TURCIJA IZDOD ABUS LIETUVIEŠUS

KUDIRKA ATRODAS VIĻŅAS CIETUMĀ

Turcijas augstākā tiesa nav atzinusi 2 pārbēgušo lietuviešu, Pranas Brazinskas un viņa dēla Algirdas, politisko bēgļu statusu un atņēmusi viņiem patvēruma tiesības. Sagaidāma viņu izdošana Pad. savienībai. Abi lietuvieši pagājušā oktobrī piespieda padomju lidmašīnas vadītāju mainīt lidojuma kursu uz Turciju. Apšaudīšanās laikā lidmašīnā nonāvēta stjuartese un ievainoti abi krievu lidotāji. Lietuvieši sacīja, ka šāviens pasprucis nejauši, kad lidmašīna sākusi svaidīties. Pad. savienība pieprasīja abu bēgļu izdošanu, apzīmējot viņus par parastiem noziedzniekiem. Turcijas iestādes kvalificēja viņus par politiskiem bēgļiem un piešķīra patvēruma tiesības, bet augstākā tiesa tagad šo lēmumu atcēlusi. Pad. savienība abiem lietuviešiem pieprasījusi augstāko soda mēru. Lietuvas sūtniecības vadītājs Vašingtonā apmeklējis Turcijas vēstnieku, kas apstiprinājis, ka augstākās tiesas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams. Apvienoto nāciju bēgļu komisāram iesniegts lūgums glābt abus bēgļus no izdošanas Pad. savienībai.

Neoficiāli avoti no Maskavas ziņoja, ka lietuviešu jūrnieku Kudirku, kas pagājušā gada novembrī nesekmīgi meklēja patvēruma tiesības uz ASV krasta aizsardzības kuģa „Vigilant", padomju slepenā policija apcietinājusi. Tālāk citēti kāda Kudirka drauga izteicieni, ka Kudirkas sieva viņu apmeklējusi Viļņas cietumā. Viņš bijis bāls un novūdējis, jo uzsācis bada streiku. Kudirka apvainots par nodevību. Šī ziņa ir pretēja kādai citai neoficiālai informācijai šāgada februārī, kas vēstīja ka Kudirka atbrīvots un ka viņš dzīvo jaunā dzīvoklī savā dzimtajā pilsētā Klaipēdā.

- Zviedrijas valdība izsludinājusi ārkārtas likumu, kas aizliedz streika tiesības un lokautus.. Parlamenta likumprojektu pieņēma 12. martā. 700.000 skolēnu un studentu atgriezās mācības iestādēs 11. martā, kad 25.000 skolotāju bija izbeiguši 3 nedēļas ilgo streiku. Skolas bija pirmās, kuŗas ietekmēja ārkārtas likumu, kas izbeigs Zviedrijas vissmagāko krizi darba frontē kopš 1945. gada. Arodbiedrību streiki un valdības lokauti, kuŗos bija iejaukti 47.000 valsts darbinieku, tika atsaukti 11. martā, pusnakti, kad otrā dienā parlaments pieņēma jauno likumu. Dārgais dzelzceļnieku streiks, kas sākās 5. februārī, tomēr vēl turpināsies, līdz likums būs oficiāli stājies spēkā.
- ASV senāts ar 94 balsīm, bez pretbalsīm, pieņēmis grozījumu valsts satversmē, ar kuŗu vēlētāju vecuma cenzs vietējās un valsts vēlēšanās paredzēts ar 18 gadiem. Likumu ratificēs, ja 38 pavalstis tam piekritīs.

TĀLEJOŠAS REFORMAS INDIJĀ

Indijas ministru prezidentes Indiras Gandijas kongresa partija 10 dienu parlamenta vēlēšanās ieguva absolūtu vairākumu, sakaujot kreiso un labo opoziciju Gandija ieguva 272 no 521 sēdekļiem parlamentā. Vecajā parlamentā kongresa partijas Gandijas spārnam bija tikai 228 sēdekļi. Politiskie nemieri vēlēšanu laikā beidzās ar 100 nāves gadījumiem. Gandija deklarēja, ka viņas jaunais parlaments mazinās nevienlīdzību starp bagātajiem un nabagajiem Indijā un izstrādāja 15.000 vārdu manifestu, kas apsola sociālo revolūciju miermīlīgā un demokratiskā veidā.

Premjērministre paredz apkarot savas 560 milj. lielās tautas nabadzību. Manifests aicina nacionalizēt apdrošināšanas sabiedrības, ierobežot pilsētas īpašumu pārvaldīšanu, veicināt plaša apmēra dzīvokļu māju izbūvi, pilsētas nabadzīgo rajonu likvidēšanu un sola palielināt valdības līdzdalību tirdzniecībā ar ārzemēm, bērnu uztura uzlabošanu, vispārējo elementāro izglītību, zemkopības progresu un plašu bezdarba apkarošanu, kas tagad sastāda 15 proc. no 250 milj. strādājošo. Sagaida, ka Gandija turēs vēlēšanu kampaņā doto solījumu un atcels valsts 278 maharadžām gadskārtējās privātpensijas 6 milj. dolaru apmērā, kā arī citas viņu privilēģijas.

Ar savas partijas vairākumu parlamentā Indira Gandija izslēdz katru koaliciju ar kreisajām partijām, ieskaitot arī komūnistus, kuŗi dažās provincēs atbalstīja viņas kandidatūru. Pēc kongresa partijas sašķelšanās 1969. gadā partijas vara noslīdēja uz 220 sēdekļiem. Gandija apkaroja vecās kongresa partijas reakcionāros spēkus un ienesa kongresa partijā jaunu vitalitāti un varu, piesaistot jaunākus ļaudis, kam bija apnikusi veco gvardu vara un aizspriedumi un kas vēlējās ātrākas sociālas pārmaiņas. Indira Gandija sacīja saviem vēlētājiem, zemniekiem un pilsētniekiem, ka ir pienācis laiks radikālām pārmaiņām Indijā. „Nedomājiet lokāli, bet valsts mērogā." Un tauta viņai paklausīja.

Pirms pieciem gadiem Indijas valdošā kongresa partija nolēma iecelt Indiru Gandiju par premjērministri, domājot, ka viņa būs balsu ieguvēja, partijas līnijas sekotāja un viegli kontrolējama. Balsu ieguvēja viņa ir, bet Indira Gandija izrādījās uzticīga Javarlala Nerū meita — stingra, neatkarīga, noteikta un labāka politiķe, nekā vīrieši, kas iecēla viņu amatā. 46 mēnešus pēc viņas iecelšanas kongresa partijas konservātīvais spārns, saukts sindikāts, izraidīja viņu par „lielu nedisciplīnu". Sakaujot viņus, Gandija sašķēla partiju, sapulcināja tās lielāko daļu ap sevi un koalicijā ar pārējām partijām ieguva vairākumu parlamentā, tā dodot iespēju kontrolēt valdību. Vēlēšanu kampaņā Indira Gandija apbraukāja valsti ar lidmašīnu, helikopteri un automašīnu, nobraukdama 10.000 jūdžu, runā jot uz 500.000 ļaudīm un 10 miljoni viņu redzēja braucienā ceļa malās stāvot. Uzvara parlamenta vēlēšanās ir 53 gadus vecās Indiras Gandijas triumfs, satriecot opoziciju un atverot zaļās ugunis sociālām reformām. Indira Gandija dzimusi 1917. g. 19. novembrī. Viņas bērnība bija vientuļīga, jo viņas tēvs lielāko laiku bija angļu cietumos par neatkarības meklēšanu Indijai. Gandija apmeklēja skolu Indijā, Šveicē un Oksfordā. Indijā viņa kļuva par kongresa partijas locekli un politisko aktivitāšu dēļ 13 mēnešus pavadīja cietumā. Nevēlēdamās kļūt politiķe un atrasties publikas degpunktā, viņu 1959. gadā tomēr ievēlēja par kongresa partijas prezidenti. Pēc tēva nāves 1964. gadā viņa iegāja premjērministra šatru kabinetā un 2 gadus pēc viņa nāves kļuva par premjērministri.

Padomju žīdi aplenc Kremli

Rietumu žurnālisti no Maskavas ziņo, ka 24 žīdu tautības pilsoņi šajās dienās ierašušies Augstākās padomes namā Maskavā un pieprasījuši brīvas izceļošanas tiesības, kā arī izbeigt to žīdu vajāšanas, kas nodomājuši atstāt Pad. savienību. Žīdu delegācija gaidīja ilgāku laiku uz pieņemšanu, līdz beidzot saņēma paziņojumu, ka nodaļas vadītājs aizgājis un viņus varēs pieņemt tikai otrā dienā. Visi 24 žīdi tad nosēdās gaitenī uz grīdas un uzsāka „sēdēšanas streiku". Augstākās padomes namu ielenca miliči un čekisti. Sēdētājus nofotografēja un viņu sarunas uzņēma skaņu lentē. Kāds augstāks padomju ierēdnis uzaicināja sēdētājus izvēlēt savus pārstāvjus un ierasties otrā dienā. Sēdētāji priekšlikumu atraidīja, bet pieprasīja pieņemšanu tūlīt, pretējā gadījumā piedraudot ierasties nākošā rītā 240 personu sastāvā, bet ja arī tas vēl nelīdzēs, tad šo skaitu vēl pavairos desmitkārt. Tikai vēlu vakarā, pēc 9 stundu nosēdēšanas, ierēdnis paziņoja, ka visas žīdu problēmas pārbaudīs pēc nedēļas un viņi saņems atbildi. Padomju iestādes tagad izsniegušas 30 atļaujas izceļošanai uz Izraēlu.

Izraēlas ministru prezidente Meire prieka asarām acīs sagaidīja Telavivā 102 padomju žīdus. Cik zināms tā bija pirmā lielākā Pad. savienības žīdu tautības grupa, kas ieradusies Izraēlā. Meire uzrunāja viņus žīdu valodā: „Tagad jūs esat šeit. Jūsu un mūsu sapņi ir kļuvuši istenība. Cerēsim, ka visi žīdi, kas vēlas izceļot, būs spējīgi šeit ierasties. Izraēlā ir telpas tūkstošiem un miljoniem."

Vairāk vērības jaunatnei

(Pārnesums no 1. lpp.)

viešu leģionārus, sadzenot un sanesot tos uz kuģa ar brutālu varu.

Brīvības izcīnīšanā mums bija un būs lielāko tiesu jāpaļaujas uz saviem spēkiem. Nenobīsimies no komūnistu Goliāta ārējās varenības, jo pretī tam var stāties ar mazā Dāvida gudrību un drosmi.

Vai Daugavas Vanagu organizācijai ir šī drosme cīņu uzņemties? Jā, tā bija un ir! Tā ir tā pati drosme, kas bija strēlnieku laikos, Latvijas atbrīvošanas karā un leģiona cīņās, jo Daugavas Vanagi šo drosmi nes kā gara mantojumu. Ko tad pašreizējais laiks prasa no mums? Vai ko nereālu, pārdabīgu, neveicamu? Nē, tas prasa un uzliek mums pienākumu saliedēties idejiskā cīņas vienībā un nekad neatkāpties no savas stājas, cīņas un iecerēm, tāpat kā atkāpšanās nebija un nav cīņu laukos, kad jānotur svarīgas pozicijas.

Vēršot skatienu nākotnē, kas vēl liekas dūmakās tīta, lai mūsu skatienu vēl vairāk neaizmiglo pašreiz atkal atdzīvinātās un it kā modē nākušās internacionālās idejas par mazo tautu dzīvošanu mierā un labklājībā lielo tautu aizvējā. Ne brīdi nedrīkstam aizmirst to „mieru un labklājību", kādā pašlaik dzīvo mūsu tauta lielās komūnistiskās Pad. savienības apkampienos. Ne brīdi neaizmirsīsim, ka šo internacionālo ideju sludināšanas centrs atrodas komūnistiskā Maskavā un tam ir tikai viens mērķis — paklaut savai varai visas tautas.

Francūzu lielais valstsvīrs Degolls ir teicis: „Pārnacionāla var būt tikai tautu sadarbība kā līdzīgam ar līdzīgu, bet ne tautu iekšējā un kultūras politika. Internacionālismam kā valstiskai formai ir tikai viens mērķis — denacionālizēt un garīgi aplaupīt tautas, nodrīdīt garīgās robežas, lai pēc tam uzspiestu savu varu."

Visu to apzinoties, paliksim uzticīgi tiem nacionālajiem centieniem un brīvības ideāliem, par ko cīnās Daugavas Vanagu organizācija. Ticēsim un paliksim pie pārbaudītām patiesībām, ka mūte un karavīrs ir tautas mūžības simboli — tautas nākotnes cerība un neatkarības garantija.

TECHNISKA MISEKĻA LABOJUMS

Mūsu laikraksta 13. marta numurā ievietotā Kanadas DV delegātu sapulces atreferējumā, apraksta par amatpersonu vēlēšanām izkritusi viena metallsalikuma burtu rinda. Pilns teksts šajā vietā lasāms: „... sakarā ar lielo darba slodzi un atbildību DV 2. globālo dienu organizēšanā, šogad pārvēlamais valdes priekšsēdis E. Krūka jau iepriekš bija lūdzis viņu no pienākumiem valdē vismaz uz zināmu laiku atbrīvot. Ievērojot šo apstākli, nominācijas komisija nāca ar priekšlikumu..." u.t.t.